

411

GRADUALE ROMANUM

per.
Vok 165

Borking, H. L., Het Graduale Romanum ten dienste der
katholieke koorzangers, woordelijk boven den Latijnschen
tekst in het Nederlandsch vertaald. 2e druk. 1880. XVI, 226
blad. linnen bandje. kl. 8o f 1.50

„Wij verblijden ons ten hoogste in het feit, dat thans aan onze
Nederlandsche zangers een uitmuntend hulpmiddel is aangeboden
om aan het eerstgenoemde vereischte voor eene goede voordracht
(begrijpen wat men zingt) te voldoen. De Zeereerw. Heer Borking,
Leeraar aan het Seminarie Hageveld, heeft den Katholieken koor-
zangers dat middel in de hand gegeven door zijne *woordelijke*
overzetting van het Romeinsche Graduaal. Terecht begaan met
de gebrekkige en ziellooze voordracht van de toch zoo voortreffe-
lijke melodiën der Kerk, begreep de even kunstrijke als vroom-
zinnige vertaler, dat bij de kennis van het Gregoriaansche toon-
stelsel en zijne eigenaardigheden ook het begrip van den tekst
liende verspreid te worden, wilde de zang waarlijk worden wat
hij wezen moet.

Wij achten het onnoodig nog een enkel woord ter aanbeveling
hierbij te voegen. Dit Graduale kome in de handen van ieder
katholiek koorzanger, die waarde hecht aan zijn heilig en ver-
heven ambt, het kome in de handen van elk priester, die zijne
zorgen aan den koorzang wijdt, en diene hem tot middel om zijne
zangers te doordringen van den diepen zin van het heilig litur-
gische woord.”

Gregoriusblad, 1 Maart 1878.

0.6.5

1 Per. 165
HET GRADUALE ROMANUM 411

TEN DIENSTE DER

KATHOLIEKE KOORZANGERS,

WOORDELIJK BOVEN DEN LATIJNSCHEN TEKST
IN HET NEDERLANDSCH VERTAALD

DOOR

L. H. BORKING,

pastoor der St. Willibrorduskerk te 's Gravenhage.

~~~~~  
TWEEDE DRUK.

~~~~~  
Liturgische Vereeniging
Aartsbisdom UTRECHT
Volgnummer Bibliotheek
LEIDEN,

113

J. W. VAN LEEUWEN,

UITG. EN ANTIQUAR. BOEKH.

Hooigracht 74.

1889.

IMPRIMATUR.

Warmond, die 1 Augusti 1877.

P. M. SNICKERS, Vic. Cap.

Gedrukt in de St. Paulusvereeniging, Maastricht.

In dit boekje wordt aan de Zangers der Katholieke Koren, die niet genoegzaam bekend zijn met de Latijnsche taal, een hulpmiddel aangeboden om den zin en den geest der gewijde gezangen, die op zon- en feestdagen onder de H. Mis gezongen worden, te leeren kennen. Bijna overal is in de vertaling de volgorde der Latijnsche woorden behouden. Waar dit niet mogelijk was, is door een andere lettersoort aangeduid, welke woorden bij elkander behooren. Zoo staat op bladzijde 18: *zegenen zal alle vleesch*

benedicat omnis caro
den heiligen naam van hem. De letters, waarnomen *s a n c t u m* ejus.

mede heiligen en *s a n c t u m* gedrukt zijn, geven duidelijk aan, dat het eene woord de vertaling van het andere is. Ook zijn op enkele plaatsen in den Nederlandschen tekst tusschen haakjes eenige woorden gevoegd, die niet in het Latijn voorkomen en toch voor het begrip van het Nederlandsch noodzakelijk zijn. Als voorbeeld van zulk een tusschenvoeging diene de volgende zin op bladzijde 2: *Looft den Heer,*

Confitémini Dómino,
want (hij is) goed. Zonder de woorden *hij is* zou *quóniam bonus.*

het Nederlandsch onverstaanbaar zijn.

DE SCHRIJVER.

A
A
A
A
B
E
C
C
C
C
C
C
C

C
C
I
I
I
I
I
I

I N H O U D.

INTROITUS.

	Bladz.		Bladz.
Adducentur . . .	167.	Dilexisti justitiam .	196.
Adjutor.	134.	Dispersit dedit . .	155.
Adorate Deum . .	31.	Domine ne longe .	54.
Ad te levavi. . .	14.	Dominus dixit . .	20.
Aqua sapientiae. .	940.	Dominus fortitudo .	97.
Benedicite Dominum	158.	Dominus illuminatio	95.
Benedicta sit. . .	86.	Dum medium. . .	27.
Cantate Domino. .	77.	Ecce advenit. . .	28.
Caritas Dei . . .	135.	Ecce Deus.	102.
Christo confixus. .	132.	Effusum est . . .	149.
Cibavit eos . . .	85.	Esto mihi.	36.
Circumdederunt me.	32.	Exaudi Domine...ad-	
Clamaverunt ad te.	133.	jutor	96.
Cognovi Domine. .	200.	Exaudi Domine... tibi	81.
Confessio et pulchri-		Ex ore infantium .	26.
tudo	153.	Exsurge quare . .	34.
Consummatus in brevi	146.	Factum est cor . .	137.
Cum clamarem . .	103.	Factus est Dominus.	92.
Da pacem.	115.	Gaudeamus (Ps. Eruc-	
Deus in adjutorium.	106.	tavit).	154.
Deus in loco. . .	104.	Gaudeamus (Ps. Ex-	
De ventre.	141.	sultate)	167.
Dicit Dominus ego.	122.	Gaudens gaudebo. .	125.
Dicit Dominus sermo-		Gaudete in Domino.	16.
nes.	169.	Hodie scietis . . .	19.
Dilectio Dei . . .	164.	Illuxerunt	152.

	Bladz.		Bladz.
Inclina Domine . .	110.	Multae tribulationes	142.
In excelso throno . .	30.	Nos autem	58.
In medio ecclesiae .	185.	Nunc scio	143.
In nomine Jesu (Ps.		Oculi mei	46.
Domine)	126.	Omnes gentes. . . .	99.
In nomine Jesu (Ps.		Omnia quae fecisti .	117.
Gloriabuntur). . .	150.	Os justi.	187.
Intret in conspectu.	178.	Populus Sion . . .	15.
Introduxit vos . .	74.	Probasti Domine .	156.
In virtute	173.	Protector noster . .	109.
Invocabit me. . . .	41.	Protexisti me. . . .	176.
In voluntate	119.	Puer natus est . .	23.
Judica me Deus. . .	50.	Quasi modo	75.
Justus es	113.	Redemisti nos . . .	144.
Justus ut palma. . .	188.	Reminiscere	44.
Laetabitur justus .	174.	Requiem aeternam .	8.
Laetare Jerusalem .	48.	Respice Domine. . .	108.
Loquebar (Ps. Beati).	191.	Respice in me . . .	93.
Loquebar (Ps. Bonum		Resurrexi	72.
est)	158.	Rorate coeli	18.
Loquebar (Ps. Laudate)		Sacerdotes Dei . . .	171.
te)	124.	Sacerdotes tui . . .	184.
Loquetur	139.	Salus autem justorum	181.
Lux fulgebit	22.	Salus populi	116.
Majorem hac. . . .	148.	Salve sancta parens.	146.
Me exspectaverunt.	194.	Sancti tui	177.
Mihi autem absit (Ps.		Sapientiam sanctorum	180.
Memento)	129.	Scio cui credidi . .	129.
Mihi autem absit (Ps.		Sederunt principes .	24.
Voce mea)	163.	Si iniquitates. . . .	120.
Mihi autem nimis .	123.	Spiritus Domini reple-	
Minuisti eum. . . .	140.	vit.	82.
Miseratio hominis .	166.	Spiritus Domini super	
Miserebitur secundum	136.	(Ps. Attendite) . .	151.
Miserere mihi . . .	112.	Spiritus Domini super	
Misereris omnium .	39.	(Ps. Exsurge) . . .	138.
Misericordia Domini	76.	Stabant juxta. . . .	159.

	Bladz.		Bladz.
Statuit ei	169.	Viri Galilaei	80.
Suscepimus Deus. . . .	100.	Vocem jucunditatis	79.
Terribilis est. . . .	201.	Vultum tuum. . . .	198.
Venite filii. . . .	157.		

GRADUALIA.

Ad Dominum. . . .	92.	Domine refugium	119.
Adjutor in opportunitati-		Ecce quam bonum	121.
bus	33.	Ecce sacerdos	183.
Adjuvabit eam	194.	Eripe me	51.
Angelis suis	42.	Esto mihi	101.
Angelis suis (V. Beni-		Ex Sion	15.
dicite)	158.	Exsurge Domine	47.
Anima nostra. . . .	180.	Gloria et honore	172.
Beata gens. . . .	113.	Gloriosus Deus	178.
Beatus vir. . . .	173.	Haec dies (V. Confite-	
Benedicam Dominum	106.	mini). . . .	72.
Benedictus Dominus	30.	Haec dies (V. Dicat)	74.
Benedictus es. . . .	86.	Hic est. . . .	144.
Benedictus qui	22.	Hodie scietis	19.
Bonum est confidere. . . .	109.	In Deo. . . .	105.
Bonum est confiteri. . . .	111.	Inveni David. . . .	170.
Christus factus est. . . .	58.	Jacta cogitatum. . . .	94.
Clamaverunt justii	181.	Justus cum ceciderit. . . .	175.
Concupivit rex	198.	Justus ut Palma	187.
Constitues. . . .	143.	Laetatussum (V Fiat)	49.
Convertere Domine. . . .	98.	Laetatus sum (V. Ti-	
Custodi me	103.	mebunt). . . .	115.
Diffusa est	200.	Liberasti nos. . . .	122.
Dilexisti (V. Addu-		Locus iste. . . .	201.
centur)	192.	Miserere mei	40.
Dilexisti (V. Specie tua)	199.	Oculi omnium (V. Ape-	
Dirigatur	116.	ris)	87.
Dispersit dedit	156.	Oculi omnium (V. Pa-	
Domine Dominus	102.	ratum)	118.
Domine praevenisti. . . .	190.	Omnes de Saba. . . .	29.

	Bladz.		Bladz.
Os justi (V. Amavit)	186.	Tecum principium .	21.
Os justi (V. Beatus)	189.	Tenuisti manum. .	55.
Prope est	18.	Timebunt gentes (V.	
Propitius esto. . .	95.	Cantate)	112.
Propter veritatem .	155.	Timebunt gentes (V.	
Protector noster. .	96.	Dominus)	31.
Qui sedes	17.	Tribulationes cordis	45.
Requiem aeternam .	8.	Tu es Deus	37.
Respice Domine. .	108.	Universi qui	14.
Sacerdotes ejus . .	184.	Venite filii. . . .	99.
Salvos fac. . . .	126.	Viderunt omnes (V.	
Sciant gentes. . . .	35.	Dies).	23.
Specie tua. . . .	196.	Viderunt omnes (V.	
Speciosus forma. .	27.	Multifarie) . . .	28.

VERSUS.

Adducentur	193.	Emitte Spiritum. .	83.
Adorabo	202.	Haec est virgo . .	195.
Amavit eum	186.	In die resurrectionis.	76.
Ascendit Deus . . .	80.	Juravit Dominus. .	185.
Beatus vir quisuffert	188.	Justus ut palma. .	191.
Beatus vir qui timet.	189.	Loquebantur	85.
Cognoverunt	77.	Regnavit Dominus .	82.
Confitebuntur . . .	176.	Sancti tui	177.
De quacumque . . .	134.	Specie tua. . . .	199.
Dextera Domini. .	78.	Surrexit Christus .	79.

TRACTUS.

Absolve Domine. . .	8.	Confitemini Domino	45.
Ad te levavi	47.	De profundis. . . .	33.
Attende coelum . . .	69.	Desiderium animae .	170.
Audi filia	196.	Deus Deus meus . .	55.
Beatus vir. . . .	172.	Domine audiui . . .	61.
Cantemus Domino .	68.	Domine Deus. . . .	127.
Commovisti Domine	35.	Domine non secundum	40.

	Bladz.
Eripe me.	61.
Jubilate	37.
Laudate Dominum	70.
Qui confidunt	49.
Qui habitat.	42.

	Bladz.
Qui seminant	179.
Saepe expugnauerunt.	51.
Sicut cervus	69.
Veni sponsa	192.
Vinea facta est	68.

SEQUENTIAE.

Dies irae.	9.
Lauda Sion.	87.
Stabat mater	160.

Veni sancte Spiritus	83.
Victimae paschali.	73.

OFFERTORIA.

Ad te Domine.	104.
Ad te levavi	15.
Afferentur regi.	193.
Ambulate	132.
Angelus Domini	75.
Anima nostra	26.
Ascendit Deus.	81.
Assumpta est	155.
Ave Maria	19.
Beata es.	146.
Benedic anima.	137.
Benedicam Dominum	97.
Benedicite Dominum.	159.
Benedicite gentes.	79.
Benedictio perituri	138.
Benedictus es	37.
Benedictus sit	86.
Benedixisti Domine	17.
Bonum est	34.
Calix Benedictionis	145.
Confessio et pulchritudo	154.
Confirma hoc	84.

Confitebor... in toto.	51.
Confitebor... Deus meus	127.
Confitebuntur coeli	176.
Constitues eos.	131.
De profundis	123.
Desiderium animae	191.
Desiderium pauperum	157.
Deus Deus meus	77.
Deus firmavit	23.
Deus tu convertens	16.
Dextera Domini	32.
Diffusa est	195.
Domine convertere	93.
Domine Deus	202.
Domine in auxilium	112.
Domine Jesu	11.
Ego autem	164.
Elegerunt Apostoli	25.
Exaltabo te.	41.
Exspectans expectavi	111.
Exsultabunt sancti	181.

	Bladz.		Bladz.
Filiae regum . . .	197.	Oravi Deum . . .	114.
Gloriabuntur in te. .	143.	Perfice gressus . .	35.
Gloria et divitiae . .	153.	Populum humilem .	101.
Gloria et honore . .	974.	Posuisti Domine. .	175.
Honora Dominum. .	951.	Precatus est . . .	107.
Illumina oculos . .	96.	Protege Domine. .	163.
Immittet angelus . .	110.	Quando orabas . .	149.
Improperium expec-		Quis ascendit. . .	140.
tavit	57.	Recordare mei . .	121.
In omnem terram . .	126.	Recordare... in con-	
In te speravi . . .	109.	spectu	162.
Intonuit de coelo . .	85.	Recordare... mater.	148.
Inveni David . . .	172.	Reges Tharsis . .	29.
In virtute tua . . .	189.	Sacerdotes. . . .	91.
Jubilate Deo omnis .	31.	Sanctificavit Moyses	115.
Jubilate Deo universa	78.	Scapulis suis . . .	44.
Judica me	147.	Si ambulavero . .	117.
Justitiae Domini . .	48.	Sicut in holocaustis.	100.
Justitia indutus . .	166.	Sperent in te. . .	94.
Justorum animae . .	182.	Stetit angelus. . .	135.
Justus ut palma . .	187.	Super flumina . .	118.
Laetamini in Domino.	177.	Surrexerunt omnes .	167.
Laetentur coeli. . .	21.	Terra tremuit. . .	74.
Lauda Jerusalem . .	135.	Tollite portas. . .	20.
Laudate Dominum . .	49.	Tu es Petrus. . . .	128.
Meditabor in mandatis	46.	Tui sunt coeli . .	24.
Mihi autem absit . .	165.	Veritas mea	171.
Mihi autem nimis . .	124.	Viam mandatorum .	136.
Mirabilis Deus . . .	179.	Vir erat	120.

COMMUNIONES.

Acceptabis sacrificium	104.	Beatus servus. . .	185.
Amen dico.. quidquid	123.	Benedicimus Deum.	87.
Amen dico.. quod . .	190.	Benedicite omnes .	159.
Beati mundo.	168.	Cantabo Dominum .	93.

	Bladz.		Bladz.
Cantate Domino . . .	80.	Hoc corpus . . .	52.
Christus semel . . .	145.	Honora Dominum . . .	105.
Circuibō	99.	Ignem veni	151.
Communicantes . . .	133.	Illumina faciem . . .	34.
Confundantur superbi	193.	Improperium	137.
Cor meum	136.	Inclina aurem	100.
Cum venerit	78.	Infirmus fui	149.
Date et dabitur . . .	166.	In salutari	120.
De fructu	107.	In splendoribus . . .	21.
Dicite pusillanimes . .	17.	Intellige clamorem . .	46.
Dico autem	181.	Introibo ad altare . .	36.
Dico vobis	94.	Jacob autem	135.
Diffusa est	150.	Jerusalem quae . . .	50.
Dilexisti justitiam . .	201.	Jerusalem surge . . .	16.
Domine memorabor . .	113.	Joseph fili	132.
Domine quinque . . .	124.	Justorum animae . . .	147.
Dominus dabit	15.	Justum deduxit . . .	141.
Dominus firmamentum	96.	Laetabitur justus . . .	177.
Dominus Jesus	58.	Lux aeterna	13.
Domus mea	202.	Magna est	165.
Ecce Virgo	19.	Manducaverunt	37.
Ego clamavi	121.	Memento verbi	118.
Ego sum pastor	77.	Mirabantur omnes . .	32.
Ego sum pauper	165.	Mitte manum	76.
Et si coram	179.	Multitudo languen-	
Exiit sermo	25.	tium	128.
Exsulta filia	23.	Omnes gentes	128.
Factus est	84.	Optimam partem . . .	155.
Feci judicium	195.	Panem coeli	140.
Felices sensus	163.	Panem de coelo	109.
Fidelis servus	183.	Panis quem	111.
Fili quid	31.	Pascha nostrum	74.
Frumentum Christi . .	130.	Passer invenit	48.
Gaudete	178.	Pater cum	82.
Gloriosa dicta	125.	Pater si	57.
Gustate	101.	Per signum	134.

	Bladz.		Bladz.
Posuerunt mortalia . . .	139.	Scapulis suis . . .	44.
Posuisti Domine . . .	173.	Semel juravi . . .	171.
Praebe fili . . .	147.	Signa autem . . .	153.
Praevenisti eum . . .	142.	Simile est . . .	198.
Primum quaerite . . .	110.	Sinite parvulos . . .	157.
Principes persecuti . . .	199.	Spiritus sanctus . . .	85.
Prudentes virgines . . .	167.	Surrexit . . .	75.
Psallite Domino . . .	81.	Tanto tempore . . .	133.
Quam magna . . .	138.	Tolle puerum . . .	28.
Quam pulchri . . .	139.	Tollite hostias . . .	116.
Qui manducat . . .	102.	Tu es Petrus . . .	144.
Qui me dignatus . . .	131.	Tu mandasti . . .	117.
Qui meditabitur . . .	41.	Tu puer . . .	142.
Qui mihi ministrat . . .	175.	Unam petii . . .	97.
Quinque prudentes . . .	197.	Venite post me . . .	124.
Qui vult . . .	174.	Video coelos . . .	25.
Quod dico . . .	182.	Viderunt omnes . . .	24.
Quotiescumque . . .	91.	Vidimus stellam . . .	30.
Regina mundi . . .	148.	Visionem quam . . .	153.
Religio munda . . .	150.	Vos qui reliquistis . . .	165.
Responsum accepit . . .	131.	Vos qui secuti . . .	131.
Revelabitur gloria . . .	20.	Vovete et reddite . . .	114.
Sacerdos magnus . . .	152.	Vox in Rama . . .	26.

ANTIPHONAE.

Asperges me . . .	1.	Lumen ad . . .	130.
Crucem tuam . . .	66.	Pueri Hebraeorum	
Exaudi nos . . .	38.	portantes . . .	54
Exsurge Domine . . .	130.	Pueri Hebraeorum	
Hosanna Filio . . .	52.	vestimenta . . .	54
Immutemur habitu . . .	38.	Vespere autem . . .	71
Inter vestibulum . . .	38.	Vidi aquam . . .	2

HYMNI.

	Bladz.		Bladz.
Gloria in excelsis . . .	2.	Te Deum	203.
Pange lingua.	59.	Vexilla regis.	66.

RESPONSORIA.

Ad Missam	2.	Emendemus	39.
Collegerunt	52.	In monte	43.
Domine salvum fac . . .	7	Libera me.	13.

Be

A

u

la

m

va

tu

g

en

et

V

R

V

Gewoon Misgezang.

BIJ DE BESPROEING MET WIJWATER.

Besproei mij, Heer, met hysop, en ik zal gereinigd worden:
Aspérges me, Dómine, hyssópo, et mundábor:

wasch mij, en boven sneeuw zal ik wit worden. Ontferm u
lavábis me, et super nivem dealbábor. Ps. Miserére
mijner, God, naar de groote barmhartigheid
mei, Deus, secúndum magnam misericórdiam
van u. Glorie (zij) den Vader, en den Zoon en den heili-
tuam. V. Glória Patri, et Filio, et
gen Geest. Gelijk het was in den beginne, en nu,

Spirítui s a n c t o. Sicut erat in princípio, et nunc,
en altijd, en in de eeuwen der eeuwen.
et semper, et in saécula saeculórum. Amen.

Toon ons, Heer, de barmhartigheid van u.
V. Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam.

En het heil van u, geef (het) ons.
R. Et salutáre tuum da nobis.

Heer verhoor het gebed van mij.
V. Dómine exaúdi oratiónem meam.

En het geroep van mij, tot u kome het.

R. Et clamor meus ad te véniat.

De Heer (zij) met u.

V. Dóminus vobíscum.

En met den geest van u.

R. Et cum spírítu tuo.

Van Paschen tot en met Pinksteren wordt in plaats van Asperges gezongen:

Ik zag water vloeien uit den tempel, aan de zijde
Vidi aquam egrediéntem de templo, a látere
der rechterhand, en allen, tot wie kwam dit water,
dextro, et omnes, ad quos pervénit aqua
gered geworden zijn zij, en roepen zullen zij, Alleluja,
ista, salvi facti sunt, et dicent, Allelúja,
Alleluja. Looft den Heer, want (hij is) goed:
Allelúja. Ps. Confitémini Dómino, quóniam bonus:
want in eeuwigheid (duurt) de barmhartigheid van hem.
quóniam in saécula misericórdia ejus.

BIJ DE MIS.

Heer ontferm u. Christus ontferm u. Heer ontferm u.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Glorie in den hooge aan God. En op aarde
Gloria. Glória in excélsis Deo. Et in terra

vrede den menschen van goeden wil. Wij loven u.
pax hominibus bonae voluntatis. Laudamus te.

Wij zegenen u. Wij aanbidden u. Wij verheerlijken u. Dank
Benedicimus te. Adoramus te. Glorificamus te. Grátias

brengen wij u om de groote glorie van u. Heer
ágimus tibi propter magnam glóriam tuam. Dómine

God, Koning des hemels, God Vader almachtig. Heer
Deus, Rex coeléstis, Deus Pater omnípotens. Dómine

Zoon eeniggeboren, Jesus Christus. Heer God, Lam Gods,
Fíli unigénite, Jesu Christe. Dómine Deus, Agnus Dei,

Zoon des Vaders. Die wegneemt de zonden der wereld,
Fílius Patris. Qui tollis peccáta mundi,

ontferm u onzer. Die wegneemt de zonden der wereld,
miserére nobis. Qui tollis peccáta mundi,

neem aan de smeeking van ons. Die zit ter rechterhand
súscipe deprecationem nostram. Qui sedes ad dexteram

des Vaders, ontferm u onzer. Want gij alleen (zijt)
Patris, miserére nobis. Quóniam tu solus

de Heilige. Gij alleen de Heer. Gij alleen de Allerhoogste,
Sanctus. Tu solus Dóminus. Tu solus Altíssimus,

Jesus Christus. Met den heiligen Geest in de glorie van God
Jesu Christe. Cum sancto Spíritu in glória Dei

den Vader.

Patris. Amen.

Vervolg van het heilig Evangelie

Bij het Evangelie. Sequéntia sancti Evangélii

volgens *Mattheus.* *Glorie (zij) u Heer.* *En*
 secúndum *Matthaéum.* **R.** *Glória tibi Dómine.* *Et*

Ik geloof in één God, den Vader almachtig, *En*
C r e d o. *Credo in unum Deum, Patrem omnipoténtem,* *Et*
schepper van hemel en aarde, van het zichtbare alles *des*
factórem coeli et terrae, visibílium ómnium
en het onzichtbare. En in één Heer, Jesus Christus, *om*
et invisibílium. Et in unum Dóminum, Jesum Christum,
den Zoon Gods ééniggeboren. En uit den Vader geboren *niet*
Fílium Dei unigénitum. Et ex Patre natum *nor*
vóór alle eeuwen. God van God, Licht van Licht, God
ante ómnia saécula. Deum de Deo, Lumen de Lúmine, Deum *sa*
waarachtig van God waarachtig. Voortgebracht niet gemaakt, *en*
verum de Deo vero. Génitum non factum,
medezelfstandig met den Vader : door wien alles gemaakt *den*
consubstantiálem Patri : per quem ómnia facta *I*
is. Die om ons menschen, en om onze zaligheid *die*
sunt. Qui propter nos hómines, et propter nostram salútem *qui*
is nedergedaald van de hemelen. En vleesch geworden is *Ka*
descéndit de coelis. Et incarnátus est *Ca*
door den heiligen Geest, uit Maria de Maagd : *do*
de Spíritu sancto, ex María Vírgine : *ba*
en mensch geworden is. Hij is gekruist ook voor ons : *d*
et homo factus est. Crucifíxus étiam pro nobis : *res*
onder Pontius Pilatus heeft hij geleden, en begraven is hij. *e*
sub Póntio Piláto passus, et sepúltus est. *sa*

En hij is verrezen ten derden dage volgens de Schriften.
 Et resurrexit tertia die secundum Scripturas.

En hij is opgeklommen ten hemel, zit aan de rechterhand
 Et ascendit in coelum, sedet ad dexteram
des Vaders. En wederom komen zal hij met glorie
 Patris. Et iterum venturus est cum gloria
om te oordeelen de levenden en de dooden: aan wiens rijk
 iudicare vivos et mortuos: ejus regni
niet zal zijn een einde. En in den heiligen Geest,
 non erit finis. Et in Spiritum

den Heer en levendmakende: die uit den Vader
 sanctum, Dominum et vivificantem: qui ex Patre
en den Zoon voorkomt, die met den Vader en
 Filioque procedit, qui cum Patre et
den Zoon te zamen wordt aanbeden en medeverheerlijkt:
 Filio simul adoratur et conglorificatur:

die gesproken heeft door de Profeten. En ééne heilige
 qui locutus est per Prophetas. Et unam sanctam
Katholieke en Apostolische Kerk. Ik belijd één
 Catholicam et Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum

doopsel ter vergeving der zonden. En ik verwacht
 baptisma in remissionem peccatorum. Et exspecto

de verrijzenis der dooden. En het leven der toekomstige
 resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi

eeuw.

saeculi. Amen.

Door alle eeuwen der eeuwen.

Bij de praefatie. Per ómnia saécula saeculórum.

Amen.

R. Amen.

De Heer (zij) met u.

V. Dóminus vobíscum.

En met den geest van u.

R. Et cum spírítu tuo.

Omhoog de harten.

V. Sursum corda.

Wij hebben (ze) tot den Heer.

R. Habémus ad Dóminum.

Danken wij den Heer den God van ons.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

Waardig en rechtvaardig is 't.

R. Dignum et justum est.

Heilig, heilig, heilig de Heer de God

S a n c t u s. Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus
derheerscharen. Vol zijn de hemelen en de aarde van de glorie

Sábaoth. Pleni sunt coeli et terra glória

van u. Hosanna in den hooge. Gezegend die komt in

tua. Hosánna in excélsis. Benedictus qui venit in

den naam des Heeren. Hosanna in den hooge.

nómine Dómini. Hosánna in excélsis.

Bij den pater noster. *En wil niet ons leiden in*

Et ne nos indúcas in

bekoring.

tentatiónem.

Maar verlos ons van den kwade.

R. Sed libera nos a malo.

De vrede des Heeren zij altijd met u.

Pax Dómini sit semper vobiscum.

En met den geest van u.

R. Et cum spíritu tuo.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,

Agnus Dei. Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,

ontferm u onzer. Geef ons vrede.

miserére nobis. Dona nobis pacem.

Bij het einde der Mis. *Gaat, de mis is (volbracht).*

Ite missa est.

Zegenen wij den Heer. God (zij) dank.

Benedicámus Dómino. **R.** Deo grátias.

Bij het gebed voor den Koning. *Heer behoud*

Dóminesalvum fac

den Koning van ons. En verhoor ons op den dag, waarop

regem nostrum. **R.** Et exaúdi nos in die, qua

wij roepen tot u.

invocavérimus te.

Heer verhoor het gebed van mij.

V. Dómine exaúdi oratióem meam.

En het geroep van mij, tot u kome het.

R. Et clamor meus ad te véniat.

De Heer (zij) met u.

V. Dóminus vobiscum.

En met den geest van u.

R. Et cum spíritu tuo.

MIS VOOR DE OVERLEDENEN.

De rust, de eeuwige, geef (ze) hun Heer :

I n t r o i t u s. Réquiem aetérnam dona eis Dómine:

en het licht, het eeuwige, verlichte hen.

U behoort

et lux perpétua lúceat eis. **P s.** Te decet

de lofzang, o God, in Sion, en u zal men betalen gelofte

hymnus Deus in Sion, et tibi reddétur votum

in Jerusaleem : verhoor het gebed van mij, tot u zal alle

in Jerúsalem : exaúdi oratiónem meam, ad te omnis

vleesch komen.

caro véllet.

De rust, de eeuwige, geef (ze) hun Heer :

G r a d u a l e. Réquiem aetérnam dona eis Dómine:

en het licht, het eeuwige, verlichte hen. V. In gedachtenis

et lux perpétua lúceat eis. In memória

voor eeuwig zal zijn de rechtvaardige : voor gerucht van kwaad

aetérna erit justus : ab auditióne mala

zal hij niet vreezen.

non timébit.

Bevrijd, Heer, de zielen aller geloovige

T r a c t u s. Absólve, Dómine, ánimas ómnium fidélium

overledenen van allen band der zonden. En de genade

defunctórum ab omni vínculo delictórum. **V.** Et grátia

van u hun te hulp komende, mogen zij ontgaan het oordeel
 tua illis succurrénte, mereántur evádere judícium
 der wraak. En van het licht, het eeuwige, de zaligheid
 ultiónis. V. Et lucis aetérnae beatitúdine
 genieten.
 pérfrui.

De dag van gramschap, die dag zal ontbinden
 Sequentia. Dies irae, dies illa solvet
 de wereld tot asch, volgens getuigenis van David en
 saeculum in favílla, teste David cum
 Sibilla. Hoe groote schrik zal er zijn, wanneer de Rechter zal
 Sibylla. Quantus tremor est futúrus, quando Judex est
 komen, alles gestreng onderzoekende. Een bazuin wonderbaar
 ventúrus, cuncta stricte discussúrus. Tuba mirum
 verspreidend een geluid door de graven (aller) landen,
 spargens sonum per sepúlchra regiónum,
 zal verzamelen allen voor den troon. De dood zal ontstellen
 coget omnes ante thronum. Mors stupébit
 en de natuur, wanneer weder opstaat het schepsel, den Rechter
 et natúra, cum resúrget creatúra, judicánti
 rekenschap zullende geven. Het boek, het beschrevene,
 responsúra. Liber scriptus
 zal aangedragen worden, in hetwelk alles bevat is, waarnaar
 proferétur, in quo totum continétur, unde
 de wereld geoordeeld wordt. Wanneer de Rechter dan
 mundus judicétur. Judex ergo cum

gezeten is, al wat verborgen is, zal openbaar worden, niets
 sedébit, quidquid latet, apparebit: nil
 ongewroken blijven. Wat zal ik ellendige dan zeggen?
 inúltum remanébit. Quid sum miser tunc dictúrus?
 welken voorspreker aanroepen, wanneer nauwelijks
 quem patrónum rogatúrus, cum vix
derechvaardige is zonder bezorgdheid? Koning van schrikbare
 justus sit secúrus? Rex treméndae
 majesteit, die wie te redden zijn, redt uit genade,
 majestátis, qui salvándos salvas gratis,
red mij, bron van goedertierenheid. Gedenk Jesus, goede,
 salva me fons pietátis. Recordáre Jesu pie,
dat ik ben de oorzaak van uwen (lijdens) weg, laat niet mij
 quod sum causa tuae viae, ne me
verloren gaan dien dag. Door het zoeken naar mij,
 perdas illa die. Quaerens me,
hebt gij u neergezet van vermoeidheid: gij hebt mij vrijgekocht,
 sedísti lassus: redemísti
aan het kruis lijdende: dat zoo groote moeite niet zij
 crucem passus: tantus labor non sit
te vergeefs. Rechvaardige Rechter der wraak, schenk
 cassus. Juste Judex ultiónis, donum fac
vergiffenis vóór den dag der rekenschap. Ik zucht als
 remissionis ante diem ratiónis. Ingemísco tamquam
een schuldige: van schuld bloost het gelaat van mij,
 reus: culpa rubet vultus meus,

den smeekeling moogt gij sparen God. Die Maria
supplicánti parce Deus. Qui Mariam
hebt vrijgesproken en den moordenaar verhoord, mij ook
absolvísti, et latrónem exaudísti, mihi quoque
hebt gij hoop gegeven. De gebeden van mij, niets zijn zij
spem dedísti. Preces meae non sunt
waardig: maar gij, Goede! doe barmhartigheid, opdat ik niet
dignae: sed tu bonus fac benígne, ne
eeuwig brande in het vuur. (Wilmij) onder de schapen een plaats
perénni cremer igne. Inter oves locum
geven en van de bokken mij afzonderen, stellende (mij) ter zijde
praesta et ab hoedis me sequéstra, státuens in parte
van de rechterhand. Wanneer beschaamd zijn de vervloekten,
dextra. Confutátis maledíctis,
tot de vlammen, de hevige, verwezen, roep mij met de zaligen.
flammis ácribus addíctis, voca me cum benedíctis.
Ik bid ootmoedig en gebogen, het hart verbrijzeld als stof,
Oro supplex et acclínis, cor contritum quasi cinis,
heb zorg voor mijn einde. Tranenrijke dag dan, waarop
gere curam mei finis. Lacrymósa dies illa, qua
zal verrijzen uit de asch, om geoordeeld te worden, de mensch,
resúrget ex favílla, judicándus homo
de schuldige. Hem dan moogt gij sparen, God! Zoete Jesus,
reus. Huic ergo parce, Deus: Pie Jesu
Heer, geef hun de rust.
Dómine, dona eis réquiem. Amen.
Offertorium. Heer Jesus Christus, Koning der heerlijkheid,
Dómine Jesu Christe, Rex gloriae,

verlos de zielen aller geloovige overledenen uit de straffen
libera ánimas ómnium fidélium defunctórum de poenis
der onderwereld, en uit den diepen afgrond: verlos ze uit
inférni, et de profúndo lacu: libera eas de
den muil des leeuws, opdat niet verzwelge haar de hel,
ore leónis, ne absórbeat eas tártarus,
en zij niet vallen in de duisternis: maar de banierdrager,
ne cadant in obsúrum: sed signifer
de heilige Michael voere ze in het licht der heiligheid,
sanctus Míchaël repraeséntet eas in lucem sanctam,
dat gijeens aan Abrahambeloofd hebt en aandenakomelingen
quam olim Abrahæ promísisti et sémini
van hem Offeranden en gebeden u, Heer, ten lof
ejus. V. Hóstias et preces tibi, Dómine, laudis
brenge wij, moogt gij (ze) aannemen voor de zielen daar,
offérimus, tu súscipe pro animábus illis,
van welke wij heden de gedachtenis vieren: laat ze, Heer,
quarum hódie memóriam fácimus: fac eas, Dómine,
van den dood overgaan tot het leven.
de morte transíre ad vitam.

S a n c t u s. Zie bl. 6.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden
A g n u s D e i. *Agnus Dei, qui tollis peccáta*
der wereld, geef hun de rust, de eeuwige.
mundi, dona eis réquiem.... sempitérnam.

Het licht, het eeuwige, verlichte hen, Heer,

C o m m u n i o. Lux aetérna lúceat eis Dómine:

met de heiligen van u in eeuwigheid: want goed zijt gij.

cum sanctis tuis in aetérnum: quia pius es.

De rust, de eeuwige, geef (ze) hun, Heer: en het licht,

V. Réquiem aetérnam dona eis, Dómine: et lux

het eeuwige, verlichte hen.

perpétua lúceat eis.

Bij het einde der Mis. Dat zij rusten in vrede.

Requiescant in pace. **R.** Amen.

Verlos mij, Heer, van den dood

R e s p o n s o r i u m. Líbera me, Dómine, de morte

der eeuwigheid, op den dag dier verschrikking: wanneer

aetérna, in die illa treménda: quando

de hemelen bewogen zullen worden en de aarde: als

coeli movéndi sunt et terra: dum

gij zult komen oordeelen de wereld door het vuur. Bevend

vénérís judicáre saéculum per ignem. **V.** Tremens

geworden ben ik, en ik vrees, tegen dat het onderzoek

factus sum ego, et tíneo, dum discússio

zal komen, en de aanstaande gramschap. De dag dán

vénérít, atque ventúra ira. **V.** Dies illa,

(is) een dag van gramschap, van ramp en ellende, een dag

dies irae, calamitátis et misériae, dies

groot en bitter ten zeerste. De rust, de eeuwige, geef

magna et amára valde. **V.** Réquiem aeternam dona

(ze) *hun, Heer, en het licht, het eeuwige, verlichte hen.*
 eis Dómine, et lux perpétua lúceat eis.

Feesten van het kerkelijk jaar.

EERSTE ZONDAG VAN DEN ADVENT.

Tot u heb ik verheven de ziel van mij: God
I n t r o i t u s. Ad te levávi ánimam meam: Deus
van mij op u betrouw ik, niet beschaamd worde ik: en niet
 meus in te confido, non erubéscam: neque
uitlachen mogen mij de vijanden van mij: want allen, die
 irrídeant me inimíci mei: étenim univérsi, qui
u verbeiden, niet beschaamd zullen zij worden. De wegen
 te expéctant, non confundéntur. **P s.** Vias
van u, Heer, toon (ze) mij: en de paden van u,
 tuas, Dómine, demónstra mihi: et sémitas tuas
 leer (ze) mij.
 édoce me.

Allen, die u verbeiden, niet
G r a d u a l e. Univérsi, qui te expéctant, non
beschaamd zullen zij worden, Heer. De wegen van u
 confundéntur, Dómine. **V.** Vias tuas
Heer, openbaar (ze) mij: en de paden van u, leer (ze) mij.
 Dómine, notas fac mihi: et sémitas tuas édoce me.

Toon ons, Heer, de barmhartigheid van u, en het heil
V. *Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam, etsalutáre*
van u, geef (het) ons.
 tuum da nobis.

Offertorium. Zooals de Introitus.

De Heer zal geven het goede: en het land
Communio. *Dóminus dabit benignitatem: et terra*
van ons zal geven zijne vrucht.
 nostra dabit fructum suum.

TWEEDE ZONDAG VAN DEN ADVENT.

Volk van Sion! zie de Heer zal komen om
Introitus. *Pópulus Sion, ecce Dóminus véniet ad*
te verlossen de volken: en hooren laten zal de Heer
salvándas gentes: et audítam faciet Dóminus
de heerlijkheid der stem van hem tot vreugde van het hart van u.
 glóriam vocis suae in laetitia cordis vestri.

Gij, die regeert over Israel, luister: gij, die hoedt,
Ps. *Qui regis Israël, inténde: qui dedúcis,*
als een schaap, Joseph.
 velut ovem, Joseph.

Van Sion (verschijnt) de luister der schoonheid
Graduale. *Ex Sion spécies decóris*
van hem: God, zichtbaar zal hij komen. Vergadert
 ejus: Deus, maniféste véniet. **V.** *Congregáte*

hem de heiligen van hem, die gesloten hebben het verbond
illi sanctos ejus, qui ordinavérunt testaméntum
met hem door offeranden. Verblijd ben ik in datgene,
ejus super sacrificia. V. Laetátus sum in his,
wat gezegd is aan mij: in het huis des Heeren
quae dicta sunt mihi: in domum Dómini
zullen wij gaan.
ibimus.

God, gij u keerende (tot ons) zult leveng geven
Offertorium. *Deus, tu convértens vivificábis*
aan ons, en het volk van u zal zich verheugen in u: toon
nos, et plebs tua laetábitur in te: osténde
ons, Heer, de barmhartigheid van u, en het heil van u,
nobis, Dómine misericórdiam tuam, et salutáre tuum
geef (het) ons.
da nobis.

Jerusalem rijz op, en sta op de hoogte:
Communio. *Jerúsalem surge, et sta in excélso:*
en zie de vreugde, die zal komen tot u van den God van u.
et vide jucunditátem, quae véniet tibi a Deo tuo.

DERDE ZONDAG VAN DEN ADVENT.

Verheugt u in den Heer altijd: andermaal
Introitus. *Gaudéte in Dómino semper: iterum*
zeg ik, verheugt u. De bescheidenheid van u, bekend zij ze
dico, gaudéte. Modéstia vestra nota sit

aan alle menschen : de Heer immers, nabij is hij. Niets
 ómnibus homínibus: Dóminus enim prope est. Nihil
 bekommerd moet gij zijn : maar in alle gebed de begeerten
 solliciti sitis: sed in omni oratióne petitióes
 van u bekend maken bij God. Gij hebt gezegend, Heer,
 vestrae innotéscant apud Deum. **Ps.** Benedixísti, Dómine,
 het land van u : afgewend de gevangenschap van Jacob.
 terram tuam : avertísti captivitátem Jacob.

Gij die troont, Heer, op Cherubijnen, verwek
 Graduale. Qui sedes, Dómine, super Chérubim, éxcita
 de macht van u, en kom. Gij die regeert over Israel,
 poténtiam tuam, et veni. **V.** Qui regis Israél,
 luister : gij die hoedt, als een schaap, Joseph. Verwek,
 inténde : qui dedúcis, velut ovem, Joseph. **V.** Excita
 Heer, de macht van u, en kom, om redding te brengen
 Dómine poténtiam tuam, et veni, ut salvos fácias
 aan ons.
 nos.

Gij hebt gezegend, Heer, het land van u :
 Offertorium. Benedixísti Dómine terram tuam:
 afgewend de gevangenschap van Jacob : vergeven de
 avertísti captivitátem Jacob : remisísti ini-
 ongerechtigheid van het volk van u.
 quitátem plebis tuae.

Zegt : kleinmoedigen, zijt getroost, en wilt niet
 Communio. Dícite : pusillánimes confortámini, et nolite

vreezen: ziet, de God van ons zal komen en verlossing brengen
 timére: ecce Deus noster véniet et salvábit
 aan ons.

nos.

VIERDE ZONDAG VAN DEN ADVENT.

Dauwt, hemelen, van boven, en wolken
 Introitus. Rorate coeli désuper, et nubes
regent den Rechtvaardige: open u aarde, en breng voort
 pluant justum: aperiátur terra, et gérmínet
den Verlosser. De hemelen verhalen de glorie Gods:
 salvatórem. **Ps.** Coeli enárrant glóriam Dei:

en de werken der handen van hem verkondigt het uitspansel.
 et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Nabij is de Heer aan allen, die roepen
 Graduale. Prope est Dóminus ómnibus invocántibus
tot hem, aan allen, die roepen tot hem in waarheid.
 eum, ómnibus, qui ínvocant eum in veritáte.

Den lof des Heeren zal verkondigen de mond van mij:
 V. Laudem Dómini loquétur os meum:
en zegenen zal alle vleesch den heiligen naam
 et benedícat omnis caro nomen

van hem. Kom Heer en wil niet toeven:
 sanctum ejus. V. Veni Dómine et noli tardáre:
vergeef de misdaden van het volk van u, van Israel.
 reláxa facínora plebis tuae Israél.

Wees gegroet Maria, van genade vol,
Offertorium. Ave María, grátia plena,
de Heer (is) met u: gezegend gij onder de vrouwen, en
Dóminus tecum: benedícta tu in muliéribus, et
gezegend de vrucht van het lichaam van u.
benedíctus fructus ventris tui.

Zie, de Maagd zal ontvangen, en baren
Communio. Ecce virgo concípiet, et páriet
een Zoon: en men zal noemen den naam van hem Emmanuel.
Fílium: et vocábitur nomen ejus Emmánuel.

DAG VOOR KERSTMIS.

Heden zult gij weten, dat komen zal de Heer,
Introitus. Hódie sciétis, quia véniet Dóminus,
en verlossing brengen aan ons: en morgen zult gij zien
et salvábit nos: et mane vidébitis
de glorie van hem. Van den Heer is de aarde en
glóriam ejus. Ps. Dómini est terra et
de volheid van haar: de aardbodem en allen, die wonen
plenitúdo ejus: orbis terrárum et univérsi, qui hábitant
op dezen.
in eo.

Heden zult gij weten, dat komen zal
Graduale. Hódie sciétis, quia véniet
de Heer, en verlossing brengen aan ons: en morgen zult gij zien
Dóminus, et salvábit nos: et mane vidébitis

de glorie van hem. Gij die regeert over Israel,
glóriam ejus. V. Qui regis Israël,
luister: gij die hoedt als een schaap Joseph: gij die
inténde: qui dedúcis velut ovem Joseph: qui
troont op Cherubijnen, verschijn voor Ephraim, Benjamin
sedes super Chérubim, appare coram Ephraim, Bénjamin
en Manasse. Morgen zal vernietigd worden
et Manásse. V. Crástina die delébitur
de ongerechtigheid der aarde: en heerschen over ons
iníquitas terrae: et regnábit super nos
de Zaligmaker der wereld.
Salvátor mundi.

Verheft de poorten, o vorsten, van u en
Offertorium. Tóllite portas príncipes vestras et
heft u op, poorten der eeuwigheid, en binnengaan zal de Koning
elevámini portae aeternáles, et introíbit Rex
der glorie.
glóriæ.

Geopenbaard zal worden de glorie des Heeren:
Communio. Revelábitur glória Dómini:
en aanschouwen zal alle vleesch het heil van den God van ons.
et vidébit omnis caro salutáre Dei nostri.

KERSTDAG.

Mis van middernacht.

De Heer zeide tot mij: de Zoon van mij zijt
Introitus. Dóminus dixit ad me: Filius meus es

rael, gij, ik heb heden voortgebracht u. Waarom razen
l, tu, ego hódie génui te Ps. Quare fremuérun
die de volken: en de natiën (waarom) zinnen zij ijdelheid?
ui gentes: et pópuli meditáti sunt inánia?

min Met u (is) de heerschappij op den dag
min Graduale. Tecum princípium in die
den der kracht van u: in den luister des heiligdoms, uit den schoot
virtútis tuae: in splendóribus sanctórum, ex útero

ons vóór de morgenster heb ik voortgebracht u. Gezegd heeft
nos ante lucíferum génui te. V. Dixit

de Heer tot den Heer van mij: zit aan de rechterhand
Dóminus Dómino meo: sede a dextris

en van mij: totdat ik stelle de vijanden van u, ten voetbank
s et meis: donec ponam inimícos tuos, scabéllum

ing der voeten van u. De Heer zeide tot mij: de Zoon
pedum tuórum. V. Dóminus dixit ad me: Fílius

van mij zijt gij, ik heb heden voortgebracht u.

meus es tu, ego hódie génui te.

n: Verblijden zich de hemelen en juiche
: Offertorium. Laeténtur coeli et exsúltet
ns. de aarde voor het aangezicht des Heeren, want hij komt.
i. terra ante fáciem Dómini, quóniam venit.

In den luister des heiligdoms, uit den schoot
Commuio. In splendóribus sanctórum, ex útero

ijt vóór de morgenster heb ik voortgebracht u.
es ante lucíferum génui te.

Mis bij het aanbreken van den dag.

Een licht zal schijnen heden boven ons : want
I n t r o i t u s . Lux fulgēbit hódie super nos : quia
geboren is ons de Heer : en hij zal heeten Wonderbare,
 natus est nobis Dóminus : et vocábitur Admirábilis,
God, Vorst des vredes, Vader der toekomstige eeuw : van zijn
 Deus, Princeps pacis, Pater futúri saéculi : cujus
rijk zal niet zijn een einde. De Heer regeerde,
 regni non erit finis. **Ps.** Dóminus regnávít,
met luister bekleed is hij : bekleed is de Heer met sterkte,
 decórem indútus est : indútus est Dóminus fortitúdinem,
en omgord heeft hij zich.
 et praecínxit se.

Gezegend, die komt in den naam des Heeren :
G r a d u a l e . Benedictus, qui venit in nómine Dómini :
God (is) Heer, en hij is verschenen aan ons. Door
 Deus Dóminus, et illúxit nobis. **V. A**
den Heer gedaan is dit, en het is wonderbaar in de oogen
 Dómino factum est istud, et est mirábile in óculis
van ons. De Heer regeerde, met luister heeft hij zich bekleed :
 nostris. **V. Dóminus regnávít, decórem** induit :
bekleed heeft zich de Heer met sterkte, en omgord heeft hij
 induit Dóminus fortitúdinem, et praecínxit
zich met kracht.
 se virtúte.

God heeft bevestigd den aardbodem, die

Offertorium. Deus firmávit orbem terrae, qui
niet zal bewogen worden: *bereid (is) de zetel van u, o God,*
non commovébitur: paráta sedes tua, Deus,
van toen af, van eeuwigheid zijt gij.
ex tunc, a saéculo tu es.

Juich dochter van Sion, geef lof dochter
Communio. Exsulta filia Sion, lauda filia
van Jerusalem: zie de Koning van u komt, de Heilige, en
Jerúsalem: ecce Rex tuus venit sanctus, et
de Verlosser der wereld.
salvátor mundi.

Mis op Kerstdag.

Een kind geboren is ons, en een Zoon geschonken
Introitus. Puer natus est nobis, et filius datus
is ons, wiens heerschappij (rust) op den schouder
est nobis, cujus impérium super húmerum
van hem, en heeten zal de naam van hem, groote Raadsgeant.
ejus, et vocábitur nomen ejus, magni consilii Angelus.

Zingt den Heer een lied, een nieuw, want wonderen
Ps. Cantáte Dómino cánticum novum, quia mirábilia
heeft hij gedaan.
fecit.

Gezien hebben alle grenzen der aarde het heil
Graduale. Vidérunt omnes fines terrae salutáre

van den God van ons : jubel voor God geheel de aarde.

Dei nostri : jubiláte Deo omnis terra.

Bekend maakte de Heer het heil van hem : voor

V. Notum fecit Dóminus salutáre suum : ante

het aanschijn der volken openbaarde hij de rechtvaardigheid

conspéctum géntium revelávit justítiam

van hem. Een dag van heil is verschenen voor ons : komt

suam. **V.** Dies sanctificátus illúxit nobis : veníte

volken en aanbidt den Heer : want heden is nedergedaald

gentes et adoráte Dóminum : quia hódie descéndit

een licht, dat groot is, op de aarde.

lux magna super terram.

Van u zijn de hemelen, en van u is de aarde :

Offertorium. Tui sunt coeli, et tua est terra :

den aardbodem, en de volheid daarvan hebt gij gegrondvest :

orbem terrárum, et plenitúdinem ejus tu fundásti :

rechtvaardigheid en oordeel (zijn) de grondslag van den troon

justítia et judícium praeparátio sedis

van u.

tuae.

Gezien hebben alle grenzen der aarde het heil

Communio. Vidérunt omnes fines terrae salutáre

van den God van ons.

Dei nostri.

H. STEPHANUS.

Er zaten vorsten, en tegen mij spraken zij :

Introitus. Sedérunt príncipes, et advérsus me loquebántur :

en ongerechten vervolgden mij: help mij, Heer God
et iníqui persecúti sunt me: ádjua me, Dómine Deus
van mij, want de dienaar van u oefende zich in uwe
meus, quia servus tuus exercebátur in tuis
rechtvaardigmakingen. Zalig de onbevleken op den weg,
justificatióibus. Ps. Beáti immaculáti in via,
die wandelen in de wet des Heeren.
qui ámbulant in lege Dómini.

Gekozen hebben de Apostelen Stephanus
Offertorium. Elegérunt Apóstoli Stéphanum
den leviet, vol van geloof en van den heiligen Geest,
levítam, plenum fide et Spíritu

dien steenigden de Joden terwijl hij bad, en
santo, quem lapidavérunt Judaéi orántem, et
zeide: Heer Jesus, ontvang den geest van mij.
dicéntem: Dómine Jesu, áccipe spíritum meum.

Ik zie de hemelen geopend, en Jesus staande
Communio. Vídeo coelos apértos, et Jesum stantem
ter rechter zijde van de kracht Gods: Heer Jesus, ontvang
a dextris virtútis Dei: Dómine Jesu, áccipe
den geest van mij, en wil niet toerekenen aan hen deze zonde.
spíritum meum, et ne státuas illis hoc peccátum.

H. JOANNES.

Gegaan is de spraak onder de broeders, dat
Communio. Exiit sermo inter fratres, quod

deze leerling niet zou sterven: doch niet zeide
discípulus ille non móritur: et non dixit

Jesus: niet zal hij sterven; maar: zoo wil ik, dat hij

Jesus: non móritur; sed: sic eum

blijft, totdat ik kom.

volo manére, donec véniam.

HH. ONNOOZELE KINDEREN.

Uit den mond der kinderen, o God, en
Introitus. Ex ore infántium, Deus, et
der zuigelingen hebt gij volmaakt den lof om de vijanden
lacténtium perfecisti laudem propter inimícos
van u. Heer Heer van ons: hoe verwonderlijk is
tuos. Ps. Dómine Dóminus noster: quam admirábile est
de naam van u over de gansche aarde.
nomen tuum in univérsa terra.

De ziel van ons, als een vogel, ontkomen
Offertorium. Anima nostra, sicut passer, erépta
is zij uit den strik der jagers: de strik, gebroken is hij, en
est de láqueo venántium: láqueus contrítus est, et
wij, bevrijd zijn wij.
nos liberáti sumus.

Een stem is in Rama gehoord, geweest
Communio. Vox in Rama audíta est, plorátus,
en gekerm: Rachel beweende de kinderen van haar, en
et ululátus: Rachel plorans filios suos, et

le wilde niet vertroost worden, omdat zij niet (meer) zijn.
it nóluit consolári, quia non sunt.

ZONDAG ONDER HET OCTAAF VAN KERSTMIS.

Terwijl diepe stilte verbreid was over alles,
 Introitus. Dum médium siléntium tenérent ómnia,
en de nacht in zijnen loop den halven weg had afgelegd,
 et nox in suo cursu médium iter habéret,
is het almachtig woord van u, Heer, uit de hemelen van
 omnípotens sermo tuus, Dómine, de coelis a
den koninklijken troon gekomen. De Heer regeerde,
 regálibus sédibus venit. **Ps.** Dóminus regnávít.
met luister bekleed is hij: bekleed is de Heer met sterkte
 decórem indútus est: indútus est Dóminus fortitúdinem
en omgord heeft hij zich.
 et praecínxit se.

Schoon (zijt gij) van gedaante boven de kinderen
 Graduale. Speciósus forma prae filiis

der menschen: uitgestort is de liefelijkheid op de lippen van u.
 hóminum: diffúsa est grátia in lábiis tuis.

Uitgebroken is het hart van mij in een woord van goedheid,
 V. Eructávít cor meum verbum bonum,

ik wijd de werken van mij den Koning: de tong van mij
 dico ego ópera mea regi: lingua mea

(is als) de stift eens schrijvers, snel schrijvende.

cálamus scribae, velóciter scribéntis. **V.** Dóminus regnávít. Zie bl. 22.

Offertorium. Deus firmávit. Zie bl. 23.

Neem het kind, en de moeder van hetzelfde:
 Communio. Tolle púerum, et matrem ejus:
en trek naar het land van Israel: gestorven zijn namelijk,
 et vade in terram Israël: defúnci sunt enim,
die zochten het leven van het kind.
 qui quaerébant ánimam púeri.

BESNIJDENIS O. H. J. C.

Introitus. Puer natus est. Zie bl. 23.

Graduale. Vidérunt omnes. Zie bl. 23. Doch in plaats van
 V. Dies sanctificátus wordt het volgende gezongen:

Vele malen voorheen had God gesproken tot de vaderen door
 Multifárie olim Deus loquens pátribus in
de profeten, ten laatste in de dagen van heden gesproken
 prophétis, novíssime diébus istis locútus
heeft hij tot ons door den Zoon.
 est nobis in Fílio.

Offertorium. Tui sunt. Zie bl. 24.

Communio. Vidérunt. Zie bl. 24.

OPENBARING O. H. J. C.

Zie gekomen is de Heerscher, de Heer: en
 Introitus. Ecce advénit dominátor Dóminus: et
het rijk (is) in de hand van hem, en de macht, en de heerschappij.
 regnum in manu ejus, et potéstas, et impérium.

God, (wil) de rechtsmacht van u den Koning geven : en
Ps. Deus, judícium tuum Regi da : et
de gerechtigheid van u den Zoon des Konings.
 justítiam tuam Fílio Regis.

Allen, uit Saba zullen zij komen, goud en wierook
 Graduale. Omnes de Saba vénient, aurum et thus
aanbrengend, en den lof des Heeren verkondigend. Rijs op
deferéntes, et laudem Dómino annuntiántes. V. Surge
en schitter Jerusalem : want de glorie des Heeren,
et illumináre Jerúsalem : quia glória Dómini
over u opgegaan is zij. Wij zagen de ster van hem
superte orta est. V. Vidimus stellam ejus
in het Oosten, en zijn gekomen met geschenken om te aanbidden
in Oriénte, et vénimus cum munéribus adoráre
den Heer.
 Dóminum.

De koningen van Tharsis en de eilanden,
 Offertorium. Reges Tharsis et ínsulae
geschenken zullen zij offeren : de koningen van Arabiëen Saba,
 múnera ófferent : reges Arabum et Saba
gaven zullen zij aanbrengen : en aanbidden zullen hem
 dona addúcent : et adorábunt eum
alle koningen der aarde, en alle volken, dienen zullen zij
 omnes reges terrae, et omnes gentes sérvient
hem.
 ei.

Wij zagen de ster van hem in
 Communio. Vídimus stellam ejus in
het Oosten, en zijn gekomen met geschenken om te aanbidden
 Oriénte, et vénimus cum munéribus adoráre
den Heer.
 Dóminum.

ZONDAG ONDER HET OCTAAF VAN DRIEKONINGEN.

Op een hoogen troon zag ik zitten den man,
 Introitus. In excélso throno vidi sedére virum,
dien aanbidt een menigte Engelen, lofzingend te zamen :
 quem adórat multitúdo Angelórum, psalléntes in unum :
zie , zijns rijks naam is in eeuwigheid. Jubel
 ecce cujus impérii nomen est in aetérnum. **Ps.** Jubiláte
voor God geheel de aarde : dient den Heer in blijdschap.
 Deo omnis terra : servíte Dómino in laetítia.

Gezegend de Heer, de God van Israel, die
 Graduale. Benedíctus Dóminus, Deus Israél, qui
doet wonderen overgroot, hij alleen, van eeuwigheid.
 facit mirabília magna solus a saéculo. **V.**
Dat ontvangen de bergen vrede voor het volk van u, en
 Suscípíant montes pacem pópulo tuo, et
de heuvelen gerechtigheid. Jubel voor God geheel de aarde :
 colles justítiam. **V.** Jubiláte Deo omnis terra :
dient den Heer in blijdschap.
 servíte Dómino in laetítia.

Jubel voor God geheel de aarde, dient
 Offertorium. Jubiláte Deo omnis terra, servíte
 den Heer in blijdschap: treedt voor het aanschijn van hem
 Dómino in laetítia: intráte in conspéctu ejus
 in gejuich, want de Heer zelf is God.
 in exsultatíone, quia Dóminus ipse est Deus.

Kind, waarom deedt gij ons aldus? ik en
 Communio. Fili, quid fecísti nobis sic? ego et
 de vader van u met smart zochten wij u. En waarom is het,
 pater tuus doléntes quaerebámus te. Et quid est,
 dat gij mij zocht? wist gij niet, dat ik in de dingen,
 quod me quaerebátis? nesciebátis, quia in his,
 die van den vader van mij zijn, moet wezen?
 quae patris mei sunt, opórtet me esse?

DERDE, VIERDE, VIJFDE EN ZESDE ZONDAG NA DRIEKONINGEN.

Aanbidt God, alle Engelen van hem:
 Introitus. Adoráte Deum omnes Angeli ejus:
 gehoord heeft het en verblijd heeft zich Sion: engejuicht hebben
 audívit et laetáta est Sion: et exsultavérunt
 de dochters van Juda. De Heer regeerde, juiche
 filiae Judae. Ps. Dóminus regnávit, exsúltet
 de aarde: verblijden zich eilanden vele.
 terra: laeténtur ínsulae multae.

Vreezen zullen de volken den naam van u, Heer,
 Graduale. Timébunt gentes nomen tuum, Dómine

en alle koningen der aarde de glorie van u. Want
et omnes reges terrae glóriam tuam. V. Quóniam
opgebouwd heeft de Heer Sion, en gezien zal hij worden in
aedificávit Dóminus Sion, et vidébitur in Ps
de majesteit van hem. De Heer regeerde, juiche de aarde:
majestáte sua. V. Dóminus regnávit, exsúltet terra: fir
verblijden zich eilanden vele.
laeténtur insulae multae,

De rechterhand des Heeren deed kracht,
Offertorium. Déxtera Dómini fecit virtútem, G
de rechterhand des Heeren verhief mij: niet sterven zal ik,
déxtera Dómini exaltávit me: non móriar, tri
maar leven, en verhalen de werken des Heeren.
sed vivam, et narrábo ópera Dómini.

Verwonderd waren allen over datgene
Communio. Mirabántur omnes de his, in
wat voortkwam uit den mond Gods.
quae procedébant de ore Dei.

ZONDAG SEPTUAGESIMA.

Omgeven hebben mij de jammeren des doods,
Introitus. Circumdedérunt me gémitus mortis, T
de smarten der hel, omgeven hebben zij mij: en in de kwelling
dolóres inférni circumdedérunt me: et in tribulatióne Do
van mij heb ik geroepen tot den Heer, en hij verhoorde uit lu
mea invocávi Dóminum, et exaudivit de int

nt den heiligen tempel van hem de stem van mij.
am templo sancto suo vocem meam.

in Beminnen zal ik u, Heer, sterkte van mij: de Heer (is)
in Ps. Diligam te, Dómine, fortitúdo mea: Dóminus
de: de sterkte van mij, en de toevlucht van mij, en de redder
ra: firmaméntum meum, et refúgium meum, et liberátor
van mij.
meus.

t, Een helper (zijt gij) ter rechter tijd in
em, Graduale. Adjutor in opportunitatibus in
ik, kwelling: dat hopen op u, die kennen u: want nooit
tribulatióne: sperent in te, qui novérunt te: quóniam non
verlaat gij de zoekenden naar u, o Heer. Want niet
derelínquis quaeréntes te, Dómine. V. Quóniam non
ene altijd zal vergeten zijn de arme: het geduld der armen, niet
in finem obliuio erit paúperis: patiéntia paúperum non
verloren zal het gaan in eeuwigheid: sta op, Heer, niet
períbit in aetérnum: exsúrge Dómine, non
overmoge de mensch.
praeváleat homo.

ds, Uit de diepten heb ik geroepen tot u, Heer:
s, Tractus. De profúndis clamávi ad te, Dómine:
ing Heer verhoor de stem van mij. Laat de ooren van u
ne Dómine exaúdi vocem meam. V. Fiant aures tuae
uit luisteren naar het gebed van den dienaar van u. Zoo
de intendéntes in oratióne servi tui. V. Si

gij de ongerechtigheden gadeslaat, Heer: Heer, wi H
iniquitátes observáveris, Dómine: Dómine, qui D
zal bestaan? Omdat bij u verzoening is, en om v
sustinébit? W. Quia apud te propitiátio est, et propter n
de wet van u heb ik gewacht op u, o Heer. h
legem tuam sustínui te, Dómine. a

Goed is het te loven den Heer, en te lofzingen
 Offertorium. Bonum est confitéri Dómino, et psállere
den naam van u, Allerhoogste.
nómini tuo, Altíssime.

Laat lichten het aangezicht van u op den dienaar
 Communio. Illúmina fáciem tuam super servum
van u en verlos mij in barmhartigheid: Heer,
tuum et salvum me fac in misericórdia: Dómine e
niet beschaamd worde ik, want ingeroepen heb ik u. s
non confúndar, quóniam invocávi te.

ZONDAG SEXAGESIMA.

Sta op, waarom slaapt gij Heer? sta op v
 Introitus. Exsúrge, quare obdórmis Dómine? exsúrge
en wil niet verstooten voor altijd: waarom uw aangezicht h
et ne repéllas in finem: quare fáciem
afgekeerd, vergeten de kweeling van ons k
t u a m avértis, oblivísceris tribulatióem nostram
vastgehecht is aan de aarde het lichaam van ons: sta op
adhaésit in terra venter noster: exsúrge O

Heer, help ons, en bevrijd ons. God, met de ooren
Dómine, adjuva nos, et libera nos. Ps. Deus, aúribus
van ons hebben wij het gehoord: de vaderen van ons
nostris audívimus: patres nostri
hebben het verhaald aan ons.
annuntiavérunt nobis.

Dat zij het weten de volken, dat de naam
Graduale. Sciant gentes, quóniam nomen
van u God (is): gij alleen de Allerhoogste op de gansche
tibi Deus: tu solus Altíssimus super omnem
aarde. God van mij, maak hen als een rad, en als
terram. V. Deus meus, pone illos ut rotam, et sicut
een stoppel voor het aanschijn des winds.
stípulam ante fáciem venti.

Gij hebt geschud Heer het land, en
Tractus. Commovísti Dómine terram, et
in beroering gebracht hebt gij het. Heel de breuken
conturbásti eam. V. Sana contritiónes
van hetzelfde, want geschokt is het. Opdat vluchten voor
ejus, quia mota est. V. Ut fúgiant a
het aanschijn van den boog: opdat gered worden de uitver-
fácie arcus: ut liberéntur elécti
korenen van u.
tui.

Bevestig de schreden van mij op de wegen
Offertorium. Pérfice gressus meos in sémitis

gij de ongerechtigheden gadeslaat, Heer: Heer, wi
iniquitates observáveris, Dómine: Dómine, quis
zal bestaan? Omdat bij u verzoening is, en om
sustinébit? V. Quia apud te propitiátio est, et propter
de wet van u heb ik gewacht op u, o Heer.
legem tuam sustínui te, Dómine.

Goed is het te loven den Heer, en te lofzingen
Offertorium. Bonum est confitéri Dómino, et psállere
den naam van u, Allerhoogste.
nómini tuo, Altíssime.

Laat lichten het aangezicht van u op den dienaar
Communio. Illúmina fáciem tuam super servum
van u en verlos mij in barmhartigheid: Heer,
tuum et salvum me fac in misericórdia: Dómine,
niet beschaamd worde ik, want ingeroepen heb ik u.
non confúnder, quóniam invocávi te.

ZONDAG SEXAGESIMA.

Sta op, waarom slaapt gij Heer? sta op
Introitus. Exsúrge, quare obdórmis Dómine? exsúrge
en wil niet verstooten voor altijd: waarom uw aangezicht
et ne repéllas in finem: quare fáciem
afgekeerd, vergeten de kwelling van ons?
t u a m avértis, oblivísceris tribulatió nem nostram?
vastgehecht is aan de aarde het lichaam van ons: sta op
adhaésit in terra venter noster: exsúrge

Heer, help ons, en bevrijd ons. God, met de ooren
Dómine, ádjuva nos, et líbera nos. Ps. Deus, aúribus
van ons hebben wij het gehoord: de vaderen van ons
nostris audívimus: patres nostri
hebben het verhaald aan ons.
annuntiavérunt nobis.

Dat zij het weten de volken, dat de naam
Graduale. Sciant gentes, quóniam nomen
van u God (is): gij alleen de Allerhoogste op de gansche
tibi Deus: tu solus Altíssimus super omnem
aarde. God van mij, maak hen als een rad, en als
terram. V. Deus meus, pone illos ut rotam, et sicut
een stoppel voor het aanschijn des winds.
stípulam ante fáciem venti.

Gij hebt geschud Heer het land, en
Tractus. Commovísti Dómine terram, et
in beroering gebracht hebt gij het. Heel de breuken
conturbásti eam. V. Sana contritiónes
van hetzelfde, want geschokt is het. Opdat vluchten voor
ejus, quia mota est. V. Ut fúgiant a
het aanschijn van den boog: opdat gered worden de uitver-
fácie arcus: ut liberéntur elécti
korenen van u.
tui.

Bevestig de schreden van mij op de wegen
Offertorium. Pérfice gressus meos in sémitis

*van u, opdat niet wankelen de voetstappen van mij: neig
tuis, ut non moveántur vestígia mea: inclína
het oor van u, en verhoor de woorden van mij: maak wonderbaar
aurem tuam, et exáudi verba mea: mirífica
de barmhartigheden van u, gij die zalig maakt de hopen den
misericórdias tuas, qui salvos facis sperántes
op u.
in te.*

Ik zal ingaan tot het altaar Gods, tot God,
Communio. Introibo ad altáre Dei, ad Deum
die verblijdt de jeugd van mij.
qui lætíficat juventútem meam.

ZONDAG QUINQUAGESIMA.

Wees mij tot een God van bescherming, en
Introitus. Esto mihi in Deum protectórem, et
tot een oord van toevlucht, om zalig mij te maken: want
in locum refúgii, ut salvum me fácias: quóniam
de sterkte van mij, en de toevlucht van mij zijt gij: en
firmaméntum meum, et refúgium meum es tu: et
om den naam van u, een leidsman voor mij zult gij wezen,
propter nomen tuum dux mihi eris,
en opkweeken zult gij mij. Op u Heer heb ik gehoopt,
et enútries me. **Ps.** In te Dómine sperávi,
niet beschaamd worde ik in eeuwigheid: in de rechtvaardigheid
non confúndar in aetérnum: in justítia
van u bevrijd mij en red mij.
tua libera me et éripe me.

Gij zijt God, die doet wonderen, gij alleen :
Graduale. Tu es Deus, quifacis mirabilia solus :
bekend gemaakt hebt gij onder de volken de kracht van u.
 notam fecisti in gentibus virtutem tuam.

Gij hebt bevrijd door den arm van u het volk van u,
V. Liberasti in brachio tuo populum tuum,
de kinderen van Israel en Joseph.
 filios Israël et Joseph.

Jubel voor God, geheel de aarde: dient den Heer
Tractus. Jubiláte Deo, omnis terra: servíte Dómino
in blijdschap. Treedt voor het aangezicht van hem in
 in laetitia. **V.** Intráte in conspéctu ejus in
gejuich: weet, dat de Heer zelf is God.
 exultatióne: scitóte, quod Dóminus ipse est Deus.

Hij maakte ons, en niet wij ons zelven: wij immers
V. Ipse fecit nos, et non ipsi nos: nos autem
(zijn) het volk van hem, en de schapen der weide van hem.
 populus ejus, et oves páscuae ejus.

Gezegend zijt gij Heer, leer mij
Offertorium. Benedíctus es Dómine, doce me
de rechtvaardigmakingen van u: met de lippen van mij
 justificatiónes tuas: in lábiis meis
heb ik uitgesproken al de oordeelen van den mond van u.
 pronuntiávi ómnia judícia oris tui.

Zij aten en werden verzadigd
Communio. Manducavérunt et sunt saturáti

bovenmate, en het verlangen van hen gaf hun de Heer: *zul*
 nimis, et desidérium eórum áttulit eis Dóminus: *pl*
niet zijn zij teleurgesteld in het verlangen van hen. *Sp*
 non sunt fraudáti a desidério suo. *Pa*

ASCHDAG.

Verhoor ons Heer, want goedertieren
 Antiphona. Exaúdi nos Dómine, quóniam benígna *Re*
is de barmhartigheid van u: volgens de menigte *on*
est misericórdia tua: secúndum multitudínem *igu*
der erbarmingen van u aanschouw ons, Heer. Verlos *e*
miseratiónum tuárum respice nos, Dómine. *Ps.* *pr*
mij o God: want gekomen zijn de wateren tot aan *tot*
me fac Deus: quóniam intravérunt aquae usque ad
de ziel van mij. *H*
 ánimam meam. *Do*

Verwisselen wij het gewaad met asch en
 Antiphona. Immutémur hábitu, in cínere et *V*
boetekleed: vasten en weenen wij voor den Heer: want *a*
cilício: jejunémus, et plorémus ante Dóminum: quia *ho*
zeer barmhartig is om te vergeven de zonden van ons
multum miséricors est dimítttere peccáta nostra
de God van ons.
 Deus noster. *I*

Tusschen het voorhof en het altaar
 Antiphona. Inter vestibulum et altáre *ho*
o

zullen weenen de priesters, de dienaren des Heeren, en zeggen :
plorábunt sacerdótes ministri Dómini, et dicent :
Spaar Heer, spaar het volk van u: en wil niet sluiten
Parce Dómine, parce pópulo tuo: et ne claudas
den mond van die zingen u, o Heer.
ora canéntium te, Dómine.

Laten wij verbeteren, waarin wij
Responsorium. *Emendémus in mélius, quae*
onwetend gezondigd hebben: opdat wij niet plotseling
ignoránter peccávimus: ne súbito
overvallen door den dag des doods, zoeken tijd
praeoccupáti die mortis, quaerámus spátium
tot boetvaardigheid, en niet vinden kunnen. Geef acht
poeniténtiae, et invenírenon possímus. Atténde
Heer, en ontferm u: want gezondigd hebben wij tegen u.
Dómine, et miserére: quia peccávimus tibi.

Help ons, God, Verlosser van ons en om
V. *Adjuva nos, Deus salutáris noster, et propter*
de eer van den naam van u, Heer, bevrijd ons.
honórem nóminis tui, Dómine, libera nos.

ONDER DE MIS.

Gij ontfermt u over allen, Heer, en niets
Introitus. *Miseréris ómnium, Dómine, et nihil*
haat gij van datgene, wat gij gemaakt hebt, gij verschoont
odísti eórum quae fecísti, dissímulans

de zonden der menschen om (hunne) boetvaardigheid, en
peccáta hóminum propter poeniténtiam, zet
spartaat hen: want gij zijt de Heer de God van ons.
parcensillis: quia tu es Dóminus Deus noster.

Ontferm u mijner God, ontferm u mijner: want op
Ps. *Miserére mei Deus, miserére mei: quóniam in*
u vertrouwt de ziel van mij.
te confidit ánima mea.

Ontferm u mijner God, ontferm u mijner:
G r a d u a l e. *Miserére mei Deus, miserére mei:*
want op u vertrouwt de ziel van mij. Hij zond van
quóniam in te confidit ánima mea. V. Misit de
den hemel, en bevrijdde mij: hij maakte te schande
coelo, et liberávit me: dedit in oppróbrium
de vertreders van mij.
conculcántes me.

Heer, niet volgens de zonden van ons, die
T r a c t u s. *Dómine, non secúndum peccáta nostra, quae*
wij deden: noch volgens de ongerechtigheden van ons
fécimus nos: neque secúndum iniquitátes nostras
moogt gij vergelding geven aan ons. Heer, wil niet gedenken
retribuas nobis. V. Dómine, ne memíneris
de ongerechtigheden van ons van vroeger: spoedig voorkome
iniquitátum nostrárum antiquárum: cito anticipent
ons de barmhartigheid van u, want arm geworden zijn wij
nos misericórdiae tuae, quia paúperes facti sumus

bovenmate. Help ons, God Verlosser van ons : en
nimis. V. Adjuva nos, Deus salutáris noster : et
om de glorie van den naam van u, Heer, bevrijd ons, en
propter glóriam nóminis tui, Dómine, libera nos, et
wees genadig jegens de zonden van ons, om
propítius esto peccátis nostris, propter
den naam van u.
nomen tuum.

Verheffen zal ik u, Heer, want
Offertorium. Exaltábo te, Dómine, quóniam
opgenomen hebt gij mij, en niet verlustigd hebt gij de vijanden
suscepísti me, nec delectásti inimícos
van mij over mij : Heer, ik heb geroepen tot u, en
meos super me : Dómine, clamávi ad te, et
gij genaast mij.
sanásti me.

Die nadenkt over de wet des Heeren dag
Communio. Qui meditábitur in lege Dómini die
en nacht, hij zal geven de vrucht van hem op den tijd
ac nocte, dabit fructum suum in témpore
die passend is.
suo.

EERSTE ZONDAG IN DE VASTEN.

Inroepen zal hij mij, en ik, verhooren zal ik
Introitus. Invocabit me, et ego exaúdiam

hem : bevrijden zal ik hem, en verheerlijken zal ik hem :
 eum : erípíam eum, et glori ficábo eum:

met lengte van dagen vervullen zal ik hem. Die woont in
 longitúdine diérum adimplébo eum. **Ps.** Qui hábitat in

de hulp des Allerhoogsten, onder de bescherming van den God
 adjutório Altíssimi, in protectióne Dei

des hemels zal hij verblijven.

coeli commorábitur.

Aan de Engelen van hem heeft God bevolen
 Graduale. Angelis suis Deus mandávit

over u, dat zij bewaren u op alle wegen van u. Op
 de te, ut custódiant te in ómnibus viis tuis. **V.** In

de handen dragen zullen zij u, opdat gij nooit stoot
 mánibus portábunt te, ne umquam offéndas

aan een steen den voet van u.

ad lápidem pedem tuum.

Die woont in de hulp des Allerhoogsten, onder
 Tractus. Qui hábitat in adjutório Altíssimi, in

de bescherming van den God des hemels zal hij verblijven.
 protectióne Dei coeli commorábitur.

Hij zal zeggen tot den Heer: de toeverlaat van mij zijt gij, en
V. Dicet Dómino : suscéptor meus es tu, et

de toevlucht van mij, de God van mij: ik zal hopen op hem.
 refúgium meum, Deus meus : sperábo in eum.

Want hij verlost mij van den strik der jagers,
V. Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium,

en van het woord der grimmigheid. Met de schouderen
 et a verbo áspero. V. Scápulis
 van hem overlommeren zal hij u, en onder de vleugelen van hem
 suis obumbrábit tibi, et sub pennis ejus
 zult gij hopen. Met een schild omgeven zal u de waarheid
 sperábis V. Scuto circúmdabit te véritas
 van hem : niet vreezen zult gij voor de vrees van den nacht.
 ejus : non timébis a timóre noctúrno.
 Voor den pijl die vliegt bij dag, voor hetgeen er
 V. A sagítta volánte per diem, a negótio
 rondwaart in de duisternissen, voor den aanval en den duivel
 perambulánte in ténebris, a ruína et daemónio
 van den middag. Vallen zullen er aan de zijde van u duizend
 meridiáno. V. Cadent a látere tuo mille
 en tien duizend aan de rechterhand van u : tot u echter
 et decem millia a dextris tuis : tibi autem
 niet genaken zal het. Want aan de Engelen van hem
 non appropinquábit. V. Quóniam Angelis suis
 heeft hij bevolen over u, dat zij bewaren u op alle
 mandávit de te, ut custódiánt te in ómnibus
 wegen van u. Op de handen dragen zullen zij u, opdat
 viis tuis. V. In mánibus portábunt te, ne
 gij nooit stoot aan een steen den voet van u. Op
 umquam offéndas ad lápidem pedem tuum. V. Super
 adder en koningsslang zult gij wandelen, en vertreden zult gij
 áspidem et basiliscum ambulábis, et conculcábis

leeuw en draak. Wyl hij op mij gehoopt heeft,
 leónem et dracónem. **V.** Quóniam in me sperávit,
zal ik verlossing geven aan hem: en beschermen zal ik hem,
 liberábo eum: et prótegam eum,
wyl hij gekend heeft den naam van mij. Inroepen zal hij
 quóniam cognóvit nomen meum. **V.** Invocábit
mij, en ik, verhooren zal ik hem: met hem ben ik in
 me, et ego exaúdiam eum: cum ipso sum in
de kweeling. Bevrijden zal ik hem, en verheerlijken zal ik
 tribulatióne. **V.** Erípiam eum, et glori ficábo
hem: met lengte van dagen vervullen zal ik hem, en toonen zal ik
 eum: longitúdinediérum adimplébo eum, et osténdam
hem het heil van mij.
 illi salutáre meum.

Met de schouderen van hem overlommeren zal
Offertorium. Scápolis suis obumbrábit
u de Heer, en onder de vleugelen van hem zult gij hopen:
 tibi Dóminus, et sub pennis ejus sperábis:
met een schild omgeven zal u de waarheid van hem.
 scuto circúmdabit te véritas ejus.
Communio. Scapulis suis. Gelijk het Offertorium.

TWEEDE ZONDAG IN DE VASTEN.

Gedenk de ontfermingen van u, Heer, en
Introitus. Reminiscere miseratiónum tuárum, Dómine, et

de barmhartigheden van u, die van eeuwigheid zijn, opdat
 misericórdiae tuae, quae a saéculo sunt, ne
 nooit heerschen over ons de vijanden van ons: bevrijd ons
 umquam dominéntur nobis inimíci nostri: libera nos
 God van Israel uit alle benauwdheden van ons. Tot u
 Deus Israë! ex ómnibus angústíis nostris. **Ps.** Ad te
 Heer, heb ik verheven de ziel van mij: God van mij, op u
 Dómine levávi ánimam meam: Deus meus, in te
 betrouw ik, niet beschaamd worde ik.
 confído, non erubéscam.

De kwellingen van het hart van mij,
 Graduale. Tribulatiónes cordis mei
 vermenigvuldigd zijn zij: uit de nooden van mij trek
 dilatátae sunt: de necessitatibus meis éripe
 mij, Heer. Zie de vernedering en het zwoegen van mij:
 me, Dómine. **V.** Vide humilitátem et labórem meum:
 en vergeef alle zonden van mij.
 et dimitte ómnia peccáta mea.

Looft den Heer, want (hij is) goed:
 Tractus. Confitémini Dómino, quóniam bonus:
 want in eeuwigheid (duurt) de barmhartigheid van hem.
 quóniam in saéculum misericórdia ejus.

Wie kan verhalen de wonderdaden des Heeren: verkondigen
V. Quis loquétur poténtias Dómini: audítas fáciat
 allen lof van hem? Zalig, die onderhouden het recht,
 omnes laudes ejus? **V.** Beáti, qui custódiunt iudícium,

en beoefenen de rechtvaardigheid ten allen tijde.
 et faciunt justitiam in omni tempore.

Gedenk ons, Heer, met het welbehagen aan het volk
V. Meménto nostri, Dómine, in beneplácito pópuli

van u: bezoek ons met het heil van u.

tui: vísitā nos in salutári tuo.

Ik zal nadenken over de bevelen van u,
Offertorium. Meditábor in mandátis tuis,
die ik bemin ten zeerste: en opheffen de handen van mij tot
 quae diléxi valde: et levábo manus meas ad
de bevelen van u, die ik bemin.
 mandáta tua, quae diléxi.

Let op het geroep van mij: geef acht
Communio. Intéllige clamórem meum: inténde
op de stem des gebeds van mij, Koning van mij, en God
 voci oratiónis meae, Rex meus, et Deus
van mij: want tot u zal ik bidden, Heer.
 meus: quóniam ad te orábo, Dómine.

DERDE ZONDAG IN DE VASTEN.

De oogen van mij (zijn) altijd op den Heer,
Introitus. Oculi mei semper ad Dóminum,
want hij zal trekken uit den strik de voeten van mij: zie
 quia ipse évéllet de láqueo pedes meos: réspice
op mij, en ontferm u mijner, want eenzaam en arm
 in me, et miserére mei, quóniam únicus et pauper

ben ik Tot u, Heer, heb ik verheven de ziel van mij :
sum ego. Ps. Ad te Dómine levávi ánimam meam :
God van mij, op u betrouw ik, niet beschaamd worde ik.
Deus meus, in te confído, non erubéscam.

Sta op Heer, niet overmoge de mensch.
Graduale. Exsúrge Dómine, non praeváleat homo :
dat geoordeeld worden de volken voor het aangezicht van u.
judicéntur gentes in conspéctu tuo.

Wanneer gij doet wijken de vijanden van mij achterwaarts,
V. In converténdo inimícum meum retrórsum,
onmachtig zullen zij worden en omkomen voor het aangezicht
infirmabúntur, et períbunt a fácie
van u.

tua.
Tot u heb ik verheven de oogen van mij, die
Tractus. Ad te levávi óculos meos, qui
woont in de hemelen. Zie, gelijk de oogen der dienstknechten
hábitas in coelis. V. Ecce sicut óculi servórum
op de handen der heeren van hen. En gelijk de oogen
in mánibus dominórum suórum. V. Et sicut óculi
der dienstmaagd op de handen der vrouw van haar, zoo
ancillae in mánibus dóminae suae, ita
(zijn) de oogen van ons op den Heer den God van ons, totdat
óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec
hij zich ontferme over ons. Ontferm u onzer Heer,
misereátur nostri. V. Miserére nobis Dómine,
ontferm u onzer.
miserére nobis.

De rechtvaardigheden des Heeren (zijn)

Offertorium. Justítiae Dómini

recht, verblijdende de harten, en de oordeelen van hem
rectae, laetificántes corda et judícia ejus

zoeter dan honig en honigraat: want ook de dienaar
dulcióra super mel et favum: nam et servus
van u onderhoudt ze.
tuus custódit ea.

De musch vindt zich een huis, en de tortel

Communio. Passer invénit sibi domum, et turtur
een nest, om er te plaatsen de jongen van haar: (ik) de altaren
nidum, ubi repónat pullos suos: altária
van u, Heer der heerkrachten, Koning van mij, en God
tua, Dómine virtútum, Rex meus, et Deus
van mij: zalig die wonen in het huis van u, in de eeuwen
meus: beátiqui hábitant in domo tua, in saéculum
der eeuwen loven zij u.
saéculi laudábunt te.

VIERDE ZONDAG IN DE VASTEN.

Verblijd u Jerusalem: en komt te zamen

Introitus. Laetáre Jerúsalem: et convéntum fácite
gij allen, die liefde hebt voor haar: verheugt u met blijdschap,
omnes, qui dilígitis eam: gaudéte cum laetítia,
die in droefheid waart: dat gij jubelt, en u verzadigt
qui in tristítia fuístis: ut exsultétis, et satiémini

aan de borsten der vertroosting van u. Verblijd ben ik
ab ubéribus consolatiónis vestrae. Ps. Laetátus sum
over datgene, wat gezegd is tot mij: in het huis des Heeren
in his, quae dicta sunt mihi: in domum Dómini
zullen wij gaan.
ibimus.

Verblijd ben ik over datgene, wat gezegd
Graduale. Laetátus sum in his, quae dicta
is tot mij: in het huis des Heeren zullen wij gaan.
sunt mihi: in domum Dómini ibimus.

Er zij vrede in de sterkte van u: en overvloed in
V. Fiat pax in virtúte tua: et abundántia in
de torens van u.
túrribus tuis.

Die vertrouwen op den Heer, (zijn) als de berg
Tractus. Qui confidunt in Dómino, sicut mons
Sion: niet wankelen zal in eeuwigheid, die woont in
Sion: non commovébitur in aetérnum, qui hábitat in
Jerusalem. Bergen omringen het: ook de Heer omringt
Jerúsalem. V. Montes in circúitu ejus: et Dóminus in circúitu
het volk van hem, van nu af en tot in eeuwigheid.
pópuli sui, ex hoc nunc et usque in saéculum.

Looft den Heer, want goedertieren is hij:
Offertorium. Laudáte Dóminum, quia benígnus est:
lofzingt den naam van hem, want zoet is hij: alles,
psállite nómini ejus, quóniam suavis est: ómnia,

wat hij wil, doet hij in den hemel en op de aarde.
 quaecúmque vóluit, fecit in coelo et in terra.

Jerusalem, dit is opgebouwd als een stad,
 Communio. Jerúsalem, quae aedificátur ut cívitas,
waarvan verbonden zijn alle deelen met elkander: derwaarts
 ejus participátio ejus in idípsum: illuc
immers trokken op de stammen, de stammen des Heeren om
 enim ascendérunt tribus, tribus Dómini ad
te loven den naam van u, o Heer.
 confiténdum nómini tuo, Dómine.

PASSIEZONDAG.

Oordeel mij God, en onderscheid de zaak
 Introitus. Júdica me Deus, et discérne causam
van mij van het volk, (dat) niet geheiligd (is): van den mensch
 meam de gente non sancta: ab hómine
der ongerechtigheid en des bedrogs verlos mij: want gij zijt
 iníquo et dolóso éripe me: quia tu es
de God van mij, en de sterkte van mij. Zend het licht
 Deus meus, et fortitúdo mea. **Ps.** Emítte lucem
van u, en de waarheid van u: dat zij mij geleiden en
 tuam, et veritátem tuam: ipsa me deduxérunt et
voeren naar den berg toegeheiligd aan u, en in
 adduxérunt in montem sanctum tuum, et in
de woontenten van u.
 tabernácula tua.

Verlos mij, Heer, van de vijanden van mij:

G r a d u a l e. Eripe me, Dómine, de inimícis meis :
leer mij doen den wil van u. Verlossen zult gij mij,
 doce me fácere voluntátem tuam. **V.** Liberátor meus

Heer, van de volken die vertoornd zijn: boven hen, die opstaan
 Dómine, de géntibus iracúndis : ab insurgéntibus
tegen mij, verheffen zult gij mij: van den man der
 in me exaltábis me : a viro
ongerechtigheid verlossen zult gij mij.

iníquo erípies me.

Dikwijls bestreden zij mij sinds de jeugd

T r a c t u s. Saepe expugnávérunt me a juventúte
van mij. Zegge nu Israel: dikwijls bestreden zij mij
 mea. **V.** Dicat nunc Israë! : saepe expugnávérunt me
sinds de jeugd van mij. Doch niets vermochten zij
 a juventúte mea. **V.** Etenim non potuérunt
tegen mij: op den rug van mij smeedden de zondaren.
 mihi: supra dorsum meum fabricávérunt peccatóres.

Lang deden zij mij gevoelen de ongerechtigheden van hen:

V. Prolongávérunt iniquitátes suas :
de Heer, de rechtvaardige, zal verslaan den nek der zondaren.
 Dóminus justus, concídet cervíces peccatórum.

Loven zal ik u, Heer, uit geheel

O f f e r t o r i u m. Confitébor tibi, Dómine, in toto
het hart van mij: vergeld den dienaar van u: ik zal leven en
 corde meo: retribue servo tuo: vivam et

onderhouden de woorden van u: geef leven aan mij volgens
custódiam sermónes tuos: vivífica me secundum
het woord van u, Heer.
verbum tuum, Dómine.

Dit (is) het lichaam, dat voor u
C o m m u n i o. Hoc corpus, quod pro vobis
overgeleverd zal worden: deze is de kelk van het nieuwe
tradétur: hic calix novi
Testament in mijn bloed, zegt de Heer: dit
Testaménti est in meo sáanguine, dicit Dóminus: hoe
moet gij doen, zoo dikwijls gij nuttigt, tot mijne
fácite, quotiescúmque súmitis, in meam
gedachtenis.
commemoratióem.

PALMZONDAG.

Bij de palmwijing.

Hosanna den Zoon van David: gezegend die
Antiphona. Hosánna filio David: benedíctus qui
komt in den naam des Heeren. O Koning van Israel:
venit in nómine Dómini. O Rex. Israël:
Hosanna in den hooge.
Hosánna in excélsis.

Vergaderd hebben de opperpriesters en
R e s p o n s o r i u m. Collegérunt pontífices et
phariseën den raad, en gezegd: wat zullen wij doen, daar
pharisaéi concílium, et dixerunt: quid fácimus, quia

deze mensch vele wonderen doet? Als wij laten begaan
 hic homo multa signa facit? Si dimittimus
 hem zoo, allen zullen gelooven in hem: en komen zullen
 eum sic, omnes credent in eum: et venient

de Romeinen, en wegnemen onze plaats en volk. Eén
 Románi, et tollent nostrum locum et gentem. V. Unus

nu van hen, Caiphas genaamd, daar hij was hogepriester
 autem ex illis, Caíphas nómine, cum esset póntifex

dat jaar, profeteerde, zeggende: nuttig is het u,
 anni illius, prophetávit, dicens: expedit vobis,

dat één mensch sterve voor het volk, en niet
 ut unus moriátur homo pro pópulo, et non

geheel het volk omkome. Sedert dien dag dachten zij er op
 tota gens péreat. Ab illo ergo die cogitavérunt

te dooden hem, zeggende: en komen zullen, enz.

interficere eum, dicéntes: et venient, enz. gelijk boven.

Op den berg der Olijven bad hij tot

Responsorium In monte Olivéti orávit ad

den Vader: Vader indien het geschieden kan, dat voorbijga

Patrem: Pater si fieri potest, transeat

van mij deze kelk. De geest is wel gewillig,

a me calix iste. Spíritus quidem promptus

het vleesch echter zwak: geschiede de wil van u.

est, caro autem infirma: fiat volúntas tua.

Waakt, en bidt, om niet in te gaan in bekoring.

V. Vigiláte, et oráte, ut non intrétis in tentatióne.

Na de praefatie. Sanctus. Zie bl. 6.

Bij het uitdeelen van den palm.

De kinderen der Hebreën dragende takken
Antiphona. Púeri Hebraeorum portantes ramos
van olijfboomen, gingen tegemoet den Heer, roepende en
 olivárum, obviavérunt Dómino, clamántes et
zeggende: Hosanna in den hooge.
 dicéntes: Hosánna in excélsis.

De kinderen der Hebreën, de kleederen
Antiphona. Púeri Hebraeorum vestiménta
spreidden zij op den weg en riepen zeggende: Hosanna
 prosternébant in via et clamábant dicéntes: Hosánna
den Zoon van David, gezegend die komt in den naam
 filio David, benedíctus qui venit in nómine
des Heeren.
 Dómini.

Bij de Mis.

Heer, wil niet verwijderd houden de hulp
Introitus. Dómine, ne longe fácias auxílium
van u van mij, ter verdediging van mij zie op: verlos mij uit
 tuum a me, ad defensiónem meam aspice: líbera me de
den muil des leeuws, en van de hoornen der woudstieren
 ore leónis, et a córnibus unicórnium
de geringheid van mij. God, God van mij, zie neder op
 humilitátem meam. **Ps.** Deus, Deus meus, réspice in

mij, waarom mij verlaten? ver van (mij is) de verlossing
me, quare me dereliquisti? longe a salúte

van mij door de kreten der zonden, die ik op mij nam.

mea verba delictórum meórum.

Gij vattet de rechterhand van mij: en
Graduale. *Tenuisti manum dexteram meam: et*

volgens den wil van u leiddet gij mij: en met eer
in voluntáte tua deduxisti me: et cum glória

beschermdet gij mij. Hoe goed voor Israel (is) God,
assumpsisti me. V. Quam bonus Israëel Deus,

voor de oprechten van hart! van mij echter, bijna
rectis corde! mei autem pene

gewankeld hebben de voeten: bijna uitgegleden zijn de schreden
moti sunt pedes: pene effúsi sunt gressus

van mij: want ik was naijverig op de zondaren, den vrede
mei: quia zelávi in peccatóribus, pacem

der zondaren ziende.

peccatórum videns.

God, God van mij, zie neder op mij: waarom
T r a c t u s. *Deus, Deus meus, respice in me: quare*

mij verlaten? Ver van (mij is) de verlossing van mij
me dereliquisti? V. Longe a salúte mea

door de kreten der zonden, die ik op mij nam. God van mij
verba delictórum meórum. V. Deus meus

ik roep des daags, en niet verhoort gij: des nachts en niet
clamábo per diem, nec exaúdiēs: in nocte et non

tot dwaasheid (is het) mij. Gij echter, in het heiligdom
ad insipientiam mihi. V. Tu autem in sancto
woont gij, geprezen door Israel. Op u hoopten de vaderen
hábitas, laus Israëel. V. In te speravérunt patres
van ons, zij hoopten en verlost hebt gij hen. Tot u
nostri, speravérunt et liberásti eos. V. Ad te
riepen zij, en gered geworden zijn zij: op u hoopten zij
clamavérunt, et salvi facti sunt: in te speravérunt
en niet zijn zij beschaamd. Ik echter ben een worm, en
et non sunt confúsi. V. Ego autem sum vermis, et
geen mensch: de schande der menschen, en de verachting
non homo: oppróbrium hóminum, et abjéctio
des volks. Allen, die zien naar mij, bespotten
plebis. V. Omnes, qui vidébant me, aspernabántur
mij, spreken met de lippen, en schudden het hoofd.
me, locúti sunt lábiis, et movérunt caput.

Hij hoopte op den Heer, dat hij redding zou brengen aan
V. Sperávit in Dómino, erípiat

hem: dat hij verlossing zou geven aan hem, wijl
eum: salvum fáciat eum, quóniam
hij behagen had in hem. Zij nu beschouwden, en
vult eum. V. Ipsi vero consideravérunt, et

bezagen mij: verdeelden onder elkander de kleederen
conspexérunt me: divisérunt sibi vestiménta
van mij, en over het kleed van mij wierpen zij het lot.
mea, et super vestem meam misérunt sortem.

Verlos mij uit den muil des leeuws : en van de hoornen
V. *Líbera me de ore leónis : et a córribus*
der woudstieren de geringheid van mij. Gij die vreest
unicórnum humilitátem meam. V. Qui tímétis
den Heer, looft hem : geheel het geslacht van Jacob,
Dóminum, laudáte eum : univérsum semen Jacob,
verheerlijk hem. Toegekend zal worden aan den Heer
magnificáte eum. V. Annuntiábitur Dómino
het geslacht dat komt : en verkondigen zullen de hemelen
et generátio ventúra : et annuntiavérunt coeli
de gerechtigheid van hem. Aan het volk, dat zal geboren worden,
justítiam ejus. V. Pópulo qui nascétur,
dat gemaakt heeft de Heer.
quem fecit Dóminus.

Op versmading was bedacht het hart van mij,
Offertorium. *Impropérium expectávit cor meum,*
en op ellende : en ik wachtte (op iemand) die ook met mij
et misériam : et sustínui qui simul mecum
mededoogen zou hebben, en niemand was er : een trooster
contristarétur, et non fuit : consolántem
voor mij zocht ik, en niemand vond ik : en zij gaven tot spijs
me quaesívi, et non invéni : et dedérunt in escam
aan mij gal, en in den dorst van mij drenkten zij mij met edik.
meam fel, et in siti mea potavérunt me acéto.

Vader, zoo niet kan deze kelk voorbijgaan,
Communio. *Pater, si non potest hic calix transíre,*

tenzij ik drinke hem, dat geschiede de wil van u.
nisi bibam illum, fiat volúntas tua.

WITTE DONDERDAG.

Wij nu roemen moeten wij op het kruis
I n t r o i t u s. Nos autem gloriári opórtet in cruce
van den Heer van ons Jesus Christus : in wien is het heil,
Dómini nostri Jesu Christi : in quo est salus,
het leven en de opstanding van ons : door wien wij gered en
vita et resurréctio nostra : per quem salváti et
verlost zijn. God ontferme zich onzer, en zegene
liberáti sumus. **Ps.** Deus misereátur nostri, et benedícat
ons : hij late lichten het aanschijn van hem over ons, en
nobis : illúminet vultum suum super nos, et
ontferme zich onzer.
misereátur nostri.

Christus, geworden is hij voor ons gehoorzaam
Graduale. Christus factus est pro nobis obédiens
tot aan den dood, den dood ja des kruises. Daarom
usque ad mortem, mortem autem crucis. **V.** Propter quod
ook heeft God verheven hem, en gegeven aan hem een naam,
et Deus exaltávit illum, et dedit illi nomen,
die is boven allen naam.
quod est super omne nomen.

Offertorium. Déxtera Dómini. Zie bl. 32.

	<i>De Heer</i>	<i>Jesus,</i>	<i>nadat</i>
Communio.	Dóminus	Jesus,	postquam

hij het avondmaal gehouden had met de leerlingen van hem,
 coenávit cum discípolis suis,

wiesch de voeten van hen, en zeide tot hen: weet gij wat
 lavit pedes eórum, et ait illis: scitis quid

ik gedaan heb aan u, ik de Heer en de Meester? Een voorbeeld
 fécerim vobis ego Dóminus et Magíster? Exémplum

heb ik gegeven aan u, opdat ook gij zoo zoudt doen.

dedi vobis, ut et vos ita faciátis.

Prijs, (mijne) tong, van het glorievolle Lichaam

Hymnus. Pange lingua gloriósi córporis

het geheim, en van het Bloed, het kostbare, dat tot 's werlds

mystérium, sanguínisque pretiósi, quem in mundi

heil de vrucht van den schoot der edele (Maagd), de Koning

prétium fructus ventris generósi Rex

der volken vergoten heeft.

Ons gegeven, ons

effúdit g é n t i u m. Nobis datus, nobis

geboren uit een reine Maagd, en in de wereld verkeerend,

natus ex intácta Vírgine, et in mundo conversátus,

strooide hij uit van het woord het zaad, (en) besloot zijn

sparso verbi sémine, sui

loop des levens met een wondere

orde. In den laatsten

moras incolátus miro clausit órdine. In suprémae

nacht des avondmaals aanliggend met de broeders, onderhield

nocte coenae recúmbens cum frátribus, observáta

hij de wet getrouw met de spijzen in de wet voorgeschreven

lego plene cibis in legálibus

(en) gaf als spijs aan de vergaderde twaalf zich zelven
 cibum turbæ duodénæ se dat

met eigen handen. Het woord, dat vleesch geworden is, maakt
 suis manibus. Verbum caro,

het brood in werkelijkheid door een woord tot zijn Vleesch,
 panem verum verbo carnem

en de wijn wordt het Bloed van Christus,
 éfficit, fitque sanguis Christi

en zoo de zinnen te kort schieten, om te sterken
 merum, et si sensus déficit ad firmándum

het hart van den oprechte, alleen het geloof is voldoende.
 cor sincerum sola fides súfficit.

Zoo groot dan een Sacrament, vereeren wij (dit) diep gebogen,
 Tantum ergo Sacraméntum venerémur cernui,

en het oude zinnebeeld wijke voor het nieuwe geheim:
 et antíquum documéntum novo cedat ritui:

geve het geloof wat ontbreekt aan der zinnen zwakte.
 praestet fides suppleméntum sensuum deféctui.

Den Vader en den Zoon zij lof en jubelzang, heil, eer,
 Genitóri Genitóque laus et jubilátio, salus, honor,

kracht ook en zegening: aan Hem die voortkomt van
 virtusquoque sit et benedictio: procedénti ab

beiden zij gelijke lofprijzing.
 utróque compar sit laudátio. Amen.

GOEDE VRIJDAG.

Heer, ik hoorde de stem van u, en ik werd bevreesd:

Tractus. Dómine, audívi audítum tuum, et tímui :

ik beschouwde de werken van u, en ik beefde. In het midden

considerávi ópera tua, et expávi. **V.** In médio

van twee dieren zult gij u openbaren : wanneer

duórum animálium innotescéris : dum

gekomen zijn de jaren, zult gij u leeren kennen : wanneer

appropinquáverint anni, cognoscéris : dum

gekomen is de tijd, zult gij u vertoonen. Wil daarom,

advénerit tempus, ostendéris. **V.** In eo,

wanneer bedroefd is de ziel van mij : in (uwen) toorn,

dum conturbáta fúerit ánima mea : in ira,

uwer barmhartigheidgedachtigwezen. God, van den Libanon

misericórdiae memor eris. **V.** Deus a Líbano

zal hij komen, en de Heilige van den berg

véniet, et Sanctus de monte

met zijn donkere schaduwen, en dichte bosschen. Bedekt zijn

umbróso, et condénso. **V.** Opéruit

de hemelen met de heerlijkheid van hem : en van den lof

coelos majéstas ejus : et laudis

van hem vervuld is de aarde.

ejus plena est terra.

Red mij, Heer, van den mensch der boosheid:

Tractus. Eripe me, Dómine, ab hómine malo :

van den man der ongerechtigheid bevrijd mij. Zij des
 a viro iníquo líbera me. **V.** Qui b

zonnen op boosheid in het hart: geheel den dag beraamden zij van
 cogitavérunt malítias in corde: tota die constituébant m
 vijandelijkheden. Zij scherpten de tongen van hen als niet
 praélia. **V.** Acuérunt linguas suas sicut ne

een slang: vergif van adders (is) onder de lippen van hen. zij
 serpéntis: venénúm áspidum sub lábiis eórum. e

Bewaar mij Heer van de hand des zondaars: en van der
V. Custódi me Dómine de manu peccatóris: et ab lal

de menschen der ongerechtigheid bevrijd mij. Zij de n
 homínibus iníquis líbera me. **V.** Qui

zonnen er op om te lichten de voeten aan mij: zul
 cogitavérunt supplantáre gressus meos: táb

heimelijk legden zij in hun trotschheid een strik voor mij. En Bij
 abscondérunt superbí láqueum mihi. **V.** Et des

netten spanden zij tot een strik voor de voeten van mij: C
 funes extendérunt in láqueum pédibus meis:

langs den weg, een struikelblok plaatsten zij voor mij. Ik zeide R.
 juxta iter scándalum posuérunt mihi. **V.** Dixi

tot den Heer: de God van mij zijt gij: verhoor Heer Im
 Dómino: Deus meus es tu: exaúdi Dómine bed

de stem van het gebed van mij. Heer, Heer sterkte co
 vocem oratiónis meae. **V.** Dómine, Dómine virtus

van het heil van mij: omschaduw het hoofd van mij op den dag het
 salútis meae: obúmbra caput meum in die te

*des strijds. Niet overleveren moogt gij mij tegen den wil
belli. V. Ne tradas me a desiderio*

*van mij aan den zondaar: zij legden lagen tegen mij:
meo peccatóri: cogitavérunt advérsus me:*

*niet verlaten moogt gij mij, opdat niet te eeniger tijd
ne derelínquas me, ne umquam*

*zij zich verheffen. De boosheid der listen van hen: het leed
exalténtur. V. Caput circúitus eórum: labor*

*der lippen van hen bedekke hen zelven. Doch
labiórum ipsórum opéruit eos. V. Verúmtamen*

*de rechtvaardigen zullen loven den naam van u: en wonen
justi confitebúntur nómini tuo: et habi-*

*zullen de oprechten vóór het aangezicht van u.
tabunt recti cum vultu tuo.*

*Zie het hout
Bij de onthulling van het Kruis. Ecce lignum
des Kruises, aan hetwelk het Heil der wereld heeft gehangen.
Crucis, in quo salus mundi pepéndit.*

Komt laten wij aanbidden.

R. Veníte adorémus.

*Volk van mij, wat deed ik u? of waarin
Impropéria. Pópule meus, quid feci tibi? aut in quo
bedroefde ik u? antwoord mij. Omdat ik voerde u uit
contristávi te? respónde mihi. V. Quia edúxi te de
het land van Egypte: hebt gij bereid een kruis voor den Verlosser
terra Aegypti: parásti crucem Salvatóri*

van u. Heilige God. Heilige God. Heilige sterke.
 tuo. Agios o Theos. Sanctus Deus. Agios íschyros.

Heilige sterke. Heilige onsterfelijke, ontferm u onzer.
 Sanctus fortis. Agios athánatos, eléison imas.

Heilige onsterfelijke, ontferm u onzer. Omdat ik leidde
 Sanctus immortális, miserére nobis. **V.** Quia edúxi

u door de woestijn veertig jaren, en met manna voedde
 te per desértum quadragínta annis, et manna cibávi

u, en binnenvoerde u in het land bovenmate goed: hebt gij bereid
 te, et introdúxi te in terram satis bonam: parásti

een kruis voor den Verlosser van u. Wat meer moest ik
 crucem Salvatóri tuo. **V.** Quid ultra débui

doen aan u, en heb ik niet gedaan? Ik toch plantte
 fácere tibi, et non feci? Ego quidem plantávi

u als den wijngaard van mij overheerlijk: en gij, geworden
 te vineam meam speciosíssimam: et tu facta

zijt gij mij overbitter: met edik immers hebt gij den dorst
 es mihi nimis amára: acéto namque sitim

van mij gedrenkt: en met een lans hebt gij doorboord de zijde
 meam potásti: et lancea perforásti latus

van den Verlosser van u. Ik, om u sloeg ik
 Salvatóri tuo. **V.** Ego propter te flagellávi

Egypte met de eerstgeborenen van hetzelfde: en gij, mij
 Aegyptum cum primogénitis suis: et tu me

hebt gij gegeeseld en overgeleverd. Ik voerde u uit
 flagellátum tradidísti. **V.** Ego edúxi te de

*Egypte, deed verdrinken Pharaon in de zee, de roode: en
 Aegyptio, demerso Pharaone in Mare rubrum: et
 gij, mij hebt gij overgeleverd aan de oppersten der priesters.
 tu me tradidisti principibus sacerdotum.*

*Ik, voor u heb ik geopend de zee: en gij hebt geopend
 V. Ego ante te aperui mare: et tu aperuisti
 met een lans de zijde van mij. Ik, vóór u ben ik uitgetrokken
 lancea latus meum. V. Ego ante te praeivi*

*in de kolom eener wolk: en gij, mij hebt gij gevoerd naar
 in columna nubis: et tu me duxisti ad
 het rechthuis van Pilatus. Ik, u spijsde ik met manna
 praetorium Pilati. V. Ego te pavi manna*

*in de woestijn: en gij, mij hebt gij geslagen met kaakslagen
 per desertum: et tu me cecidisti alapis*

*en geesels. Ik, u heb ik gedrenkt met het water des heils
 et flagellis. V. Ego te potavi aqua salutis
 uit de rots: en gij, mij hebt gij gedrenkt met gal en edik.
 de petra: et tu me potasti felle et aceto.*

*Ik, om u der Kanaänieten koningen heb ik geslagen:
 V. Ego propterea Chananaeorum reges percussi:*

*en gij hebt geslagen met een riet het hoofd van mij. Ik
 et tu percussisti arundine caput meum. V. Ego
 gaf u den scepter des koningschaps: en gij gaaft
 dedi tibi sceptrum regale: et tu dedisti*

*aan het hoofd van mij een doornen kroon. Ik, u
 capiti meo spineam coronam. V. Ego te*

verhief ik met groote kracht: en gij, mij hebt gij gehangen te
exaltávi magna virtúte: et tu me suspendisti
aan den boom des kruises. en
in patíbulo crucis. et

Het Kruis van u aanbidden wij, Heer: en in
Antiphona. *Crucem tuam adorámus, Dómine: et*
de heilige verrijzenis van u prijzen en verheerlijken wij: va
sanctam resurrectionem tuam laudámus, et glorificámus: a

zie immers door het hout is gekomen vreugde over ve
ecce enim propter lignum venit gáudium in o
de gansche wereld. God ontferme zich onzer, en s

univérso mundo. Ps. Deus misereátur nostri, et st
zegene ons: hij late lichten het aanschijn van hem over a
benedícat nobis: illúminet vultum suum super b
ons, en ontferme zich onzer. zij
nos, et misereátur nostri. fa

De banier des konings w
Hymnus onder de processie. *Vexílla regis*
verschijnt, daar schittert des kruises geheim, waaraan
pródeunt, fulget crucis mystérium, qua té
het leven den dood onderging, en door den dood het leven en
vita mortem pértulit, et morte vitam
voortbracht. Dit (leven) gewond door de lans- L
prótulit. Quae vulneráta lanceae
punt zoo wreed, om van de misdaden ons d
mucróné diro, críminum u t nos

te wasschen, waarmede wij besmet waren, stroomde van water
 laváret sórdibus, manávit unda
 en bloed. Vervuld is, wat gezongen werd door David
 et sanguíne. Impléta sunt, quae cóncinit David
 in een trouw lied, toen hij zeide tot de volken: daar heerscht
 fidéli cármine, dicéndo natió nibus: regnávit
 van het hout (uw) God. o Boom, schoon en schitterend
 a ligno Deus. Arbor decóra et fúlgida,
 versierd met koninklijk purper, uitgekozen uit een waardigen
 ornáta regis púrpura, elécta digno
 stam om zoo heilige leden aan te raken. Zalig gij, aan wiens
 stípíte tam sancta membra tángere. Beáta, cujus
 armen de losprijs hing der wereld, (gij) de weegschaal
 bráchiis prétium pepéndit saéculi, statéra
 zijnde des lichaams en dragende den buit der hel. o Kruis,
 facta córporis tulítque praedam tártari. o Crux,
 wees gegroet, mijne hoop, mijne eenige, in dezen lijdens-
 ave, spes única, hoc passió nis
 tijd, voor de vromen vermeerder de genade,
 témpore, piis adaúge grátiam,
 en voor de zondaren delg de schuld. U bron des heils,
 réisque dele crimina. Te fons salútis
 Drievuldigheid, love alle geest: aan wie gij
 Trínitas collaúdet omnis spíritus: quibus
 des Kruises overwinning geeft, geef (hun) ook de belooning.
 Crucis victóriam largíris, adde praémium. Amen.

PAASCHZATERDAG.

Zingen wij den Heer : glorievol immers
T r a c t u s. *Cantémus Dómino : glorióse enim*
verheerlijkt is hij : paard en berijder wierp hij in de zee :
honorificátus est : equum et ascensórem projécit in mare :
een helper en beschermmer geworden is hij mij ten heil.
adjútor et protéctor factus est mihi in salútem

Hij (is) de God van mij, en verheerlijken zal ik hem :
W. *Hic Deus meus, et honorificábo eum :*
de God van den vader van mij, en verheffen zal ik hem.
Deus patris mei, et exaltábo eum.

De Heer te niet doende de oorlogen : Heer gheeten
W. *Dóminus cónterens bella : Dóminus nomen*
is hij.
est illi.

Een wijngaard bezat mijn geliefde op
T r a c t u s. *Vínea facta est dilécto in*
een heuvel, op een grond zeer welig. En met een muur
cornu, in loco úberi. W. Et macériam
omringde hij hem, en groef hem om : en hij beplante
circúmdedit, et circumfódit : et plantávit
den wijngaard met edele loten, en bouwde een toren in
víneam sorec, et aedificávit turrim in
het midden daarvan. En een wijnpers maakte hij daarin :
médio ejus. W. Et tórcular fodit in ea :

de wijngaard immers van den Heer der heerscharen,
 vinea enim Dómini Sábaoth,

het huis van Israel is het.

domus Israël est.

Luister hemel, en ik zal spreken: en hoor

Tractus. Atténde coelum, et loquar: et aúdiat

aarde de woorden uit den mond van mij. Verlangd worde

terra verba ex ore meo. V. Exspectétur

als regen de rede van mij: en dalen ze neder als dauw

sicut plúvia elóquium meum: et descéndant sicut ros

de woorden van mij. Als regen op het gras, en als

verba mea V. Sicut imber super gramen, et sicut

sneeuw op de heide: want den naam des Heeren

nix super foenum: quia nomen Dómini

zal ik aanroepen. Geeft verheerlijking aan den God van ons:

invocábo. V. Date magnítudinem Deo nostro:

God, waarachtig (zijn) de werken van hem, en alle wegen

Deus, vera ópera ejus, et omnes viae

van hem rechtvaardig. God (is) getrouw, in wien

ejus judícia. V. Deus fidélis, in quo

niet is ongerechtigheid: rechtvaardig en heilig de Heer.

non est iníquitas: justus et sanctus Dóminus.

Gelijk een hert verlangt naar de waterbronnen,

Tractus. Sicut cervus desíderat ad fontes aquárum,

zoo verlangt de ziel van mij naar u, o God. Gedorst heeft

ita desíderat ánima mea ad te, Deus. V. Sitívit

de ziel van mij naar God, den levende: wanneer zal ik komen
 ánima mea ad Deum vivum: quando véniam

en verschijnen voor het aangezicht Gods? Geweest zijn mij
 et apparebo ante faciém Dei? Fuérunt mihi

de tranen tot brood dag en nacht, terwijl men zegt tot mij
 lácrymae panes die ac nocte, dum dicitur mihi

iederén dag: waar is de God van u?
 per singulos dies: ubi est Deus tuus?

Na het Epistel wordt er gezongen: Allelúja.

Looft den Heer, want (hij is) goed: want
V. Confitémini Dómino, quóniam bonus: quóniam
in eeuwigheid (duurt) de barmhartigheid van hem.
 in saeculum misericórdia ejus.

Looft den Heer alle volken: en prijst
Tractus. Laudáte Dóminum omnes gentes: et collaudáte
hem alle natiën. Want bevestigd is over ons
 eum omnes pópuli. **V.** Quóniam confirmáta est super nos
de barmhartigheid van hem, en de waarheid des Heeren
 misericórdia ejus, et véritas Dómini
blijft in eeuwigheid.
 manet in aetérnum.

Na de nuttiging der H. Communie zingt het Koor: Alleluja.
Ps. Laudáte Dóminum. Zooals de Tractus.

Hierop volgt driemaal Alleluja. Daarna heft de Priester
 den volgenden antiphoon aan, die door het Koor wordt
 voortgezet.

Des avonds nu van den sabbat, bij
 Antiphona. Véspere autem sabbati: quae
het aanbreken van den eersten dag der week: kwam Maria
 lucéscit in prima sabbati: venit María
Magdalene, en de andere Maria, om te zien het graf.
 Magdaléne, et áltera María, vidére sepúlchrum. Alleluja.
Groot maakt de ziel van mij den Heer. En gejuicht heeft
 Magnificat ánima mea Dóminum. Et exultávit
de geest van mij in God den Zaligmaker van mij. Omdat
 spíritus meus in Deo salutári meo. Quia
hij nederzag op de geringheid der dienstmaagd van hem: zie
 respéxit humilitátem ancillae suae: ecce
immers van nu af zullen zalig mij noemen alle geslachten.
 enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.
Omdat hij deed aan mij groote dingen die machtig is: en
 Quia fecit mihi magna qui potens est: et
heilig (is) de naam van hem. En de barmhartigheid
 sanctum nomen ejus. Et misericórdia
van hem (is) van geslacht tot geslacht: voor die vreezen hem.
 ejus a progénie in progénies: tíméntibus eum.
Hij deed kracht door den arm van hem, verstrooide
 Fecit poténtiam in bráchio suo, dispérsit
de hoogmoedigen in de gedachten des harten van hen. Hij zette
 superbos mente cordis sui. Depósuit
machtigen van den troon, en verhief geringen. Hongerigen
 poténtes de sede, et exaltávit húmiles. Esuriéntes

vervulde hij met goederen, en rijken zond hij weg ledig. (du
implévit bonis, et divites dimisit inanes
Hij nam aan Israel den dienstknecht van hem, gedachtig gesl
Suscépit Israël puerum suum, recordátus im
der barmhartigheid van hem. Gelijk hij gesproken heeft tot
misericórdiae suae. Sicut locútus est ad Se
de vaderen van ons, aan Abraham en het nageslacht van hem de
patres nostros, Abraham et sémini ejus C
in eeuwigheid. de
in saécula.

VERRIJZENIS O. H. J. C.

Ik ben opgestaan, en nog met u ben ik.
Introitus. Resurréxi, et adhuc tecum sum :
gij hebt gelegd op mij de hand van u : wonderbaar geworden
posuisti super me manum tuam : mirábilis facta
is de wetenschap van u. Heer, gij doorgrondt mij.
est sciéntia tua. **Ps.** Dómine, probásti me,
en kent mij : gij kent het zitten van mij, en
et cognovisti me : tu cognovisti sessiónem meam, et
het opstaan van mij.
resurrectiónem meam.

Dit (is) de dag, dien gemaakt heeft de Heer
Graduale. Haec dies, quam fecit Dóminus :
juichen en verblijden wij ons daarop. Looft
exsultémus et laetémur in ea. **V.** Confitémini
den Heer, want (hij is) goed : want in eeuwigheid
Dómino, quoniam bonus : quoniam in saéculum

*ig. (duurt) de barmhartigheid van hem. Als Paaschlam van ons
 nes misericórdia ejus. V. Pascha nostrum
 tig geslachtofferd is Christus.
 tus immolátus est Christus.*

*tot Aan het Paaschlam lof offeren moeten
 ad Sequentia. Victimae Pascháli laudes immolent
 hem de Christenen. Het Lam verlost de schapen: Christus,
 us Christiáni. Agnus redémit oves: Christus
 de onschuldige, met zijn Vader verzoende hij de zondaren.
 innocens Patri reconciliávit peccatóres.*

*De dood en het leven, een tweestrijd streden zij wonderbaar;
 Mors et vita, duéllo conflixére mirándo:
 de vorst des levens gestorven heerscht in (onsterfelijk) leven.
 dux vitae mórtuus, regnat vivus.*

*Zeg ons, Maria, wat zaagt gij op den weg? Het graf
 Dic nobis, María, quid vidísti in via? Sepúlchrum
 van Christus die leeft: en de glorie zag ik zijner verrijzenis.
 Christi vivéntis: et glóriam vidi resurgéntis.*

*De Engelen die het getuigden, den hoofddoeken het graf gewaad.
 Angélicos testes, sudárium et vestes.*

*Verrezen is Christus, de hoop van mij: voorgaan zal hij u
 Surréxit Christus spes mea: praecédet vos
 naar Galilea. Wij weten dat Christus opgestaan is uit
 in Galilaéam. Scimus Christum surrexisse a
 de dooden waarlijk: gij over ons, o overwinnende Koning,
 mórtuis vere: tu nobis victor Rex
 ontferm u.
 miserére. Amen. Allelúja.*

vervulde hij met goederen, en rijken zond hij weg ledig.
 implévit bonis, et divites dimísit inánes.

Hij nam aan Israel den dienstknecht van hem, gedachtig
 Suscépit Israél púerum suum, recordátus

der barmhartigheid van hem. Gelijk hij gesproken heeft tot
 misericórdiae suae. Sicut locútus est ad

de vaderen van ons, aan Abraham en het nageslacht van hem
 patres nostros, Abraham et sémini ejus

in eeuwigheid.

in saécula.

VERRIJZENIS O. H. J. C.

Ik ben opgestaan, en nog met u ben ik :

Introitus. Resurréxi, et adhuc tecum sum :

gij hebt gelegd op mij de hand van u : wonderbaar geworden
 posuísti super me manum tuam : mirábilis facta

is de wetenschap van u. Heer, gij doorgrondt mij,

est sciéntia tua. **Ps.** Dómine, probásti me,

en kent mij : gij kent het zitten van mij, en

et cognovísti me : tu cognovísti sessiónem meam, et

het opstaan van mij.

resurrectiónem meam.

Dit (is) de dag, dien gemaakt heeft de Heer :

Graduale. Haec dies, quam fecit Dóminus :

juichen en verblijden wij ons daarop. Looft

exsultémus et laetémur in ea. **V.** Confitémini

den Heer, want (hij is) goed : want in eeuwigheid

Dómino, quoniam bonus : quoniam in saéculum

(duurt) de barmhartigheid van hem. Als Paaschlam van ons
 misericórdia ejus. V. Pascha nostrum
 geslachtofferd is Christus.
 immolátus est Christus.

Aan het Paaschlam lof offeren moeten
 Sequentia. Víctimae Pascháli laudes immolent
 de Christenen. Het Lam verlost de schapen: Christus,
 Christiáni. Agnus redémit oves: Christus
 de onschuldige, met zijn Vader verzoende hij de zondaren.
 innocens Patri reconciliávit peccatóres.

De dood en het leven, een tweestrijd streden zij wonderbaar;
 Mors et vita, duéllo confluxére mirándo:
 de vorst des levens gestorven heerscht in (onsterfelijk) leven.
 dux vitae mórtuus, regnat vivus.

Zeg ons, Maria, wat zaagt gij op den weg? Het graf
 Dic nobis, María, quid vidísti in via? Sepúlchrum
 van Christus die leeft: en de glorie zag ik zijner verrijzenis.

Christi vivéntis: et glóriam vidi resurgéntis.

De Engelen die het getuigden, den hoofddoeken het graf gewaad.
 Angélicos testes, sudárium et vestes.

Verrezen is Christus, de hoop van mij: voorgaan zal hij u
 Surrexit Christus spes mea: praecedet vos
 naar Galilea. Wij weten dat Christus opgestaan is uit
 in Galilaéam. Scimus Christum surrexisse a
 de dooden waarlijk: gij over ons, o overwinnende Koning,
 mórtuis vere: tu nobis victor Rex
 ontferm u.
 miserére. Amen. Allelúja.

De aarde beefde en werd stil, toen
 Offertorium. Terra trémuit et quiévit, dum
opstond ten oordeel God.
 resúrgeret in iudício Deus.

Als Paaschlam van ons geslacht offerd is
 Communio. Pascha nostrum immolátus est
Christus: zoo dan houden wij feest met het ongedeesemde
 Christus: itaque epulémur in ázymis
van reinheid en waarheid.
 sinceritátis et veritátis.

PAASCHMAANDAG.

Gevoerd heeft u de Heer in het land,
 Introitus. Introduxit vos Dóminus in terram,
dat overvloeit van melk en honig: en opdat de wet des Heeren
 fluéntem lac et mel: et ut lex Dómini
altijd zij in den mond van u. Looft den Heer en
 semper sit in ore vestro. **Ps.** Confitémini Dómino et
roept den naam in van hem: verkondigt onder de volken
 invocáte nomen ejus: annuntiáte inter gentes
de daden van hem.
 ópera ejus.

Dit (is) de dag, dien gemaakt heeft de Heer:
 Graduale. Haec dies, quam fecit Dóminus:
juichen en verblijden wij ons daarop. Zegge nu
 exsultémus et laetémur in ea. **V.** Dicat nunc

toen Israel, ja (hij is) goed: want in eeuwigheid (duurt)
 dum Israël, quoniam bonus: quóniam in saeculum

de barmhartigheid van hem. Een Engel des Heeren daalde
 misericórdia ejus. **V.** Angelus Dómini descéndit

d is uit den hemel: en toetredende wentelde hij af den steen, en
 est de coelo: et accédens revólvit lápidem, et
 mde ging zitten daarop.
 s sedébat super eum.

Een Engel des Heeren daalde uit den hemel
 Offertorium. Angelus Dómini descéndit de coelo,
 en zeide tot de vrouwen: dien gij zoekt, hij is verreezen gelijk hij
 et dixit muliéribus: quem quaéritis, surréxit sicut
 nd, gezegd heeft.
 n, dixit.

Verreezen is de Heer en verschenen aan Petrus.
 ren
 ni Communio. Surréxit Dóminus et apparuit Petro.

en et BELOKEN PASCHEN.

Wilt als pas geboren kinderen:
 es Introitus. Quasi modo géniti infántes:
 op geestelijke wijze, naar de onvervalschte melk begeerig zijn.
 rationábiles, sine dolo lac concupíscite.

r: Juicht voor God, den helper van ons: jubelt voor
 s: **Ps.** Exsultáte Deo, adjutóri nostro: jubiláte
 u den God van Jacob.
 ne Deo Jacob.

Op den dag der verrijzenis van mij, zegt
 Na het Epistel. **V.** In die resurrectionis meae, dicit
de Heer, zal ik voorgaan u naar Galilea. Na acht
 Dóminus, praecedam vos in Galilaéam. **V.** Post
 dagen, de deuren gesloten zijnde, stond Jesus
 dies octo, jánuis clausis, stetit Jesus
in het midden der leerlingen van hem, en zeide: Vrede (zij) u.
 in médio discipulorum suorum, et dixit: Pax vobis.
 Offertorium. Angelus Dómini. Zie bl. 75.

Breng hier de hand van u en ken
 Communio. Mitte manum tuam et cognosce
de plaatsen der nagelen: en wil niet zijn ongeloovig, maar
 loca clavórum: et noli esse incrédulus, sed
geloovig.
 fidélis.

TWEEDE ZONDAG NA PASCHEN.

Van de barmhartigheid des Heeren vervuld is
 Introitus. Misericórdia Dómini plena est
de aarde: door het woord des Heeren zijn de hemelen bevestigd.
 terra: verbo Dómini coeli firmáti
Juicht, rechtvaardigen, in den Heer:
 sunt. **Ps.** Exsultáte justi in Dómino:
den oprechten betaamt het lofgezang.
 rectos decet collaudátio.

Gekend hebben de leerlingen den Heer

Na het Epistel. **V.** Cognovérunt discípuli Dóminum
Jesum bij het breken des broods. Ik ben de herder,
V. Ego sum pastor
de goede: en ik ken de schapen van mij, en zij kennen mij,
 bonus: et cognóscó oves meas, et cognóscunt me
de mijnen.
 meae.

God, God van mij, tot u bij het morgenlicht
 Offertorium. Deus, Deus meus, ad te de luce
waak ik: en in den naam van u zal ik opheffen de handen
 vígilo: et in nómine tuo levábo manus
van mij.
 meas.

Ik ben de herder, de goede, en ik ken
 Communio. Ego sum pastor bonus, et cognóscó
de schapen van mij en zij kennen mij, de mijnen.
 oves meas et cognóscunt me meae.

VIERDE ZONDAG NA PASCHEN.

Zingt den Heer een lied, een nieuw: want
 Introitus. Cantáte Dómino cánticum novum: quia
wonderen deed de Heer: voor het aanschijn der volken
 mirabilia fecit Dóminus: ante conspéctum géntium
openbaarde hij gerechtvaardigheid van hem. Heil werkte
 revelávit justítiam suam. **Ps.** Salvávit

hem de rechterhand van hem : en de heilige arm
sibi dextera ejus: et brachium
van hem.

s a n c t u m ejus.

De rechterhand des Heeren deed
N a h e t E p i s t e l. V. Dextera Dómini fecit
kracht : de rechterhand des Heeren verhief mij.
virtútem: dextera Dómini exaltávit me.

Christus opstaande uit de dooden, zal daarna niet
V. Christus resúrgens ex mórtuis, jam non
sterven : de dood over hem in het vervolg niet heerschen.
móritur: mors illi ultra non dominábitur.

Jubel voor God geheel de aarde, lof-
Offertorium. Jubilate Deo unívérsa terra, psalmum
zingt den naam van hem : komt en hoort, en verhalen zal ik
dícite nómini ejus: veníte et audíte, et narrábo
u, allen die vreest God, hoeveel gedaan heeft
vobis, omnes qui tímétis Deum, quanta fecit
de Heer aan de ziel van mij.
Dóminus ánimae meae.

Wanneer gekomen is de Trooster, de Geest
Communio. Cum vénerit Paráclitus, Spíritus
der waarheid, hij zal overtuigen de wereld van zonde, en
veritátis, ille árguet mundum de peccáto, et
van gerechtigheid, en van oordeel.
de justítia, et de judicio

VIJFDE ZONDAG NA PASCHEN.

Met de stem der blijdschap worde verkondigd

Introitus. Vocem jucunditátis annuntiáte

en gehoord: worde verkondigd tot aan het einde

et audiátur: annuntiáte usque ad extrémum

der aarde: verlost heeft de Heer het volk van hem.

terrae: liberávit Dóminus pópulum suum.

Jubel voor God geheel de aarde: lofzingt

Ps. Jubiláte Deo omnis terra: psalmum dícite

den naam van hem, verheerlijkt den lof van hem.

nómini ejus, date glóriam laudi ejus.

Verrezen is Christus, en verschenen

Na het Epistel. **V.** Surréxit Christus, et illúxit

aan ons, die hij verlost met het Bloed van zich zelven.

nobis, quos redémit ságuine suo.

Ik ben uitgegaan van den Vader, en gekomen in de wereld:

V. Exívi a Patre, et veni in mundum:

wederom verlaat ik de wereld, en ga ik tot den Vader.

íterum relínquomundum, et vado ad Patrem.

Zegent, volken, den Heer den God

Offertorium. Benedícite, gentes, Dóminum Deum

van ons, en hoort de stem tot lof van hem: die stelde

nostrum, et obaudíte vocem laudis ejus: qui pósuit

de ziel van mij in het leven, en niet liet wankelen

ánimam meam ad vitam, et non dedit commovéri

de voeten van mij: gezegend de Heer, die niet weigerde
pedes meos: benedíctus Dóminus, qui non amóvit
het gebed van mij, en de barmhartigheid van hem
deprecatiónem meam, et misericórdiam suam
aan mij.
a me.

Zingt den Heer: zingt den Heer en
 Communio. *Cantáte Dómino: cantáte Dómino et*
zegt den naam van hem: waardig moet gij verkondigen
benedícite nomen ejus: bene nuntiáte
van dag tot dag het heil van hem.
de die in diem salutáre ejus.

HEMELVAART O. H. J. C.

Mannen van Galilea, wat staat gij verwonderd
 Introitus. *Viri Galilaéi, quid admirámini*
te zien naar den hemel? gelijk gij zaagt hem
aspiciéntes in coelum? quemádmódu vidístis eum
opvaren ten hemel, zoo zal hij komen. Alle volken
ascendéntem in coelum, ita véniet. Ps. Omnes gentes
klapt in de handen: jubelt voor God met de stem
pláúдите mánibus: jubiláte Deo in voce
des gejuichs.
exsultatiónis.

Opgevaren is God onder gejubel, en
 Na het Epistel. *V. Ascéndit Deus in jubilatióne, et*

de Heer onder het klinken der trompet. De Heer op Sinai
Dóminus in voce tubae. Ps. Dóminus in Sina
in het heiligdom, opvarende in de hoogte, gevangen voerde hij
in sancto, ascéndens in altum captívam duxit
weg de gevangenen.
captivitátem.

Opgevaren is God onder gejubel, en
Offertorium. Ascéndit Deus in jubilatióne, et
de Heer onder het klinken der trompet.
Dóminus in voce tubae.

Lofzingt den Heer, die is opgevaren boven
Communio. Psállite Dómino, qui ascéndit super
de hemelen der hemelen naar het Oosten.
coelos coelórum ad Oriéntem.

ZONDAG ONDER HET OCTAAF VAN HEMELVAART.

Verhoor, Heer, de stem van mij, waarmede
Introitus. Exaúdi, Dómine, vocem meam, qua
ik riep tot u: tot u sprak het hart van mij, ik zocht
clamávi ad te: tibi dixit cor meum, quaesívi
het aangezicht van u, het aangezicht van u, Heer,
vultum tuum, vultum tuum, Dómine,
zal ik zoeken: wil niet afkeeren u w aangezicht van
requíram: ne avértas faciém tuam a
mij. De Heer (is) de verlichting van mij, en het heil
me. Ps. Dóminus illuminátio mea, et salus
van mij: wien zal ik vreezen?
mea: quem timébo?

Hij heerscht, de Heer, over alle
 Na het Epistel. **V.** Regnávít Dóminus super omnes
 volken: *God zit op den zetel der heiligheid van hem.*
 gentes: Deus sedet super sedem sanctam suam.

Niet u zal ik achterlaten als weezen: ik ga heen en
V. Non vos relínquam órphanos: vado et
ik kom tot u, en verheugen zal zich het hart van u.
 vénio ad vos, et gaudébit cor vestrum.

Offertorium. Ascendit Deus. Zie bl. 81.

Vader, toen ik was met hen, ik bewaarde
 Communio. Pater, cum essem cum eis, ego servábam
hen, welke gij gegeven hebt aan mij: nu echter tot u
 eos, quos dedísti mihi: nunc autem ad te
kom ik: niet vraag ik dat gij wegneemt hen uit de wereld,
 vénio: non rogo ut tollas eos de mundo,
maar dat gij bewaart hen van den kwade.
 sed ut serves eos a malo.

PINKSTEREN.

De Geest des Heeren vervult het aardrijk:
 Introitus. Spíritus Dómini replévit orbem terrárum:
en hij die omvat alles, de wetenschap heeft hij
 et hoc quod cóntinet ómnia, sciéntiam habet
van (alle) woord. Verheffe zich God, en verstrooien zich
 vocis. **Ps.** Exsúrgat Deus, et dissipéntur

de vijanden van hem: en vluchten, die haten hem, voor
 inimíci ejus: et fúgiant, qui odérunt eum, a
 het aangezicht van hem.
 fácie ejus.

Zend den Geest van u, en
 Na het Epistel. V. Emítte Spíritum tuum, et
 zij zullengeschapen worden en gij zult vernieuwen het aanschijn
 creabúntur et renovábis fáciem

der aarde. Kom heilige Geest, vervul de harten
 terrae. V. Veni sancte Spíritus, reple
 uwer geloovigen: en ontsteek van uwe liefde
 tuórum corda fidélium: et tui amóris
 in hen het vuur.
 in eis ignem accénde.

Kom heilige Geest, en zend uit den hemel
 Sequentia. Veni sancte Spíritus, et emítte coélitus
 van het licht van u een straal. Kom vader der armen, kom
 lucis tuae rádium. Veni pater paúperum, veni
 gever der gaven, kom licht der harten. Beste vertrooster,
 dator múnorum, veni lumen córdium. Consolátor

zoete gast der ziel, zoete verkwikking. Bij
 óptime, dulcis hospes ánimae, dulce refrigerium. In
 den arbeid (zijt gij) rust, bij de hitte verkoeling, bij
 labóre réquies, in aestu tempéries, in
 het weenen troost. O licht der hoogste zaligheid, vervul
 fletu solátium. O lux beatíssima, reple

des harten binnenste van uwe geloovigen. Zonder uwe
cordis íntima tuórum fidélium. Sine tuo
aanblazing, niets is in den mensch, niets is onschuldig.
númine nihil est in hómine, nihil est innóxium.

Wasch wat is onrein, besproei wat is dor,
Lava quod est sórdidum, riga quod est áridum
genees wat is gewond. Buig wat is stijf,
sana quod est saúcium. Flecte quod est rígidum,
verwarm wat is koud, herstel wat is afgeweken.
fove quod est frígidum, rege quod est devium.

Geef aan uwe geloovigen, op u vertrouwende, de heilige
Da tuis fidélibus, in te confidéntibus, sacrum
zeven gaven. Geef van de deugd het loon, geef een zalig
septenárium. Da virtútis méritum, da salútis
einde, geef de eeuwige vreugde.
éxitum, da perénne gaúdium. Amen.

Bevestig datgene, o God, wat gij gedaan
Offertorium. Confirma hoc Deus, quod operátus
hebt onder ons: in den tempel van u, die is te Jerusalem,
es in nobis: a templo tuo, quod est in Jerúsalem
u zullen brengen de koningen geschenken.
tibi ófferent reges múnera.

Ontstaan is plotseling uit den hemel een geluid
Communio. Factus est repénite de coelo sonus
als van een aankomenden wind, die hevig is, waar
tamquam adveniéntis spíritus veheméntis, ubi

*zij waren gezeten : en vervuld werden allen met den he-
erant sedéntes : et repléti sunt omnes*

*ligen Geest, verkondigende de groote werken Gods.
Spíritu sancto, loquéntes magnália Dei.*

PINKSTERMAANDAG.

*Hij spijsde hen met het merg der tarwe, en
Introitus. Cibávit eos ex ádipe fruménti, et
uit de steenrots met honig verzaadde hij hen. Juicht
de petra melle saturávit eos. Ps. Exsultáte
voor God, den helper van ons : jubelt voor den God van Jacob
Deo, adjutóri nostro : jubiláte Deo Jacob.*

*Verkondigd hebben in verschillende talen
Na het Epistel V. Loquebántur váriis línguis
de Apostelen de groote werken Gods.
Apóstoli magnália Dei. Het overige zooals op
eersten Pinksterdag.*

*Gedonderd heeft van den hemel de Heer,
Offertorium. Intónuit de coelo Dóminus,
en de Allerhoogste deed hooren de stem van hem : en
et Altíssimus dedit vocem suam : et
daar verschenen de waterbronnen.
apparuérunt fontes aquárum.*

*De heilige Geest zal leeren
Communio. Spíritus sanctus docébit
u : alwat ik gezegd heb tot u.
vos : quaecúmque díxero vobis.*

HH. DRIEVULDIGHEID.

Gezegend zij de heilige Drievuldigheid, en
 Introitus. Benedícta sit sancta Trínitas, atque
de ondeelbare eenheid: loven wij haar, want zij bewees
indivísa únitas: confitébimur ei, quia fecit
ons de barmhartigheid van haar. Heer, Heer
 nobíscum misericórdiam suam. **Ps.** Dómine, Dóminus
van ons, hoe verwonderlijk is de naam van u over
 noster, quam admirábile est nomen tuum in
de gansche aarde.
 univérsa terra.

Gezegend zijt gij, Heer, die ziet in
 Graduale. Benedíctus es, Dómine, qui intuéris
de afgronden, en troont op Cherubijnen. Gezegend
 abyssos, et sedes super Chérubim. **V.** Benedíctus
zijt gij Heer in het uitspansel des hemels: en lofwaardig in
 es Dómine in firmaménto coeli: et laudábilis in
eeuwigheid.
 saécula.

Gezegend zij God de Vader,
 Offertorium. Benedíctus sit Deus Pater,
en de eeniggeboren Zoon Gods, en de heilige
 unigenítusque Dei Fílius, sanctus

Geest: want hij bewees ons de barmhartigheid
 quoque Spíritus: quia fecit nobíscum misericórdiam
van hem.
 suam.

Wij zegenen den God des hemels, en voor

Communio. Benedícimus Deum coeli, et coram
alle levenden loven wij hem: want hij bewees ons
 ómnibus vivéntibus confitébimur ei: quia fecit nobiscum
de barmhartigheid van hem.
 misericórdiam suam.

HH. SACRAMENTS DAG.

Introitus. Cibávit eos. Zie bl. 85.

De oogen van allen, op u hopen zij, Heer:

Graduale. Oculi ómnium in te sperant, Dómine:
en gij geeft hun spijs op den tijd die passend is. Gij opent
 et tu das illis escam in témpore opportúno. **V.** Aperis
de hand van u, en vervult alles dat leeft met zegening.
 tu manum tuam, et imples omne ánimál benedictióne.

Het Vleesch van mij, waarlijk is het spijs, en het Bloed

V. Caro mea vere est cibus, et sanguis
van mij, waarlijk is het drank: die eet mijn Vleesch,
 meus vere est potus: qui mandúcat meam carnem
en drinkt mijn Bloed, in mij blijft hij, en ik in hem.
 et bibit meam sanguínem, in me manet, et ego in eo.

Loof Sion den Verlosser, loof den vorst

Sequentia. Lauda Sion Salvatórem, lauda ducem
en den herder, met liederen en gezangen. Zooveel gij kunt,
 et pastórem, in hymnis et cánticis. Quantum potes,
zooveel durf: want grooter (is hij) dan alle lof,
 tantum aude: qui major omni laude,

en niet genoeg loven kunt gij hem. Van lof (is het) een stof,
nec laudáre súfficis. Laudis thema
van bijzonderen (lof), het brood, levend en levendmakend
speciális, panis vivus et vitális
heden voorgesteld. Dat dit op de heilige tafel
hódie propónitur. Quem in sacrae mensa
des avondmaals aan de schaar der broeders, der twaalf,
coenae, turbae fratrum duodéna
werd gegeven, niet te betwijfelen is het. Zij de lof vol, en
datum non ambígitur. Sit laus plena, sit
krachtig, en aangenaam, zij waardig des harten
sonóra, sit jucúnda, sit decóra mentis
gejubel. De dag immers, de plechtige, wordt gevierd,
jubilátio. Dies enim solémnis ágitur,
waarop van dezen maaltijd de eerste instelling
in qua mensae prima
wordt herdacht Met dezen maaltijd
recólitur hujus institútio. In hac mensa
des nieuwen Konings, maakt het nieuwe Paschen der nieuwe
novi Regis, novum Pascha novae
wet, aan het Paschen der oude een einde. Het oude (wordt
legis, Phase vetus términat. Vetustátem
verdreven) door het nieuwe, de schaduw verdreven
nóvitas, umbram fugat
door de waarheid, de nacht door het licht verdrongen. Wat in
véritas, noctem lux elíminat. Quod in

stof, *het avondmaal Christus deed, te doen dit gebod hij tot*
 ma *coena Christus gessit, faciéndum hoc expéssit in*
 cend *zijne gedachtenis. Kennende het heilige voorschrift,*
 sui *memóriam. Docti sacris institútis,*
 fel *consecree ren wij het brood (en) den wijn tot een heiligende*
 nsa *panem vinum in salútis*
 alf, *offerande. Geloofspunt is*
 na e *consecrámus hóstiam. Dogma datur*
 en *voor de Christenen, dat in Vleesch veranderd wordt het brood,*
 sit *Christiánis, quod in carnem transit panis,*
 rten *en de wijn in Bloed. Wat gij niet begrijpt, wat gij*
 is *et vinum in sánguinem. Quod non capis, quod*
 rd, *niet ziet, levendig bevestigt dit het geloof, boven der dingen*
non vides, animósa firmat fides, praeter rerum
 ling *natuur. Onder verschillende gedaanten, teekenen slechts, en*
órdinem. Sub diversis speciébús, signis tantum, et
 tijd *geen zelfstandigheden, schuilen zaken hoogst uitnemend*
 nsa *non rebus, latent res exímiae.*
 we *Het Vleesch (is) spijs, het Bloed drank; Christus*
 e *Caro cibus, sanguis potus;*
 dt *blijft echter geheel onder iedervan beide gedaanten.*
manettamen Christus totus sub utrâque specie.
 ven *Door hem die nuttigt, niet versneden, niet*
 A *suménte non concísus, non*
 t in *gebroken, niet verdeeld: geheel wordt hij ontvangen.*
 in *confráctus, non divísus: ínteger accípitur.*

*Nuttigt er één, nuttigen er duizend: hoeveel dezen, er
Sumit unus, sumunt mille: quantum isti,
zooveel gene: en genuttigd, wordt hij niet verteerd, we
tantum ille: nec sumptus consúmitur.*

*(Hem) nuttigen goeden, (Hem) nuttigen kwaden: de werking ge
Sumunt boni, sumunt mali: sorte de
echter (is) ongelijk, ten leven of ten verderf. De dood br
tamen inaequáli, vitae vel intéritus. Mors pa
is hij voor de kwaden, het leven voor de goeden: zie on
est malis, vita bonis: vide no
van een gelijke nuttiging, hoe is ongelijk de uitkomst. in
paris sumptionis, quam sit dispar éxitus. in*

*Wordt gebroken ten laatste het Sacrament, wil niet wankelen, di
Fracto demum Sacraménto, ne vacilles, q
maar gedenk, dat zooveel is onder (ieder) gedeelte, di
sed meménto, tantum esse sub fragménto, ce
als door het geheel wordt omhuld. Niet van de zelfstandigheid d
quantum toto tégitur. Nulla rei*

*geschiedt de verdeeling, van het teeken slechts geschiedt C
fit scissúra, signi tantum fit o
de breking: waardoor noch de staat, noch de gestalte
fractúra: qua nec status, nec statúra
van het beteekende verminderd wordt. Zie het brood der Engelen v
signáti minúitur. Ecce panis Angelórum,
geworden de spijs der menschen: waarlijk het brood der kinde-
factus cibus viatórum: vere panis filiórum, (*

ren niet te werpen voor de honden. In afbeeldingen
 non mittendus cánibus. In figuris
 werd het voorbeduid, toen Isaác werd geofferd: het paaschlam
 praesignatur, cum Isaác immolatur: agnus Paschae
 geslacht: gegeven het manna aan de vaderen. Goede herder,
 deputatur: datur manna pátribus. Bone Pastor,
 brood waarachtig, Jesus onzer moogt gij u ontfermen: gij
 panis vere, Jesu nostri miserere: tu
 ons weiden, ons behoeden, gij ons de goederen doen zien
 nos pascere, nos tuere, tu nos bona fac videre
 in het land der levenden. Gij, die alles weet en kunt:
 in terra viventium. Tu, qui cuncta scis et vales:
 die ons weidt hier stervelingen: (wil) de uwen daar
 qui nos pascis hic mortales: tuos ibi
 dischgenooten, medeërfgenenamen en vrienden maken
 commensales, coheredes et sodales fac
 der hemelsche burgers.
 sanctorum civium. Amen.

De priesters des Heeren, wierook en brood
 Offertorium. Sacerdotes Domini incensum et panes
 offeren zij aan God: en daarom heilig zullen zij zijn
 offerunt Deo: et ideo sancti erunt
 voor den God van hen, en niet bevleken den naam van hem.
 Deo suo, et non polluent nomen ejus.

Zoo dikwijls gij zult eten dit brood
 Communio. Quotiescúmque manducábitis panem

en den kelk drinken, den dood des Heeren
 h u n c , et cálicem bibétis, mortem Dómini
zult gij verkondigen, totdat hij komt: derhalve alwie
 annuntiábitis, donec véniat: itaque quicúmque
zal gegeten hebben het brood, of gedronken hebben den kelk
 manducáverit panem, vel bíberit cálicem
des Heeren onwaardig, schuldig zal hij zijn aan het lichaam
 Dómini indigne, reus erit córporis
en bloed des Heeren.
 et ságuinis Dómini.

TWEEDE ZONDAG NA PINKSTEREN.

Geworden is de Heer de beschermmer van mij,
 Introitus. Factus est Dóminus protéctor meus,
en gevoerd heeft hij mij in de ruimte: verlossing aan mij
 et edúxit me in latitúdinem: salvum me
heeft hij gegeven, wijl hij genegen was voor mij.
 fecit, quóniam vóluit me.

Liefhebben zal ik u, Heer, kracht van mij, de Heer
Ps. DÍligam te, Dómine, virtus mea, Dóminus
(is) de sterkte van mij, en de toevlucht van mij, en
 firmaméntum meum, et refúgium meum, et
de verlosser van mij.
 liberátor meus.

Tot den Heer, toen ik gekweld werd,
 Graduale. Ad Dóminum, cum tribulárer,

heb ik geroepen en hij verhoorde mij. Heer, bevrijd
clamávi et exaudivit me. V. Dómine, libera
de ziel van mij van de lippen der boosheid en van de tong
ánimam meam a lábiis iníquis et a lingua
des bedrogs. Heer, God van mij, op u heb ik gehoopt :
dolósa. V. Dómine Deus meus, in te sperávi :
verlos mij van alle vervolgers van mij, en
salvum me fac ex ómnibus persecuéntibus me, et
bevrijd mij.
libera me.

Heer, keer weder, en red de ziel
Offertorium. Dómine, convértere, et éripe ánimam
van mij: verlos mij om de barmhartigheid van u.
meam: salvum me fac propter misericórdiam tuam.

Zingen zal ik den Heer, die goedheid beweest
Communio. Cantábo Dómino, qui bona tríbuit
aan mij, en lofzingen den naam des Heeren, des Allerhoogsten.
mihi, et psallam nómini Dómini altíssimi.

DERDE ZONDAG NA PINKSTEREN.

Zie op mij, en ontferm u mijner, Heer,
Introitus. Réspice in me, et miserére mei, Dómine,
want eenzaam, en arm ben ik: aanschouw de vernedering
quóniam únicus, et paupersum ego: vide humilitátem
van mij, en het zwoegen van mij: en vergeef alle
meam, et labórem meum: et dimítte ómnia
zonden van mij, God van mij. Tot u, Heer,
peccáta mea, Deus meus. Ps. Ad te, Dómine,

heb ik verheven de ziel van mij: God van mij, op u
 levávi ánimam meam: Deus meus, in te
betrouw ik, niet beschaamd worde ik.
 confido, non erubescam.

Werp de zorg van u op den Heer: en
 Graduale. Jacta cogitatum tuum in Dómino: et
hij, u zal hij onderhouden. Toen ik riep tot den Heer,
 ipse te enútriet. V. Dum clamárem ad Dóminum,
verhoorde hij de stem van mij tegen hen, die optrokken
 exaudivit vocem meam ab his, qui appropínquant
tegen mij. God (is) een rechter rechtvaardig, sterk en
 mihi. V. Deus judex justus, fortis et
langmoedig, hoe dan zou hij toornig zijn iederen dag?
 pátiens numquid iráscitur per singulos dies?

Dat hopen op u allen, die kennen
 Offertorium. Sperent in te omnes, qui novérunt
den naam van u Heer: want niet verlaat gijde zoekenden
 nomen tuum Dómine: quóniam non derelínquis quaeréntes
naar u: lofzingt den Heer, die woont in Sion, want
 te: psállite Dómino, qui hábitat in Sion, quóniam
niet is hij vergeten het gebed der armen.
 non est oblítus oratióem paúperum.

Ik zeg u, blijdschap is er bij de Engelen
 Communio. Dico vobis, gaúdium est Angelis
Gods, over één zondaar boetvaardigheid doende.
 Dei, super uno peccatóre poeniténtiam agente.

VIERDE ZONDAG NA PINKSTEREN.

De Heer (is) de verlichting van mij, en het heil
 Introitus. Dóminus illuminátio mea, et salus
van mij, wien zal ik vreezen? De Heer (is) de beschermmer
 mea, quem timébo? Dóminus defénsor
van het leven van mij, voor wien zal ik beven? Die kwellen
 vitae meae, a quo trepidábo? Qui tríbulant
mij, de vijanden van mij, zelven krachteloos geworden zijn zij,
 me inimíci mei, ipsi infirmáti sunt,
en gevallen. Al staat tegen mij een heirleger:
 et cecidérunt. **Ps.** Si consistant advérsus me castra:
niet vreezen zal het hart van mij.
 non timébit cor meum.

Genadig moogt gij zijn, Heer, voor de zonden
 Graduale. Propítius esto, Dómine, peccátis
van ons, opdat nooit zeggen de volken: waar is de God
 nostris, nequándo dicant gentes: ubi est Deus
van hen? Help ons, God, heil van ons: en om
 eórum? **V.** Adjuvanos, Deus salutáris noster: et propter
de eer van den naam van u, Heer, verlos ons. God,
 honórem nóminis tui, Dómine, libera nos. **V.** Deus,
die zetelt op een troon, en oordeelt met rechtvaardigheid,
 quisede super thronum, et júdicas aequitátem,
wees de toevlucht der armen in kweeling.
 esto refúgium paúperum in tribulatióne.

Verlicht de oogen van mij, opdat ik nooit ver

Offertorium. Illúmina óculos meos, ne umquam ex

inslape ten dood: opdat nooit zegge de vijand van mij de
obdórmiam in morte: nequándo dicat inimícus meus: v

ik ben overmachtig geworden tegenover hem. he

praeválui advérsus eum. sa

De Heer (is) de sterkte van mij, en

Communio. Dóminus firmaméntum meum, et O

de toevlucht van mij, en de verlosser van mij, de God van mij aa

refúgium meum, et liberátor meus, Deus meus, r

de helper van mij. va

adjútor meus. r

VIJFDE ZONDAG NA PINKSTEREN.

Verhoor, Heer, de stem van mij, waarmede

Introitus. Exaúdi, Dómine, vocem meam, qua

ik riep tot u: de helper van mij moet gij zijn, wil niet C

clamávi ad te: adjútor meus esto, ne

verlaten mij, noch versmaden mij, God, heil van mij. de

derelínquas me, neque despícias me, Deus salutáris meus. ha

De Heer (is) de verlichting van mij en het heil van mij: ó

Ps. Dóminus illuminátio mea: et salus mea: ó

wien zal ik vreezen?

quem timébo?

Beschermers van ons, zie neder, God: en I

Graduale. Protéctor noster áspice, Deus: et d

zie op de dienaren van u. Heer God der heerkrachten,

réspice super servos tuos. V. Dómine Deus virtútum,

nooit verhoor de gebeden der dienaren van u. Heer in
uam exaúdi preces servórum tuórum. V. Dómine in
mij de kracht van u zal zich verheugen de koning: en over
as: virtúte tua laetábitur rex: et super
het heil van u zal hij juichen bovenmate.
salutáre tuum exsultábit veheménter.

en Zegenen zal ik den Heer, die verleende
et Offertorium. Benedícam Dóminum, qui tríbuit
mij aan mij verstand: ik zag God voor het aanschijn
us, mihi intelléctum: providébam Deum in conspéctu
van mij altijd: want ter rechterzijde is hij mij,
meo semper: quóniam a dextris est mihi,
opdat ik niet bewogen worde.
ne commóvear.

Eéne zaak heb ik verzocht van den Heer,
niet Communio. Unam pétii a Dómino,
deze zal ik zoeken: dat ik wone in het huis des Heeren
mij. hanc requíram: ut inhábitem in domo Dómini
us. alle dagen van het leven van mij.
mij: ómnibus diébus vítae meae.
a:

ZESDE ZONDAG NA PINKSTEREN.

De Heer, de sterkte des volks van hem, en
en Introitus. Dóminus fortitúdo plebis suae, et
et de beschermers van het heil des Gezalfden van hem is hij:
en, protéctor salutárium Christi sui est:

verlos het volk van u, Heer, en zegen het erfdeel
salvum fac pópulum tuum, Dómine, et bédedic haereditáti

van u, en regeer hen tot in eeuwigheid. Tot u,
tuae, et rege eos usque in saéculum. Ps. Ad te,

Heer, zal ik roepen, God van mij wil niet zwijgen voor
Dómine clamábo, Deus meus ne síleas a

mij: opdat niet, wanneer gij zwijgt voormij, ik gelijk worde
me: nequándo táceas a me, et assimilábor

aan die nederdalen in den kuil.

descendéntibus in lacum.

Keer weder, Heer, een weinig: en
G r a d u a l e. Convértere, Dómine, aliquántulum: et

laat u verbidden over de dienaren van u. Heer,
deprecáre super servos tuos. V. Dómine,

een toevlucht geworden zijt gij ons, van geslacht tot
refúgium factus es nobis, a generatióne et

geslacht. Op u Heer heb ik gehoopt, niet
progénie. V. In te Dómine sperávi, non

beschaamd worde ik in eeuwigheid: in de rechtvaardigheid
confúndar in aetérnum: in justítia

van u bevrijd mij, en red mij: neig tot mij het oor
tua libera me, et éripe me: inclína ad me aurem

van u: spoed u ter redding van mij.

tuam: accélera ut erípias me.

Offertorium. Pérfice gressus. Zie bl. 35.

Ik zal rondgaan en opdragen in de woontent

Communio. Circuíbo, et immolábo in tabernáculo

van hem een offer van jubel: ik zal zingen en een lofzang

ejus hóstiam jubilatiónis: cantábo et psalmum

aanheffen voor den Heer.

dicam Dómino.

ZEVENDE ZONDAG NA PINKSTEREN.

Alle volken klapt in de handen: jubelt

Introitus. Omnes gentes plaúdite mánibus: jubiláte

voor God met de stem des gejuichs. Want de Heer,

Deo in voce exsultatiónis. Ps. Quóniam Dóminus

de allerhoogste, de geduchte: een Koning (is hij) groot

excélsus, terríbilis: Rex magnus

over geheel de aarde.

super omnem terram.

Komt kinderen, hoort mij: de vrees

Graduale. Veníte filii, audíte me: timórem

des Heeren zal ik leeren u. Nadert tot hem, en

Dómini docébo vos. V. Accédite ad eum, et

gij zult verlicht worden: en het aangezicht van u, niet

illuminámini: et fácies vestrae non

beschaamd zal het worden. Alle volken klapt

confundéntur. V. Omnes gentes plaúdite

in de handen: jubelt voor God met de stem des gejuichs.

mánibus: jubiláte Deo in voce exsultatiónis.

Gelijk bij brandoffers van rammen en
Offertorium. Sicut in holocaustis arctum, et
stieren en gelijk bij duizenden lammeren, die vet zijn : zoo
 taurorum et sicut in millibus agnorum pinguium : sic
zij het offer van ons in het aanschijn van u heden, opdat
 fiat sacrificium nostrum in conspectu tuo hodie, ut
het behage aan u : want niet zullen beschaamd worden
 placeat tibi : quia non est confusio
die vertrouwen op u, o Heer.
 confidentibus in te, Domine.

Neig het oor van u, spoed u ter redding
Communio. Inclina aurem tuam, accelera ut eripias
van mij.
 me.

ACHTSTE ZONDAG NA PINKSTEREN.

Wij hebben ontvangen, o God, de barmhartigheid
Introitus. Suscepimus, Deus, misericordiam
van u in het midden des tempels van u : gelijk de naam
 tuam in medio templi tui : secundum nomen
van u, o God, zoo ook (is) de lof van u tot de grenzen
 tuum, Deus, ita et laus tua in fines
der aarde : van gerechtigheid vervuld is de rechterhand van u.
 terrae : iustitia plena est dextera tua.

Groot (is) de Heer en lofwaardig bovenmate :
Ps. Magnus Dominus et laudabilis nimis :

in de stad van den God van ons, op den berg toegeheiligd
in civitate Dei nostri, in monte sancto
aan hem.
ejus.

Wees mij tot een God van bescherming, en
 Graduale. *Esto mihi in Deum protectorem, et*
tot een oord van toevlucht, om verlossing aan mij te geven.
in locum refugii, ut salvum me facias.

God, op u heb ik gehoopt: Heer, niet
 V. *Deus, in te speravi: Domine, non*
beschaamd worde ik in eeuwigheid. Groot (is) de Heer
confundar in aeternum. V. Magnus Dominus
en lofwaardig bovenmate in de stad van den God van ons,
et laudabilis valde in civitate Dei nostri,
op den berg toegeheiligd aan hem.
in monte sancto ejus.

Het volk, dat nederig is, verlossen
 Offertorium. *Populum humilem salvum*
zult gij het, Heer, en de oogender trotschen zult gij vernederen:
facies, Domine, et oculos superborum humiliabis:

want wie (is) God buiten u, o Heer?
quoniam quis Deus praeter te, Domine?

Proeft en ziet, want zoet is
 Communio. *Gustate et videte, quoniam suavis est*
de Heer: zalig de man, die hoopt op hem.
Dominus: beatus vir, qui sperat in eo.

NEGENDE ZONDAG NA PINKSTEREN.

Zie, God helpt mij, en de Heer,
I n t r o i t u s. *Ecce Deus ádjuvat me, et Dóminus*

de toeverlaat is hij der ziel van mij: keer af het kwaad
suscéptor est ánimae meae: avérte mala

tegen de vijanden van mij, en in de waarheid van u verniel
inimícis meis, et in veritáte tua dispérde

hen, beschermmer van mij, Heer. God, in den naam

illos, protéctor meus, Dómine, Ps. Deus in nómine

van u verlos mij: en in de kracht van u bevrijd mij.

tuo salvum me fac: et in virtúte tua libera me.

Heer, Heer van ons, hoe verwonderlijk
G r a d u a l e. *Dómine Dóminus noster, quam admirábile*

is de naam van u over de gansche aarde! Want

est nomen tuum in univérsta terra! V. Quóniam

verheven is de heerlijkheid van u boven de hemelen.

eleváta est magnificéntia tua super coelos.

Ontruk mij aan de vijanden van mij, God van mij: en
V. *Eripe me de inimícis meis, Deus meus: et*

van hen, die opstaan tegen mij, bevrijd mij.

ab insurgéntibus in me libera me.

O f f e r t o r i u m. *Justítiae Dómini. Zie bl. 48.*

Die eet mijn vleesch en drinkt mijn

C o m m u n i o. *Qui mandúcat meam carnem, et bibit meum*

bloed, in mij blijft hij en ik in hem, zegt de Heer.
sanguinem, in me manet et ego in eo, dicit Dóminus.

TIENDE ZONDAG NA PINKSTEREN.

Toen ik riep tot den Heer, verhoorde hij
 Introitus. *Cum clamárem ad Dóminum, exaudivit*
de stem van mij, tegen hen die optrokken tegen mij: en
vocem meam, ab his qui appropínquant mihi: et
hij vernederde hen, hij die is vóór de eeuwen, en blijft
humiliávit eos, qui est ante saécula, et manet
in eeuwigheid: werp de zorg van u op den Heer, en hij,
in aetérnum: jacta cogitátum tuum in Dómino, et ipse
u zal hij onderhouden. Verhoor, God, het gebed van mij,
te enútriet. Ps. Exaúdi, Deus, oratióem meam,
en wil niet verachten de smeeking van mij: let op mij
et ne despéxeris deprecationem meam: inténde mihi,
en verhoor mij.
et exaúdi me.

Bewaar mij, Heer, als den appel (uws)
 Graduale. *Custódi me, Dómine, ut pupíllam*
oogs: onder de schaduw der vleugelen van u bescherm mij.
óculi: sub umbra alárum tuárum prótege me.

Dat van het aangezicht van u het vonnis van mij uitga:
 V. *De vultu tuo júdícium meum pródeat:*
dat de oogen van u aanschouwen de gerechtigheid. U
óculi tui vídeant aequitátem. V. Te

behoort de lofzang, o God, in Sion : en u zal men betalen zal
deceat hymnus, Deus, in Sion : et tibi reddétur de

gelofte in Jerusaleem.

votum in Jerúsalem.

Tot u, Heer, heb ik verheven de ziel van van
 Offertorium. *Ad te, Dómine, levávi ánimam* ej

van mij : God van mij, op u betrouw ik, niet van van
meam : Deus meus, in te confído, non ej

beschaamd worde ik : en dat niet uitlachen mij de vijanden G r
erubéscam : neque irrídeant me inimíci geh

van mij : want allen, die u verbeiden, adj
mei : étenim univérsi, qui te expéctant, van

niet beschaamd zullen zij worden.

non confundéntur.

Gij zult aannemen de offerande V.
 C o m m u n i o. *Acceptábis sacrificium* zw

van rechtraardigheid, de opdrachten en brandoffers op sí
justítiae, oblatiónes et holocaústa super den

het altaar van u, Heer.

altáre tuum, Dómine.

ELFDE ZONDAG NA PINKSTEREN.

God op de plaats toegeheiligd aan hem :

Introitus. *Deus in loco sancto suo :* C o

God die wonen doet eensgezinden in het huis : hij me

Deus qui inhabitáre facit unánimes in domo : ipse de

alen zal geven kracht en sterkte aan het volk van hem.
 r dabit virtútem et fortitúdinem plebi suae.

Verheffe zich God, en verstrooien zich de vijanden

Ps. Exsúrgat Deus, et dissipéntur inimíci
 iel van hem: en vluchten, die haten hem, voor het aangezicht
 nam ejus: et fúgiant, quiodérunteum, a fácie
 niet van hem.
 non ejus.

den *Op God hoopte het hárte van mij, en*
 i Graduale. In Deo sperávit cor meum, et
 en, geholpen ben ik en weder bloeiend geworden is het vleesch
 nt, adjútus sum et reflóruit caro
 van mij: en met bereidwilligheid zal ik lof geven aan hem.
 mea: et ex voluntáte mea confitébor illi.

nde *Tot u, Heer, heb ik geroepen: God van mij, wil niet*
 um **V.** Ad te, Dómine, clamávi: Deus meus, ne
 pp zwijgen: wil niet weggaan van mij. *Juicht voor God,*
 per síleas: ne discédas a me. **V.** Exsultáte Deo,
 den helper van ons: jubelt voor den God van Jacob, heft aan
 adjutóri nostro: jubiláte Deo Jacob, súmíte
 een loflied, dat liefelijk is, met de citer.
 psalmum jucúndum cum cíthara.

Offertorium. Exaltábo te Dómine. Zie bl. 41.

m: *Eer den Heer met uw goed, en*
 : **Communio.** Honóra Dóminum de tua substántia, et
 hij met de eerstelingen der vruchten van u: en
 pse de primítiis frugum tuárum: et

behoort de lofzang, o God, in Sion : en u zal men betalen *zal*
decet hymnus, Deus, in Sion : et tibi reddétur *da*

geloofte in Jerusalem.

votum in Jerúsalem.

Tot u, Heer, heb ik verheven de ziel *van*
Offertorium. Ad te, Dómine, levávi ánimam *eju*

van mij : God van mij, op u betrouw ik, niet *van*
meam : Deus meus, in te confido, non *eju*

beschaamd worde ik : en dat niet uitlachen mij de vijanden *G r*
erubéscam : neque irrídeant me inimíci

van mij : want allen, die u verbeiden, *geh*
mei : étenim univérsi, qui te expéctant, *adj*

niet beschaamd zullen zij worden.

non confundéntur.

Gij zult aannemen de offerande *v.*
Commuñio. Acceptábis sacrificium *zw*

van rechtvaardigheid, de opdrachten en brandoffers op *si*
justítiae, oblatíones et holocaústa super *den*

het altaar van u, Heer.

altáre tuum, Dómine.

ELFDE ZONDAG NA PINKSTEREN.

God op de plaats toegeheiligd aan hem :

Introitus. Deus in loco sancto suo : *C*

God die wonen doet eensgezinden in het huis : hij *me*
Deus qui inhabitáre facit unánimes in domo : ipse *de*

zal geven kracht en sterkte aan het volk van hem.
 dabit virtútem et fortitúdinem plebi suae.

Verheffe zich God, en verstrooien zich de vijanden

Ps. Exsúrgat Deus, et dissipéntur inimíci
 van hem: en vluchten, die haten hem, voor het aangezicht
 ejus: et fúgiant, quiodérunteum, a fácie
 van hem.
 ejus.

Op God hoopte het hart van mij, en
Graduale. In Deo sperávit cor meum, et
geholpen ben ik en weder bloeiend geworden is het vleesch
 adjútus sum et reflóruit caro
van mij: en met bereidwilligheid zal ik lof geven aan hem.
 mea: et ex voluntáte mea confitébor illi.

Tot u, Heer, heb ik geroepen: God van mij, wil niet
V. Ad te, Dómine, clamávi: Deus meus, ne
zwijgen: wil niet weggaan van mij. Juicht voor God,
 síleas: ne discédas a me. **V.** Exsultáte Deo,
den helper van ons: jubelt voor den God van Jacob, heft aan
 adjutóri nostro: jubiláte Deo Jacob, súmite
een loflied, dat liefelijk is, met de citer.
 psalmum jucúndum cum cíthara.

Offertorium. Exaltábo te Dómine. Zie bl. 41.

Eer den Heer met uw goed, en
Communio. Honóra Dóminum de tua substántia, et
met de eerstelingen der vruchten van u: en
 de primítiis frugum tuárum: et

gevuld worden zullen de schuren van u met overvloed, en
implebúntur hórrea tua saturitáte, et
van wijn de perskuipen overvloeien.
vino toreulária redundábunt.

TWAALFDE ZONDAG NA PINKSTEREN.

God, op de hulp van mij geef acht :
 Introitus. Deus in adjutórium meum inténde :
Heer om te helpen mij haast u : dat beschaamd en
 Dómine ad adjuvándum me festína : confundántur et
te schande worden de vijanden van mij, die zoeken de ziel
 reveareántur inimíci mei, qui quaerunt ánimam
van mij. Dat wijken terug, en zich schamen, die
 meam. Ps. Avertántur retrórsum, et erubéscant, qui
zinnen tegen mij op kwaad.
 cógitant mihi mala.

Ik zal zegenen den Heer ten allen tijde :
 Graduale. Benedícam Dóminum in omni témpore :
altijd (zal zijn) de lof van hem in den mond van mij.
 semper laus ejus in ore meo.

Op den Heer zal zich beroemen de ziel van mij :
 V. In Dómino laudábitur ánima mea :
dat dit hooren de zachtmoedigen en zich verblijden. Heer
 aúdiánt mansuétí et laeténtur. V. Dómine
God van het heil van mij, bij dag riep ik, en bij nacht
 Deus salútis meae, in die clamávi, et nocte
voor u.
 coram te.

Gebeden heeft Moses voor het aangezicht

Offertorium. Precátus est Moyses in conspéctu
 van den Heer den God van hem, en gezegd: waarom, Heer
 Dómini Dei sui, et dixit: quare, Dómine,
 zijt gij vergramd op het volk van u? Bedwing den toorn
 irásceris in pópulo tuo? Parce irae
 der ziel van u: denk aan Abraham, Isaác en Jacob,
 ánimae tuae: meménto Abraham, Isaác et Jacob,
 aan wie gij gezworen hebt te geven een land overvloeierende
 quibus jurásti dare terram fluéntem
 van melk en honig: en verzoend geworden is de Heer
 lac et mel: et placátus factus est Dóminus
 met betrekking tot de rampen, die hij gezegd had
 de malignitáte, quam dixit
 te zullen doen aan het volk van hem.

fácere pópulo suo.

Van de vrucht der werken van u, Heer,

Commuñio. De fructu óperum tuórum, Dómine,
 verzadigt zich de aarde: dat gij voortbrengt brood uit
 satiábitur terra: ut edúcas panem de
 de aarde, en (dat) de wijn verblijde het hart des menschen:
 terra, et vinum laetíficet cor hóminis:
 dat hij opvroolijke het gelaat met olie, en (dat) brood het hart
 ut exhílalet fáciem in óleo, et panis cor
 des menschen versterke.
 hóminis confirmet.

DE RTIENDE ZONDAG NA PINKSTEREN.

Zie, Heer, op het verbond van u, en
I n t r o i t u s. *Réspice, Dómine, in testaméntum tuum, et*
de zielen der armen van u wil ze niet verlaten ten
ánimas paúperum tuórum ne derelínquas in
einde toe: sta op, Heer, en oordeel de zaak van u: en
finem: exsúrge, Dómine, et júdica causam tuam: et
wil niet vergeten de stemmen van die zoeken u. Waaron,
ne obliviscáris voces quaeréntium te. Ps. Ut quid,
o God, hebt gij ons verstooten ten einde toe: is vertoornd
Deus, repulísti in finem: irátus est
de verbolgenheid van u op de schapen der weide van u?
furor tuus super oves páscuae tuae?

Zie, Heer, op het verbond van u, en
Graduale. *Réspice, Dómine, in testaméntum tuum, et*
de zielen der armen van u wil ze niet vergeten ten
ánimas paúperum tuórum ne obliviscáris in
einde toe. Sta op, Heer, en oordeel de zaak van u:
finem. V. Exsúrge, Dómine, et júdica causam tuam;
gedachtig moogt gij wezen den hoon der dienaren van u.
memor esto oppróbrii servórum tuórum.

Heer, een toevlucht geworden zijt gij ons van
V. Dómine, refúgium factus es nobis a
geslacht tot geslacht.
generatióne et progénie.

Op u heb ik gehoopt, Heer, ik heb gezegd :
 Offertorium. In te sperávi, Dómine, dixi :
gij zijt de God van mij, in de handen van u (zijn) de tijden
tu es Deus meus, in manibus tuis témpora
van mij.
 mea.

Brood uit den hemel hebt gij gegeven aan ons,
 Communio. Panem de coelo dedisti nobis,
Heer, hebbende alle aangenaamheid en allen smaak
 Dómine, habéntem omne delectaméntum, et omnem sapórem
van zoetheid.
 suavitátis.

VEERTIENDE ZONDAG NA PINKSTEREN.

Beschermers van ons, zie neder, God, en zie
 Introitus. Protéctor noster, aspice, Deus, et respice
op het aanschijn des Gezalfden van u : want beter is een dag,
 in fáciem Christi tui : quia mélior est dies
een enkele, in de voorhoven van u dan duizenden. Hoe
 una in átriis tuis super millia. **Ps.** Quam
bemind (zijn) de woontenten van u, Heer der heerkrachten !
 dilécta tabernácula tua, Dómine virtútum !
hakend en smachtend is de ziel van mij naar
 concupiscit et déficit ánima mea in
de voorhoven des Heeren.
 átria Dómini.

Beter is het te vertrouwen op den Heer,
 Graduale. Bonum est confídere in Dómino,

dan te vertrouwen op den mensch. Beter is het te hopen
quam confídere in hómine. W. Bonum est speráre
op den Heer, dan te hopen op de vorsten. Komt,
in Dómino, quam speráre in princípibus. W. Veníte,
juichen wij voor den Heer : jubelen wij voor God, het heil
exultémus Dómino : jubilémus Deo salutári
van ons.
nostro.

Zich legeren zal de Engel des Heeren in
Offertorium. Immíttet Angelus Dómini in
den omtrek van die vreezen hem, en verlossen zal hij hen :
circúitu tíméntium eum, et erípiet eos :
proeft en ziet, want zoet is de Heer.
gustáteet vidéte, quóniam suavis est Dóminus.

Eerst moet gij zoeken het rijk Gods, en
Communió. Primum quaérite regnum Dei, et
alles zal toegeworpen worden aan u, zegt de Heer.
ómnia adjiciéntur vobis, dicit Dóminus.

VIJFTIENDE ZONDAG NA PINKSTEREN.

Neig, Heer, het oor van u naar mij, en
Introitus. Inclína, Dómine, aurem tuam ad me, et
verhoor mij : verlos den dienaar van u, God van mij,
exaúdi me : salvum fac servum tuum, Deus meus,
die hoopt op u : ontferm u mijner, Heer, want tot u
sperántem in te : miserére mihi, Dómine, quóniam ad te

heb ik geroepen geheel den dag. *Verblijd de ziel*
 clamávi tota die. **Ps.** Laetífica ánimam
 des dienaars van u : want tot u, Heer, heb ik verheven
 servi tui : quia ad te, Dómine,
 de ziel van mij.
 ánimam meam levávi.

Goed is het te loven den Heer : en te lofzingen
 Graduale. Bonum est confitéri Dómino : et psállere
 den naam van u, Allerhoogste. *Om te vermelden*
 nómini tuo, Altíssime. **V.** Ad annuntiándam
 in den morgenstond de barmhartigheid van u, en de waarheid
 mane misericórdiam tuam, et veritátem
 van u des nachts. *Want God (is) een groot*
 tuam per noctem. **V.** Quóniam Deus magnus
Heer, en een koning groot over de gansche aarde.
 Dóminus, et rex magnus super omnem terram.

Wachtende heb ik verwacht den Heer, en
 Offertorium. Exspéctans exspectávi Dóminum, et
 hij gaf acht op mij : en verhoorde de smeeking van mij, en
 respéxit me : et exaúdivit deprecationem meam, et
 gaf in den mond van mij een gezang, een nieuw,
 immísit in os meum cánticum novum,
 een lofzang voor den God van ons.
 hymnum Deo nostro.

Het brood, dat ik zal geven, het vleesch
 Communio. Panis, quem ego dédero, caro
 van mij is het voor 's werelds leven.
 mea est pro saéculi vita.

ZESTIENDE ZONDAG NA PINKSTEREN.

Ontferm u mijner, Heer, want tot u
I n t r o i t u s. *Miserére mihi, Dómine, quóniam ad te*
heb ik geroepen geheel den dag: wijl gij, Heer, zoet en
clamávi tota die: quia tu, Dómine, suavis ac
zachtmoedig zijt, en overvloedig in barmhartigheid voor allen
mitis es, et copiósus in misericórdia ómnibus
die roepen tot u. Neig, Heer, het oor van u
invocántibus te. Ps. Inclína Dómine aurem tuam
naar mij, en verhoor mij, want behoeftig en arm
mihi, et exaúdi me, quóniam inops et pauper
ben ik.
sum ego.

Vreezen zullen de volken den naam van u, Heer,
Graduale. *Timébunt gentes nomen tuum, Dómine,*
en alle koningen der aarde de glorie van u. Want
et omnes reges terrae glóriam tuam. V. Quóniam
opgebouwd heeft de Heer Sion, en gezien zal hij worden
aedificávit Dóminus Sion, et vidébitur
in de majesteit van hem. Zingt den Heer een lied,
in majestáte sua. V. Cantáte Dómino cánticum
een nieuw, want wonderen deed de Heer.
novum: quia mirabília fecit Dóminus.

Heer, ter hulp van mij zie op:
Offertorium. *Dómine, in auxílium meum réspice:*

dat beschaamd en te schande worden, die zoeken de ziel
confundántur et revereántur, qui quaerunt ánimam
van mij, om weg te nemen haar: Heer, ter hulp van mij
meam, ut aúferant eam: Dómine, in auxílium meum
zie op.
réspice.

Heer, gedenken zal ik de gerechtigheid
Commúnio. Dómine, memorábor justítiae
van u alleen: God gij leerdet mij sedert de jeugd van mij,
tuae solíus: Deus docuísti me a juventúte mea,
en tot op den ouderdom en de grijsheid: God wil niet
et usque in senéctam et sénium: Deus ne
verlaten mij.
derelínquas me.

ZEVENTIENDE ZONDAG NA PINKSTEREN.

Rechtvaardig zijt gij, Heer, en recht
Introitus. Justus es, Dómine, et rectum
(is) het oordeel van u: doe met den dienaar van u volgens
judícium tuum: fac cum servo tuo secúndum
de barmhartigheid van u. Zalig de onbevleken op den weg:
misericórdiam tuam. Ps. Beáti immaculáti in via:
die wandelen in de wet des Heeren.
qui ámbulant in lege Dómini.

Zalig het volk, van wien is Heer de God
Graduale. Beáta gens, cujus est Dóminus Deus

van hen : het volk, dat koos de Heer tot erfdeel
eórum : pópulus, quem elégit Dóminus in haereditáten
voor zich. Door het woord des Heeren zijn de hemele
sibi. V. Verbo Dómini coeli

gevestigd : en door den adem des monds van hen
firmáti sunt : et spírítu oris ejus

alle kracht van hen. Heer, verhoor het gebet
omnis virtus eórum. W. Dómine, exaúdi oratióne
van mij, en het geroep van mij, tot u kome het.
meam, et clamor meus ad te véniat.

Ik heb gebeden tot den God van mij, in
Offertorium. Orávi Deum meum ego
Daniel, zeggende: verhoor, Heer, de gebeden des dienaar
Daniel, dicens : exaúdi, Dómine, preces servi
van u : laat zien het aangezicht van u naar het heiligdom
tui : illúmina fáciem tuam super sanctuárium
van u : en genadig moogt gij gadeslaan het volk van u, over
tuum : et propítius inténde pópulum istum, super
hetwelk aangeroepen is de naam van u , o God.
quem invocátum est nomen tuum, Deus.

Doet geloften en betaalt ze den Heer, den God
Communio. Vovéte et réddite Dómino Deo
van u, gij allen, die rondom hem brengt geschenken.
vestro omnes, qui in circúitu ejus affértis múnera :
aan den vreeslijke en dengene, die wegneemt het leven
terribili et ei, qui aufert spírítum

der vorsten : den vreeselijke bij alle koningen der aarde.
 principum : terribili apud omnes reges terrae.

ACHTTIENDE ZONDAG NA PINKSTEREN.

Geef vrede, Heer, aan die hopen op u,
 Introitus. Da pacem, Dómine, sustinéntibus te,
opdat de Profeten van u getrouw bevonden worden : verhoor
 ut Prophétae tui fidéles inveniántur : exaúdi
de gebeden van den dienaar van u, en van het volk van u,
 preces servi tui, et plebis tuae
van Israel. Verblijd ben ik over datgene, wat gezegd
 Israël. Ps. Laetátus sum in his, quae dicta
is aan mij : in het huis des Heeren zullen wij gaan.
 sunt mihi : in domum Dómini íbimus.

Graduale. Laetatus sum in his. Zie bl. 49.

Vreezen zullen de volken den naam van u, Heer : en
 V. Timébunt gentes nomen tuum, Dómine : et
alle koningen der aarde de glorie van u.
 omnes reges terrae glóriam tuam.

Geheiligd heeft Moses een altaar
 Offertorium. Sanctificávit Moyses altáre
voor den Heer, opdragende op hetzelfde brandoffers en
 Dómino, ófferens super illud holocaústa et
offerende zoenoffers : opgedragen heeft hij het offer
 immolans víctimas : fecit sacrificium

des avonds ten geur van zoetheid voor den Heer God in
vespertinum in odórem suavitátis **Dómino Deo** in
het aanschijn der kinderen Israels.
conspéctu filiórum Israël.

Neemt offeranden, en gaat in de voorhoven
Communio. Tóllite hóstias, et introíte in átria
van hem: aanbidt den Heer in den voorhof des heiligdoms
ejus: adoráte Dóminum in aula sancta
van hem.
ejus.

NEGENTIENDE ZONDAG NA PINKSTEREN.

Het heil des volks, ik ben het, zegt de Heer.
Introitus. Salus pópuli ego sum, dicit **Dóminus:**
in welke kwelling zij roepen tot mij,
de quacúmque tribulatióne clamáverint ad me,
verhooren zal ik hen: en ik zal zijn hun Heer voor
exaúdiam eos: et ero illórum Dóminus in
altijd. *Geef acht, volk van mij, op de wet van mij:*
perpétuum. **Ps.** Atténdite, pópule meus, legem meam:
neig het oor van u naar de woorden van den mond
inclináte aurem vestram in verba oris
van mij.
mei.

Kome het gebed van mij, als reukwerk
Graduale. Dirigátur orátio mea, sicut incénsum
voor het aangezicht van u, o Heer. De opheffing der handen
in conspéctu tuo, Dómine. **v.** Elevátio mánuum

van mij (zij als) het offer des avonds. *Looft*
 meárum sacrificium vespertinum. **V. Confitémini**

den Heer, en roept aan den naam van hem : verkondigt
 Dómino : et invocáte nomen ejus : annuntiáte
 onder de volken de werken van hem.

inter gentes ópera ejus.

Al wandel ik in het midden der kweeling,
Offertorium. Si ambulávero in médio tribulatiónis,
 doen leven zult gij mij, Heer : en tegen de gramschap
 vivificábis me, Dómine : et super iram

der vijanden van mij zult gij uitstrekken de hand van u en
 inimicórum meórum exténdes manum tuam et
 behouden mij maken zal de rechterhand van u.
 salvum me faciet dextera tua.

Gij hebt bevolen de bevelen van u te onderhouden
Communio. Tu mandásti mandáta tua custodíri
 bovenmate : och of gericht werden de wegen van mij, om
 nimis : útinam dirigántur viae meae, ad
 te onderhouden de rechtvaardigmakingen van u.
 custodiéndas justificatiónes tuas.

TWINTIGSTE ZONDAG NA PINKSTEREN.

Alles, wat gij gedaan hebt aan ons,
Introitus. Omnia, quae fecísti nobis,
o Heer, met een waarachtig oordeel hebt gij dit gedaen : want
 Dómine, in vero júdicio fecísti : quia

*wij hebben gezondigd tegen u, en aan de bevelen van u niet
 peccávimus tibi, et mandátis tuis non
 gehoorzaamd: maar geef glorie aan den naam van u: en
 obedívimus: sed da glóriam nómini tuo: et
 handel met ons volgens de grootheid der barmhartigheid
 fac nobíscum secúndum multitudínem misericórdiae
 van u. Zalig de onbevleken op den weg: die wandelen
 tuae. Ps. Beáti immaculáti in via: qui ámbulant
 in de wet des Heeren.
 in lege Dómini.*

Graduale. Oculi omnium. Zie bl. 87.

*Bereid (is) het hart van mij, o God, bereid (is)
 V. Parátum cor meum, Deus, parátum
 het hart van mij: zingen zal ik en lofzingen voor u, glorie
 cor meum: cantábo et psallam tibi, glória
 van mij.
 mea.*

*Aan de rivieren van Babylon daar
 Offertorium. Super flúmina Babylónis illic
 zaten en weenden wij, terwijl wij dachten aan u, o Sion.
 sédimus et flévimus, dum recordarémur tui, Sion.*

*Wees gedachtig het woord van u aan den dienaar
 Communio. Meménto verbi tui servo
 van u, Heer, waarin gij mij hoop hebt gegeven: dit
 tuo, Dómine, in quo mihi spem dedísti: haec
 heeft mij getroost in de vernedering van mij.
 me consoláta est in humilitáte mea.*

EEN EN TWINTIGSTE ZONDAG NA PINKSTEREN.

In den wil van u, Heer, alles is
 Introitus. *In voluntáte tua, Dómine, univérsa sunt*
daarin gesteld: en niemand is er die kan weerstaan
pósita: et non est qui possit resistere

aan den wil van u: gij immers maaktet alles, hemel
voluntáti tuæ: tu enim fecisti ómnia, coelum
en aarde, en alles dat in 's hemels kring bevat is:
et terram, et univérsa quæ coeli ámbitu continéntur:

de Heer van alles, gij zijt het. Zelig de onbevleeten
Dóminus universórum tu es. Ps. Beáti immaculáti

op den weg: die wandelen in de wet des Heeren.
in via: qui ámbulant in lege Dómini.

Heer, een toevlucht geworden zijt gij ons
 Graduale. *Dómine, refúgium factus es nobis*
van geslacht tot geslacht. Voordat de bergen werden,

a generatióne et progénie. V. Priúsquam montes fierent,
of gevormd werd de aarde, en de wereld: van eeuwigheid
aut formarétur terra, et orbis: a saéculo,

en tot in eeuwigheid gij zijt God. Bij den uittocht
et usque in saéculum tu es Deus. V. In éxitu

van Israel uit Egypte, van het huis van Jacob uit het volk
Israël de Aegypto, domus Jacob de pópulo
van vreemdelingen.

bárbaro.

Een man was er in het land van Hus
 Offertorium. Vir erat in terra Hus
met name Job, eenvoudig en oprecht, en vreezende God:
 nómine Job, simplex et rectus, et timens Deum:
wien de duivel naderde om hem te beproeven, en gegeven
 quem satan pétiit ut tentáret, et data
werd hem macht door den Heer over het vermogen en over
 est ei potéstas a Dómino in facultátes, et in
het vleesch van hem: en hij vernietigde het geheele vermogen
 carnem ejus: perdidítque omnem substántiam
van hem, en de kinderen: het vleesch ook van hem
 ipsíus, et filios: carnem quoque ejus
met hevige zweren wondde hij.
 gravi úlcere vulnerávit.

In het heil van u (is) de ziel van mij, en op
 Communio. In salutári tuo ánima mea, et in
het woord van u heb ik gehoopt: wanneer zult gij doen over
 verbum tuum sperávi: quando fácies de
de vervolgers van mij recht? de onrechtvaardigen
 persecúentibus me júdicium? iníqui
vervolgden mij: help mij Heer God van mij.
 persecúti sunt me: ádjuva me Dómine Deus meus.

TWEE EN TWINTIGSTE ZONDAG NA PINKSTEREN.

Zoo gij de ongerechtigheden gadeslaat Heer,
 Introitus. Si iniquitátes observáveris Dómine,

Heer wie zal bestaan? omdat bij u verzoening is,
Dómine quis sustinébit? quia apud te propitiátio est,

God van Israel. Uit de diepten heb ik geroepen tot u,
Deus Israëel. Ps. De profúndis clamávi ad te,

Heer: Heer verhoor de stem van mij.
Dómine: Dómine exaúdi vocem meam.

Zie hoe goed en hoe aangenaam,
Graduale. Ecce quam bonum et quam jucúndum

dat wonen broeders te zamen! (Het is) als balsem
habitáre fratres in unum! V. Sicut unguéntum

op het hoofd, die neerdaalt op den baard, den baard
in cápite, quod descéndit in barbam, barbam

van Aaron. Die vreezen den Heer, mogen hopen op hem:

Aäron. V. Qui timent Dóminum, sperent in eo:

de helper en beschermer van hen is hij.

adjútor et protéctor eórum est.

Gedenk mijner, Heer, over alle
Offertorium. Recordáre mei, Dómine, omni

macht heerschende: en geef taal, die passend is, in
potentátui dóminans: et da sermónem rectum in

den mond van mij, opdat behagen de woorden van mij voor
os meum, ut pláceant verba mea in

het aangezicht van den vorst.

conspéctu princípis.

Ik heb geroepen, want gij verhoordet
Communio. Ego clamávi, quóniam exaudísti

mij, God: neig het oor van u, en verhoor de woorden
me, Deus: inclina aurem tuam, et exaúdi verba
van mij.
mea.

DRIE EN VIER EN TWINTIGSTE ZONDAG NA PINKSTEREN.

(*Aldus*) *zegt de Heer: ik koester plannen*
 Introitus. Dicit Dóminus: ego cógito cogitatiónes
van vrede, en niet van treurigheid: aanroepen zult gij mij en
pacis, et non afflictiónis: invocábitis me et
ik, verhooren zal ik u: en terugvoeren de gevangenen
 ego exaúdiam vos: et redúcam captivitátem
van u uit alle oorden. Gij hebt gezegend, Heer,
vestram de cunctis locis. Ps. Benedixísti, Dómine,
het land van u: weggenomen de gevangenschap van Jacob.
terram tuam: avertísti captivitátem Jacob.

Gij verlostet ons, Heer, vande onderdrukkers
 Graduale. Liberásti nos, Dómine, ex affligéntibus
van ons: en hen, die ons haatten, hebt gij met schande bedekt.
nos: et eos, qui nos odérunt, confudísti.

In God zullen wij roemen geheel den dag: en in
 V. In Deo laudábimur tota die: et in
den naam van u dankzeggen in eeuwigheid. Uit de diepten
nómine tuo confitébimur in saécula. V. De profúndis

heb ik geroepen tot u, Heer : Heer verhoor het gebed
clamávi ad te, Dómine : Dómine exaúdi oratiónem
van mij.
meam.

Uit de diepten heb ik geroepen tot u,
Offertorium. De profúndis clamávi ad te,
Heer : Heer verhoor het gebed van mij : uit de diepten
Dómine : Dómine exaúdi oratiónem meam : de profúndis
heb ik geroepen tot u, Heer.
clamávi ad te, Dómine.

Voorwaar ik zeg u, alwat gij biddende
Communio. Amen dico vobis, quidquid orántes
vraagt, gelooft dat gij het verkrijgen zult, en het zal geworden
pétitis, créдите quia accipiétis, et fiet
aan u.
vobis.

Eigen Missen der Heiligen.

30 November. H. ANDREAS.

Door mij nu zeer vereerd worden de vrienden
Introitus. Mihi autem nimishonoráti sunt amíci
van u, o God : zeer machtig geworden is de heerschappij
tui Deus : nimis confortátus est principátus
van hen.
Heer, gij doorgrondt mij, en kent
eórum. Ps. Dómine probásti me, et cognovísti

mij : gij kent het zitten van mij en het opstaan van mij.
me : tu cognovisti sessionem meam et resurrectionem meam.

Offertorium. Mihi autem nimis. Zooals de Introitus.

Komt achter mij : ik zal maken, dat gij
 Communio. Venite post me : faciam vos
wordt visschers van menschen : en zij terstond verlatende
fieri piscatores hominum : at illi continuo, relictis
de netten, volgden den Heer.
retribus, secuti sunt Dominum.

3 December. H. FRANCISCUS XAVERIUS.

Ik sprak over de getuigenissen van u in
 Introitus. Loquébar de testimoniis tuis in
het aanschijn van koningen, en niet beschaamd werd ik : en
conspéctu regum, et non confundébar : et
ik dacht na over de bevelen van u, die ik beminde bovenmate.
meditábar in mandátis tuis, quae diléxi nimis.

Looft den Heer alle volken, looft hem alle
Ps. Laudáte Dominum omnes gentes, laudáte eum omnes
natiën : want bevestigd is over ons de barmhartigheid
pópuli : quóniam confirmáta est super nos misericórdia
van hem, en de waarheid des Heeren blijft in eeuwigheid.
ejus, et veritas Domini manet in aeternum.

4 December. H. PETRUS CHRYSOLOGUS.

Heer, vijf talenten gaafst gij mij :
 Communio. Dómine, quinque talénta tradidísti mihi :

zie vijf andere *daarbij gewonnen heb ik. Zeer wel,*
 ecce ália quinque superlucrátus sum. Euge
dienstknecht, goede en getrouwe, omdat gij over weinig
 serve bone et fidélis quia in pauca
geweest zijt getrouw, zal ik over veel u stellen, ga in
 fuísti fidélis, supramulta te constítuam, intra
tot de vreugde van den Heer van u.
 in gaúdium Dómini tui.

8 December. O. L. V. ONBEVLEKTE ONTVANGENIS.

Blijde zal ik mij verheugen in den Heer en
 Introitus. Gaudens gaudébo in Dómino et
juichen zal de ziel van mij in den God van mij: want
 exsultábit ánima mea in Deo meo: quia
hij bekleedde mij met de kleederen des heils en met het gewaad
 induit me vestiméntis salútis et induménto
der gerechtigheid omgaf hij mij, gelijk een bruid versierd
 justítiae circúmdedit me, quasi sponsam ornátam
met de sieraden van haar. Verheffen zal ik u, Heer,
 monílibus suis. Ps. Exaltábo te, Dómine,
want opgenomen hebt gij mij: en niet verlustigd hebt gij
 quóniam suscepísti me: nec delectásti
de vijanden van mij over mij.
 inimícos meos super me.

Glorierijke dingen, gezegd zijn zij over u,
 Communio. Gloriósa dicta sunt de te,

Maria: want hij deed u groote dingen, die machtig is
María: quia fecit tibi magna, qui potens est

21 December. H. THOMAS.

Over geheel de aarde is uitgegaan het geluid
 Offertorium. In omnem terram exivit sonus
van hen: en tot de grenzen des aardbodems de woorden
 eorum: et in fines orbis terrae verba
van hen.
 eorum.

FEEST VAN DEN H. NAAM JESUS.

Tweede Zondag na Driekoningen.

Voor den naam van Jesus alle knie buige zich
 Introitus. In nómine Jesu omne genu flectátur,
in den hemel, op de aarde en onder de aarde: en alle tong
 coeléstium, terréstrium et infernórum: et omnis lingua
belijde, dat de Heer Jesus Christus in de glorie is
 confiteátur, quia Dóminus Jesus Christus in glória est
van God den Vader. Heer, Heer van ons, hoe
 Dei Patris. **Ps.** Dómine, Dóminus noster, quam
verwonderlijk is de naam van u over de gansche aarde.
 admirábile est nomen tuum in univérsa terra.

Behoud ons Heer, God van ons, en
 Graduale. Salvos fac nos Dómine, Deus noster, et
vergader ons uit de volken: om te prijzen den heiligen
 cóngrega nos de natió nibus: ut confiteámur

naam van u, en te roemen op de glorie van u.
 nómini s a n c t o tuo, et gloriémur in glória tua.

Gij, Heer, (zijt) de vader van ons, en de verlosser
W. Tu, Dómine, pater noster, et redemptor
 van ons, van eeuwigheid (is) de naam van u. *Den lof*
 noster, a saéculo nomen tuum. **W.** Laudem
 des Heeren verkondigen zal de mond van mij, en zegenen zal
 Dómini loquétur os meum, et benedicat
 alle vleesch den heiligen naam van hem.
 omnis caro nomen s a n c t u m ejus.

Heer, God der heerscharen, bekeer ons: en
 Tractus. Dómine, Deus virtútum, convérte nos: et
 toon het aangezicht van u, en behouden zullen wij zijn:
 osténde fáciem tuam, et salvi érimus:
klinke de stem van u in de ooren van mij. De stem immers
 sonet vox tua in aúribus meis. **W.** Vox enim
 van u (is) zoet, en het aangezicht van u schoon bovenmate.
 tua dulcis, et fácies tua decóra nimis.

(Als) olie, die uitgestort is, (is) de naam van u,
W. Oleum effúsum nomen tuum,
Jesus, daarom maagdelijke harten zullen lief hebben u.
 Jesu, ideo adolescéntulae dilexérunt te.

Loven zal ik u, Heer God van mij,
 Offertorium. Confitébor tibi, Dómine Deus meus,
met geheel het hart van mij, en verheerlijken den naam van u
 in toto corde meo, et glorificábo nomen tuum

in eeuwigheid: wijl gij, Heer, zoet en zachtmoedig
in aetérnum: quóniam tu, Dómine, suaviset mitis
zijt: en van groote barmhartigheid voor allen, die roepen tot u.
es: et multae misericórdiae ómnibus invocántibus te.

Alle volken, die gij geschapen hebt,
 C o m m u n i o. Omnes gentes quascúmque fecísti,

zullen komen en neerknielen voor u, o Heer,
vénient et adorábunt coram te, Dómine,
en verheerlijken den naam van u: want groot zijt gij,
et glorificábunt nomen tuum: quóniam magnus es tu,
en doende wonderen: gij zijt God alleen.
et fáciens mirabília: tu es Deus solus.

18 Januari. H. PETRUS STOEL TE ROME.

Gij zijt Petrus, en op deze steenrots
 O f f e r t o r i u m. Tu es Petrus, et super hanc petram
zal ik bouwen de Kerk van mij: en de poorten der hel, niet
aedificábo Ecclésiam meam: et portae inferi non
overmogen zullen zij tegen haar: en u zal ik geven
praevalébunt advérsus eam: et tibi dabo
de sleutelen van het rijk der hemelen.
claves regni coelórum.

20 Januari. H. FABIANUS EN SEBASTIANUS.

Een menigte zieken, en die gekweld werden
 C o m m u n i o. Multitúdo languéntium, et qui vexabántur

*lig door geesten van onreinheid, kwamen tot hem: omdat
 a spiritibus immúndis, veniébant ad eum: quia
 u. een kracht van hem uitging, en genas allen.
 e. virtus de illo exíbat, et sanábat omnes.*

bt, 25 Januari. H. PAULUS BEKEERING.

rr, *Ik weet, in wien ik heb geloofd, en zeker ben ik,*
ae, Introitus. Scio cui crédidi, et certus sum,
ij, dat machtig is het pand van mij te bewaren voor dien
cu, quia potens est depósitum meum serváre in illum
 dag, de rechtvaardige rechter. *Heer, gij doorgrondt mij*
 diem, justus judex. **Ps.** Dómine, probásti me
 en kent mij: gij kent het zitten van mij, en
 et cognovísti me: tu cognovísti sessiónem meam, et
 het opstaan van mij.
ots resurrectionem meam.
m

1 Februari. H. IGNATIUS.

iet *Van mij nu zij het verre te roemen, dan op*
on Introitus. Mihi autem absit gloriári, nisi in
en het kruis van den Heer van ons Jesus Christus, door wien
 cruce Dómini nostri Jesu Christi, per quem
 mij de wereld gekruisigd is, en ik der wereld.
 mihi mundus crucifíxus est, et ego mundo.

. *Wees gedachtig, Heer, aan David: en alle*
en **Ps.** Meménto, Dómine, David: et omnis
 zachtmoedigheid van hem.
 mansuetúdinis ejus.

Het koren van Christus ben ik, door de tanden

Communio. Fruméntum Christi sum, déntibus
der wilde dieren worde ik gemalen, om het brood der wereld
 bestiárum molar, ut panis mundi
te zijn.
 invéníar.

2 Februari. O. L. V. ZUIVERING.

Bij het uitdeelen der kaarsen.

Een licht ter openbaring voor de heidenen :

Antiphona. Lumen ad revelatiónem géntium :
en een luister voor het volk van u, voor Israel. Nu
 et glóriam plebis tuae IsraëL. Nunc
laat gij gaan den dienaar van u, Heer, naar
 dimíttis servum tuum, Dómine, secúndum
het woord van u in vrede. Want gezien hebben de oogenvan mij
 verbum tuum in pace. Quia vidérunt óculi mei
het heil van u, dat gij bereid hebt voor het aangezicht
 salutáre tuum, quod parásti ante fáciem
van alle volken.
 ómnium populórum.

Sta op, Heer, help ons : en red ons

Antiphona. Exsúrge, Dómine, ádjuva nos : et libera nos
om den naam van u. God, met de ooren van ons
 propter nomen tuum. **Ps.** Deus, aúribus nostris
hebben wij het gehoord : de vaderen van ons hebben het verkon-
 audívimus : patres nostri annuntiavérunt
digd aan ons.
 nobis.

Bij de Mis.

Een antwoord ontving Simeon van

Communio. Respónsum accépit Símeon a
den heiligen Geest, *niet zien zou hij den dood*

Spíritu s a n c t o n o n v i s ú r u m s e m o r t e m
voordat hij zag den Gezalfde des Heeren.
nisi vidéret Christum Dómini.

5 Februari. H. AGATHA.

Die mij wilde van alle wonden
Communio. Qui me dignátus est ab omni plaga
genezen, en de borsten van mij aan mijnen boezem herstellen,
curáre, et mamillam meam meo péctori restituére,
hem roep ik in als den God, den levenden.
ipsum invoco Deum vivum.

25 Februari. H. MATTHIAS.

Stellen zult gij hen tot vorsten over geheel
Offertorium. Constitúes eos príncipes super omnem
de aarde: gedachtig zullen zij zijn den naam van u, Heer,
terram mémoires erunt nóminis tui, Dómine,
van alle geslacht tot geslacht.
in omni progénie et generatióne.

Gij, die gevolgd zijt mij, zult zitten
Communio. Vos, qui secúti estis me, sedébitis
op zetels, oordeelende de twaalf stammen van Israel.
super sedes, judicántes duódecim tribus Israël.

19 Maart. H. JOSEPH.

Joseph zoon van David, wil niet vreezen
C o m m u n i o. Joseph fili David, noli timére
tot u te nemen Maria de vrouw van u : wat immers in
accípere Mariám cónjugem tuam : quod enim in
haar geboren is, van den heiligen Geest is het.
ea natum est, de Spíritus a n c t o est.

28 April. H. PAULUS A CRUCE.

Met Christus gehecht ben ik aan het kruis :
I n t r o i t u s. Christo confixus sum cruci :
ik leef nu , thans niet ik : levende is echter in mij
vivo autem, jam non ego : vivit vero in me
Christus : in het geloof leef ik van den Zoon Gods, die
Christus : in fide vivo Filii Dei, qui
heeft liefgehad mij, en overgeleverd zich zelven voor mij.
diléxit me, et trádidit semetípsum pro me.

Zalig die denkt over den behoeftige en den arme :
P s. Beátus qui intélligit super egénium et paúperem :
op den dag des kwaads verlost hem de Heer.
in die mala liberábit eum Dóminus.

Wandelt in de liefde, gelijk ook Christus
O f f e r t o r i u m. Ambuláte in dilectióne, sicut et Christus
heeft liefgehad ons, en overgeleverd zich zelven voor ons
diléxit nos, et trádidit semetípsum pro nobis

(als) een offer en slachtoffer aan God ten geur
 oblatiónem et hóstiam Deo in odórem
 van zoetheid.
 suavitátis.

Deel hebbende aan Christus lijden
 C o m m u n i o. Communicántes Christi passiónibus
 moet gij u verheugen, opdat bij de openbaring der glorie
 gaudéte, ut in revelatióne glóriæ
 van hem gij u verheugen moogt al juichende.
 ejus gaudeátis exsultántes.

1 Mei. H. PHILIPPUS EN JACOBUS.

Zij riepen tot u, Heer, ten tijde
 I n t r o i t u s. Clamavérunt ad te, Dómine, in témpore
 der bedruktheid van hen: en gij, van den hemel verhoordet gij
 afflictiónis suæ: et tu, de coelo exaudísti
 hen. *Juicht, rechtvaardigen, in den Heer:*
 eos. **Ps.** Exsultáte justi in Dómino:
 den oprechten betaamt het lofgezag.
 rectos decet collaudátio.

Zoo langen tijd met u ben ik, en niet
 C o m m u n i o. Tanto témpore vobíscum sum, et non
 gekend hebt gij mij? Philippus, die ziet mij, ziet ook
 cognovístis me? Philíppe, qui videt me, videt et
 den Vader van mij: gelooft gij niet, dat ik in
 Patrem meum: non credis, quia ego in
 den Vader (ben) en de Vader in mij is?
 Patre et Pater in me est?

3 Mei. H. KRUISVINDING.

Door het teeken des kruises, van de vijanden
Communio. Per signum crucis de inimicis
van ons verlos ons, God van ons.
 nostris libera nos, Deus noster.

BESCHERMFEEST VAN DEN H. JOSEPH.

Derde Zondag na Paschen.

De helper en de beschermmer van ons is
Introitus. Adjutor et protector noster est
de Heer: in hem verheugt zich het hart van ons, en op
 Dominus: in eo laetabitur cor nostrum, et in
den heiligen naam van hem hopen wij.
 nómine sancto ejus sperávimus.

Gij die regeert over Israel luister, gij die hoedt als
Ps. Qui regis Israël inténde, qui dedúcis velut
een schaap Joseph.

ovem Joseph.

In welke kweeling zij roepen
Na het Epistel. De quacúmque tribulatióne clamáverint
tot mij, verhooren zal ik hen, en ik zal zijn de beschermmer
 ad me, exaúdiam eos, et ero protector
van hen altijd. Laat ons onschuldig, o Joseph
 eórum semper. **V.** Fac nos innócuam, Joseph,
doorbrengen het leven: en zij het onder uwe bescherming
 decurrere vitam: sitque tuo
altijd veilig.
 semper tuta patrocínio.

Loof, Jerusalem, den Heer : want

Offertorium. *Lauda Jerúsalem Dóminum: quóniam*

hij heeft versterkt de grendelen der poorten van u, gezegend
confortávit seras portárum tuárum, benedixit

de kinderen van u in u.

filiis tuis in te.

Jacob nu bracht voort Joseph, den man

Communio. *Jacob autem génuit Joseph, virum*

van Maria, uit wie geboren is Jesus, die genoemd wordt

Maríae, de qua natus est Jesus, qui vocátur

Christus.

Christus.

8 Mei. H. MICHAELSVERSCHIJNING.

Daar plaatste zich een Engel naast het altaar

Offertorium. *Stetit Angelus juxta aram*

des tempels, hebbende een rookschaal van goud in de hand

templi, habens thuríbulum aúreum in manu

van hem: en gegeven werd hem reukwerk in groote hoeveelheid:

sua: et data sunt ei incénsa multa:

en naar boven steeg de rook des reukwerks voor het aangezicht

et ascéndit fumus arómatum in conspéctu

Gods.

Dei.

26 Mei. H. PHILIPPUS NERIUS.

De liefde Gods, uitgestort is zij in de harten

Introitus. *Cáritas Dei diffúsa est in córdibus*

van ons door den inwonenden Geest van hem in ons.
 nostris per inhabitántem Spíritum ejus in nobis.

Zegen ziel van mij den Heer: en alles dat in
Ps. *Bénedic ánima mea Dómino: et ómnia quae intra*
mij is, den heiligen naam van hem.
me sunt, nóminis sancto ejus.

Den weg der bevelen van u heb ik geloopen,
Offertorium. *Viam mandatórum tuórum cucúrri,*
als gij uitbreiddet het hart van mij.
cum dilatásti cor meum.

Het hart van mij en het vleesch van mij
Communio. *Cor meum, et caro mea*
hebben gejuicht in den God, den levenden.
exultavérunt in Deum vivum.

H. HART VAN O. H. J. C.

Vrijdag na het Octaaf van het H. Sacrament.

Ontfermen zal hij zich volgens de menigte
Introitus. *Miserébitur secúndum multitudínem*
der ontfermingen van hem: niet immers vernederde hij volgens
miseratiónum suárum; non enim humiliávit ex
het hart van hem, en verwierp hij de kinderen der menschen:
corde suo, et abjécit filios hóminum:
goed is de Heer voor die hopen op hem, voor de ziel
bonus est Dóminus sperántibus in eum, ánimae
die zoekt naar hem. De barmhartigheden des Heeren, in
quaerénti illum. Ps. Misericórdias Dómini in

eeuwigheid zal ik ze zingen: van geslacht tot geslacht.
aetérnum cantábo : in generatiónem et generatiónem.

Zegen ziel van mij den Heer, en wil niet
Offertorium. Bénedic ánima mea Dómino, et noli
vergeten alle weldaden van hem, die vervult met
oblivísci omnes retributiónes ejus, qui replet in
goederen het verlangen van u.
bonis desidérium tuum.

Beschimping wachtte het hart van mij,
Communio. Improperíum exspectávit cor meum,
en ellende : en ik wachtte (op iemand) die met mij
et misériam : et sustínui qui simul
mededoogen zou hebben, en niemand was er : en die
contristarétur, et non fuit : et qui
mij troosten zou, en niemand vond ik.
consolarétur, et non invéni.

4 Juni H. FRANCISCUS CARACCIOLUS.

Geworden is het hart van mij als was
Introitus. Factum est cor meum tamquam cera
smeltende in het binnenste der ingewanden van mij : want
liquéscens in médio ventris mei : quóniam
de ijver voor het huis van u verteerde mij. Hoe goed
zelus domus tuae comédit me. Ps. Quam bonus
(is) voor Israel God : voor hen die oprecht zijn van hart.
Israël Deus : his qui recto sunt corde.

Hoe groot (is) de menigte der zoetheid
C o m m u n i o. Quam magna multitúdo dulcédinis
van u, o Heer, welke gij hebt weggelegd voor die vreezen u.
 tuae, Dómine, quam abscondísti tíméntibus te.

15 Juni. H. JOANNES FRANCISCUS REGIS.

De Geest des Heeren (is) op mij: daarom
Introitus. Spíritus Dómini super me: propter quod
zalfde hij mij: om het evangelie te verkondigen aan de armen
 unxit me: evangelisáre paupéribus
zond hij mij, om te genezen de vermorzelden van hart,
 misit me, sanáre contritos corde,
om te prediken het jaar van 's Heeren welbehagen, en den dag
 praedicáre annum Dómini accéptum, et diem
der vergelding. Sta op, Heer God, verheffe zich
 retributiónis. **Ps.** Exsúrge, Dómine Deus, exaltétur
de hand van u: wil niet vergeten de armen.
 manus tua: ne obliviscáris paúperum.

De zegen van hem die zou omkomen, over
Offertorium. Benedíctio peritúri super
mij kwam hij, en het hart der weduwe vertroostte ik:
 me veniébat, et cor víduae consolátus sum:
het oog was ik van den blinde, en de voet van den kreupele;
 óculus fui caeco, et pes claudio;
de vader was ik der armen.
 pater eram paúperum.

Hoe schoon (zijn) op de bergen
 Communio. Quam pulchri super montes
de voeten van die verkondigt en predikt den vrede:
 pedes annuntiántis et praedicántis pacem:
die verkondigt het goede, die predikt het heil.
 annuntiántis bonum, praedicántis salútem.

19 Juni. H. GERVASIUS EN PROTASIUS.

Spreken zal de Heer vrede tot het volk
 Introitus. Loquétur Dóminus pacem in plebem
van hem: en tot de heiligen van hem, en tot hen, die
 suam: et super sanctos suos, et in eos, qui
zich bekeeren tot hem. Gij hebt gezegend, Heer,
 convertúntur ad ipsum. **Ps.** Benedixisti, Dómine,
het land van u: weggenomen de gevangenschap van Jacob.
 terram tuam: avertísti captivitátem Jacob.

Zij legden de lijken der dienaren van u,
 Communio. Posuérunt mortália servórum tuórum,
Heer, tot spijs voor de vogelen des hemels, het vleesch
 Dómine, escas volatilibus coeli, carnes
der heiligen van u voor de wilde dieren des lands: volgens
 sanctórum tuórum béstiis terrae: secúndum
de grootheid des arms van u moet gij bezitten de zonen
 magnitúdinem bráchii tui pósside filios
der met den dood gestraften.
 morte punitórum.

21 Juni. H. ALOYSIUS.

Gij maaktet hem een weinig minder dan
Introitus. Minuísti eum paulo minus ab
de Engelen: met glorie en eer kroondet gij hem. Looft
Angelis: glória et honóre coronásti eum. **Ps.** Laudáte
den Heer alle Engelen van hem: looft hem alle
Dóminum omnes Angeli ejus: laudáte eum omnes
krachten van hem.
virtútes ejus.

Wie zal opklommen tot den berg des Heeren,
Offertorium. Quis ascéndet in montem Dómini,
of wie staan op de plaats toegeheiligd aan hem?
aut quis stabit in loco sancto ejus?
De onschuldige van handen, en de reine van hart.
Innocens mánibus, et mundo corde.

Brood des hemels gaf hij hun: brood
Communio. Panem coeli dedit eis: panem
der Engelen at de mensch.
Angelórum manducávit homo.

21 Juni. H. ENGELMUNDUS.

Met het water der wijsheid drenkte hem
Introitus. Aqua sapiéntiae potávit illum
de Heer, en met den geest des verstands vervulde hij hem:
Dóminus, et spíritu intelligéntiae implévit illum:
hij nu als regen stortte hij uit de woorden der wijsheid
ipse vero tamquam imbre semísit elóquia sapiéntiae

van hem. *Zingt den Heer een lied, een nieuw: de lof*
 suae. **Ps.** Cantáte Dómino cánticum novum: laus

van hem (is) in de vergadering der heiligen.

ejus in ecclésia sanctórum.

Den rechtvaardige leidde de Heer langs

Communio. Justum dedúxit Dóminus per
 wegen, die recht zijn, en toonde hem het rijk Gods:
 vias rectas, et osténdit illi regnum Dei:

hij verhief hem in den arbeid, en zegende de vermoeienissen
 honestávit eum in labóribus, et complévit labóres

van hem.

illius.

24 Juni. **GEBOORTEFEEST VAN DEN H. JOAN-**
NES DEN DOOPER.

Van den schoot der moeder van mij riep
Introitus. De ventre matris meae vocávit
 mij de Heer bij den naam van mij: en maakte den mond
 me Dóminus nómine meo: et pósuit os

van mij als een zwaard, dat scherp is: met de schaduw
 meum ut gládium acútum: sub teguménto

der hand van hem bedekte hij mij, en maakte mij als
 manus suae protéxit me, et pósuit me quasi

een pijl, die uitgekozen is. Goed is het te prijzen
 sagíttam eléctam. **Ps.** Bonum est confitéri

den Heer, en te lofzingen den naam van u, Allerhoogste.

Dómino, et psállere nómini tuo, Altíssime.

Gij, kind, een profeet des Allerhoogsten
Communio. Tu puer, prophéta Altíssimi
zult gij genoemd worden: gaan zult gij immers voor
 vocáberis: praeíbis enim ante
het aangezicht des Heeren om te bereiden de wegen van hem.
 fáciem Dómini paráre vias ejus.

25 Juni. H. ADELBERTUS.

Gij voorkwaamt hem, Heer, met
Communio. Praevenísti eum, Dómine, in
de zegeningen der zoetheid, gij zettet op het hoofd van hem
 benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus
een kroon van edelsteen.
 corónam de lápide pretióso.

26 Juni. H. JOANNES EN PAULUS.

Vele (zijn) de kwellingen der rechtvaardigen,
Introitus. Multae tribulatiónes justórum,
maar uit die allen redt hen de Heer: de Heer
 et de his ómnibus liberávit eos Dóminus: Dóminus
bewaart alle beenderen van hen, niet een daarvan
 eustódit ómnia ossa eórum, unum ex his
zal gebroken worden. Zegenen zal ik den Heer ten
 non conterétur. **Ps.** Benedícam Dóminum in
allen tijde: altijd (zal zijn) de lof van hem in den mond
 omni témpore: semper laus ejus in ore
van mij.
 meo.

sten

voor

ante

em.

s.

met

in

hem

s

gen,

'

Teer

nus

van

his

ten

in

ond

e

Roemen zullen in u allen, die liefhebben

Offertorium. Gloriabúntur in te omnes, qui díligunt

den naam van u, want gij, Heer, zult zegenen
nomen tuum, quóniam tu, Dómine, benedíces

den rechtvaardige: Heer, als met het schild
justo: Dómine, ut scuto

der goedgunstigheid van u omringdet gij ons.

bonae voluntátis tuae coronásti nos.

29 Juni. H. PETRUS EN PAULUS

Nu weet ik waarlijk, dat zond de Heer

Introitus. Nunc scio vere, quia misit Dóminus

den Engel van hem: en redde mij uit de hand van Herodes,
Angelum suum: et erípuít me de manu Heródis,

en uit alle verwachting van het volk der Joden. Heer,

et de omni exspectatíone plebis Judaeórum. Ps. Dómine,

gij doorgrondt mij, et kent mij: gij kent
probásti me, et cognovísti me: tu cognovísti

het zitten van mij, en het opstaan van mij.

sessiónem meam, et resurrectionem meam.

Stellen zult gij hen tot vorsten over geheel

Graduale. Constítues eos príncipes super omnem

de aarde: gedachtig zullen zij zijn den naam van u, Heer.

terram: mémoires erunt nóminis tui, Dómine.

Voor de vaderen van u geboren zijn u zonen, daarom

V. Pro pátribus tuis nati sunt tibi filii, proptérea

de volken, loven zullen zij u. Gij zijt Petrus, en op
pópuli confitebúntur tibi. V. Tu es Petrus, et super
deze steenrots zal ik bouwen de Kerk van mij.
hanc petram aedificábo Ecclésiam meam.

Gij zijt Petrus, en op deze steenrots
Communio. *Tu es Petrus, et super hanc petram*
zal ik bouwen de Kerk van mij.
aedificábo Ecclésiam meam.

FEEST VAN HET ALLERHEILIGSTE BLOED DES HEEREN.

Eerste Zondag van Juli.

Verlost hebt gij ons, Heer, met het Bloed
Introitus. *Redemísti nos, Dómine, in ságuine*
van u, uit allen stam, en taal, en volk, en natie: en
tuo, ex omni tribu, et lingua, et pópulo, et natióne: et
gemaakt hebt gij ons voor den God van ons toteenkoningrijk.
fecísti nos Deo nostro regnum.

De barmhartigheden des Heeren, in eeuwigheid
Ps. *Misericórdias Dómini, in aetérnum*
zal ik ze zingen: van geslacht tot geslacht
cantábo: in generatióem et generatióem
zal ik verkondigen de waarheid van u met den mond van mij.
annuntiábo veritátem tuam in ore meo.

Deze is het, die kwam door water en
Graduale. *Hic est, qui venit per aquam et*

bloed, Jesus Christus: niet met water alleen, maar
sanguinem, Jesus Christus: non in aqua solum, sed
met water en bloed. Drie zijn er, die getuigenis
in aqua etsanguine. V. *Tres sunt, qui testimónium*
geven in den hemel: de Vader, het Woord, en de heilige
dant in coelo: Pater, Verbum, et

Geest: en deze drie, een zijn zij. En drie
Spíritus sanctus: et hi tres unum sunt. Et tres,
zijn er, die getuigenis geven op de aarde: de Geest
sunt, qui testimónium dant in terra: Spíritus,
het Water, en het Bloed: en deze drie, een zijn zij.
Aqua, et Sanguis: et hi tres unum sunt.

Zoo wij de getuigenis der menschen aannemen,
 V. *Si testimónium hóminum accípimus,*
de getuigenis Gods, grooter is zij.
testimónium Dei majus est.

De kelk der zegening, dien wij zegenen,
Offertorium. Calix benedictiónis, cui benedícimus,
is hij niet eene gemeenschap met het Bloed van Christus?
nonne communicatio sanguinis Christi

En het brood, dat wij breken, is het niet
est? Et panis, quem frángimus, nonne
eene deelneming in het Lichaam des Heeren?
participatio córporis Dómini est?

Christus, éénmaal geofferd is hij om
 C o m m u n i o. *Christus semel oblátus est ad*

van velen te verdelgen de zonden: ten tweeden male, zonder
multórum exhaustiéndá peccáta: secúndo sine
zonde zal hij verschijnen aan die wachten op hem, tot
peccáto apparébit expectántibus se, in
zaligheid.
salútem.

2 Juli. O. L. V. BEZOEK BIJ ELISABETH.

Wees gegroet heilige moeder, vrouw die baarde
 Introitus. Salve sancta parens, eníxa puérpera
den koning: die hemel en aarde bestuurt in de eeuwen
regem: qui coelum terrámque regit in saécula
der eeuwen. Uitgebroken is het hart van mij in een woord
saeculórum. Ps. Eructávit cor meum verbum
van goedheid: ik wijd de werken van mij den koning.
 bonum: dico ego ópera mea regi.

Zalig zijt gij, Maagd Maria, die gedra-
 Offertorium. Beáta es, Virgo María, quae
gen hebt aller dingen schepper: gij baardet hem,
ómnium portásti creatórem: genuísti
die u schiep, en in eeuwigheid blijft gij Maagd.
qui te fecit, et in aetérnum pérmanes Virgo.

5 Juli. H. MICHAEL DE SANCTIS.

Volmaakt geworden in korten tijd, vervulde hij
 Introitus. Consummátus in brevi, explévit
een leven, dat lang is: welgevallig immers was aan God
témpora multa: plácita enim erat Deo

de ziel van hem : daarom haastte hij zich weg te voeren
 anima illius : propter hoc properávit educere
 hem uit het midden der ongerechtigheden. *Gelyk*
 illum de médio iniquitátum. **Ps.** Quemadmódum
 verlangt een hert naar de waterbronnen : zoo verlangt
 desiderat cervus ad fontes aquárum : ita desiderat
 de ziel van mij naar u, o God.
 anima mea ad te, Deus.

Oordeel mij, Heer, wijl ik in
Offeratorium. Júdica me, Dómine, quóniam ego in
 de onschuld van mij gewandeld heb : en op den Heer hopende,
 innocentia mea ingressus sum : et in Dómino sperans
 niet verzwakken zal ik.
 non infirmábor.

Geef, zoon van mij, het hart van u
Communio. Praebe, fili mi, cor tuum
 aan mij : en de oogen van u, de wegen van mij mogen zij bewaren.
 mihi : et óculi tui vias meas custódiant.

6 Juli. OCTAAF VAN DE H. PETRUS
 EN PAULUS.

Der rechtvaardigen zielen, in de hand
Communio. Justórum ánimae in manu
 Gods zijn zij, en niet aanraken zal hen de foltering
 Dei sunt, et non tanget illos torméntum

der boosheid : zij schenen in de oogen der dwazen te sterven
malítiae : visi sunt óculis insipiéntium mori,
zij echter zijn in vrede.
illi autem sunt in pace.

16 Juli. O. L. V. VAN DEN BERG CARMEL.

Gedenk, maagdelijke Moeder, voor
Offertorium. Recordáre, Virgo mater, in
het aangezicht Gods, dat gij spreekt voor ons ten goede
conspéctu Dei, ut loquáris pro nobis bona,
en dat hij afwendt zijne verontwaardiging van ons.
et ut avértat indignatióem suam a nobis

Koningin der wereld, allerwaardigste
Communio. Regina mundi digníssima,
Maria Maagd altijd, wees de voorspreekster voor onzen
María Virgo perpétua, intercède pro nostra
vrede en heil, gij die gebaard hebt Christus den Heer
pace et salúte: quae genuísti Christum Dóminum
den Verlosser van allen.
Salvatórem ómnium.

18 Juli. H. CAMILLUS DE LELLIS.

Grooter dan deze liefde, niemand
Introitus. Majórem hac dilectiόnem nemo
heeft (ze), dat het leven van zich zelven geeft iemand voor
habet, ut ánimam suam ponat quis pro
de vrienden van hem. Zalig die denkt over
amícis suis. Ps. Beátus qui intélligit super

den behoeftige en den arme : op den dag des kwaads verlost
 egénium et paúperem : in die mala liberábit
 hem de Heer.
 eum Dóminus.

Krank was ik en gij bezocht mij. Voorwaar,
 L. Communio. Infírmus fui et visitástis me. Amen,

voorwaar, ik zeg u : zooveel gij dit deedt aan een van
 in amen, dico vobis : quámdu fecístis uni ex
 deze broeders van mij, van de geringsten, aan mij
 a, his frátribus meis mínimis, mihi
 ons. deedt gij het.
 vobis fecístis.

20 Juli. H. HIERONYMUS AEMILIANUS.

Uitgestort is op de aarde de lever van mij
 Introitus. Effúsum est in terra jecur meum
 om de verwonding der dochter van het volk van mij, daar
 aum super contritióne filiae pópuli mei, cum
 in onmacht zonk kind, en zuigeling op de straten der stad.
 defíceret párvulus, et lactens in platéis óppidi.

Looft dienaren den Heer : looft den naam des Heeren.

and Ps. Laudáte púeri Dóminum : laudáte nomen Dómini.

no *Toen gij badt met tranen, en begroeft*
 voor Offertorium. Quando orábas cum lácrimis, et sepeliébas
 pro de dooden, en liet staan de spijs van u, en de dooden
 over mórtuos, et derelinquébas prándium tuum, et mórtuos
 pper

verborgt bij dag in het huis van u, en bij nacht he
abscondébas per diem in domo tua, et nocte
begroeft: ik bracht toen het gebed van
sepeliébas eos: ego óbtuli oratiónem tuam
voor den Heer.

Dómino.

De godsdienst, de zuivere en onbevleete
Communio. *Religio munda et immaculata*
bij God en den Vader, hierin bestaat hij: te bezoeken
apud Deum et Patrem haec est: visitare
weezen en weduwen in de kweeling van hen en onbesmet
pupillos et víduas in tribulatióne eórum et immaculátum
zich te bewaren van deze wereld.
se custodire ab hoc saéculo.

26 Juli. H. ANNA.

Uitgestort is de liefelijkheid op de lippen
Communio. *Diffusa est grátia in lábiis*
van u: daarom zegende u God in eeuwigheid en in
tuis: propterea benedíxit te Deus in aetérnum et in
de eeuwen der eeuwen.
saéculum saéculi.

31 Juli. H. IGNATIUS.

Voor den naam van Jesus alle knie buige zich
Introitus. *In nómine Jesu omne genu flectátur*
in den hemel, op de aarde en onder de aarde: en alle
coeléstium, terréstrium et infernórum: et omni

tong belijde, dat de Heer Jesus Christus in
 lingua confiteátur, quia Dóminus Jesus Christus in
 de glorie is van God den Vader. Roemen zullen in u
 glória est Dei Patris. **Ps.** Gloriabúntur in te
 allen, die liefhebben den naam van u : want gij
 omnes, qui díligunt nomen tuum : quóniam tu
 zult zegenen den rechtvaardige.
 benedíces justo.

Vuur ben ik komen werpen op de aarde :
 C o m m u n i o. Ignem veni mittere in terram :
 en wat wil ik, dan dat het ontstoken worde.
 et quid vólui, nisi ut accendátur.

2 Augustus. H. ALPHONSUS.

De Geest des Heeren (is) op mij : daarom
 Introitus. Spíritus Dómini super me : propter quod
 zalfde hij mij : om het evangelie te prediken aan de armen
 unxit me : evangelisáre paupéribus
 zond hij mij, om te genezen de vermorzelden van hart.
 misit me, sanáre contrítos corde.

Luister volk van mij naar de wet van mij : neigt
Ps. Atténdite pópule meus legem meam : inclináte
 het oor van u naar de woorden des monds van mij.
 aurem vestram in verba oris mei.

Eer den Heer van uw goed,
 O f f e r t o r i u m. Honóra Dóminum de tua substántia,

en van de eerstelingen aller vruchten van u geef hem.
 et de primitiis ómnium frugum tuarum da ei.

Wil niet beletten wel te doen hem, die kan: zoo gij kunt,
 Noli prohibére benefácere eum, qui potest: si vales
ook zelf moet gij weldoen.
 et ipse bénefac.

De hoogepriester, die in het leven
 C o m m u n i o. Sacérdos magnus, qui in vita
van hem ondersteunde het huis (des Heeren), en in de dagen
 sua suffúlsit domum, et in diébus
van hem versterkte den tempel, (is) als vuur, dat licht,
 suis corroborávit templum, quasi ignis effúlgens,
en (als) wierook, die brandt in het vuur.
 et thus ardens in igne.

6 Augustus. GEDAANTEVERANDERING DES HEEREN.

Verlicht hebben de bliksemingen van u den bodem
 Introitus. Illuxérunt coruscationés tuae orbi
der aarde: geschokt is en gebeefd heeft de aarde.
 terrae: commóta est et contrémuit terra.

Hoe bemind (zijn) de woontenten van u, Heer
 Ps. Quam dilécta tabernácula tua, Dómine
der heerkrachten! hakend en smachtend is de ziel van mij
 virtútum! concupíscit et déficit ánima mea
naar de voorhoven des Heeren.
 in átria Dómini.

Glorie en rijkdom (zal zijn) in het huis

Offertorium. Glória et divítiae in domo
 van hem : en de rechtvaardigheid van hem blijft in de eeuwen
 ejus : et justítiae ejus manet in saéculum
 der eeuwen.
 saéculi.

Het gezicht, dat gij gezien hebt, niemand

Communio. Visiónem, quam vidístis, némini
 moogt gij het zeggen, totdat van de dooden is opgestaan
 dixéritis, donec a mórtuis resúrgat
 de Zoon des menschen.

Fílius hóminis.

8 Augustus. H. CYRIACUS.

Deze teekenen nu zullen hen, die in

Communio. Signa autem eos, qui in
 mij gelooven, volgen : booze geesten
 me credunt, haec sequéntur : daemónia
 zullen zij uitwerpen : aan kranken de handen opleggen, en
 ejícient : super aegros manus impónent, et
 gezond zullen zij worden.
 bene habébunt.

10 Augustus. H. LAURENTIUS.

Lof en schoonheid (is) in het aangezicht

Introitus. Conféssio et pulchritúdo in conspéctu
 van hem : heiligheid en heerlijkheid in het heiligdom
 ejus : sánctitas et magnificéntia in sanctificatióne

van hem. *Zingt den Heer een lied, een nieuw: zingt*
 ejus. **Ps.** Cantáte Dómino cánticum novum: cantáte

den Heer geheel de aarde.

Dómino omnis terra.

Offertorium. Confessio. Zooals de Introitus.

15 Augustus. O. L. V. TENHEMELOPNEMING.

Verheugen wij ons allen in den Heer,
 Introitus. Gaudeámus omnes in Dómino,

den feestdag vierende ter eere van de heilige Maria
 diem festum celebrántes sub honóre beátae Mariae

de Maagd: over wier tenhemelopneming zich verheugen

Virginis: de cujus assumptióne gaudent
de Engelen, en prijzen den Zoon Gods. () Uitgebroken is*
 Angeli, et collaúdant Fílium Dei. **Ps.** Eructávit

het hart van mij in een woord van goedheid: ik wijd
 cor meum verbum bonum: dico ego

de werken van mij den koning.

ópera mea regi.

(*) In plaats van assumptione zingt men op O. L. V. van den Berg
feestplechtigheid,

Carmel: solemnité, en van beatae Mariae Virginis de cujus solem.

van de heilige Agatha Maagd en Martelares
 nitate op H. Agatha: beátae Agathae Virginis et Mártiris

over wier lijden, van de heilige Anna, over

de cujus passióne, en op H. Anna: beátae Annae, de
wier feestplechtigheid.

cujus solemnité.

Om de waarheid, en de zachtmoedigheid,
G r a d u a l e. Propter veritatem, et mansuetudinem,
en de rechtvaardigheid: en geleiden zal u wonderbaar
 et justitiam: et deducet te mirabiliter
de rechterhand van u. Hoor, dochter en zie, en neig
 dextera tua. **V.** Audi filia et vide, et inclina
het oor van u: want begeerd heeft de koning de schoonheid
 aurem tuam: quia concupivit rex speciem
van u. Opgenomen is Maria ten hemel, verheugd is
 tuam. **V.** Assumpta est Maria in coelum: gaudet
de schaar der Engelen.
 exercitus Angelorum.

Opgenomen is Maria ten hemel:
Offertorium. Assumpta est Maria in coelum:
verheugdzijnde Engelen, tezamen loven en zegenen zijden Heer.
 gaudent Angeli, collaudantes benedicunt Dominum.

Het beste deel verkoos zich Maria,
Communio. Optimam partem elegit sibi Maria,
dat niet ontnomen zal worden aan haar in eeuwigheid.
 quae non auferetur ab ea in aeternum.

H. JOACHIM.

Zondag onder het Octaaf van O. L. V. Tenhemelopneming.

Hij strooide uit, hij gaf den armen:
Introitus. Dispérsit, dedit pauperibus:

de gerechtigheid van hem blijft in de eeuwen der eeuwen :
justítia ejus manet in saéculum saéculi :

de hoorn van hem zal verheven worden met eer. Gelukkig

cornu ejus exaltábitur in glória. Ps. Beátus

de man, die vreest den Heer : in de geboden van hem
vir, qui timet Dóminum : in mandátis ejus

verheugt hij zich bovenmate.

cupit nimis.

Hij strooide uit, hij gaf den armen :

Graduale. Dispérsit, dedit paupéribus :

de gerechtigheid van hem blijft in de eeuwen der eeuwen.
justítia ejus manet in saéculum saéculi.

Machtig op aarde zal zijn het zaad van hem : het geslacht

V. Potens in terra erit semen ejus : generátio

der vromen zal gezegend worden. O Joachim heilige

rectórum benedicétur. V. O Joachim sancte

echtgenoot van Anna, vader der verheven Maagd, hier

conjux Annae, pater almae Vírginis, hic

aan uwe dienaren moogt gij geven heiligende hulp.

fámulis confer salútis opem.

17 Augustus. OCTAAF VAN DEN H. LAURENTIUS

Gij hebt beproefd, Heer, het hart van mij,

Introitus. Probásti, Dómine, cor meum,

en het bezocht bij nacht : met vuur mij onderzocht, en niet

et visitásti nocte : igne me examinásti, et non

is gevonden in mij ongerechtigheid. Verhoor, Heer,
est invénta in me iníquitas. Ps. Exaúdi, Dómine,
de gerechtigheid van mij: let op het smeeken van mij.
justítiam meam: inténde deprecatiónem meam.

27 Augustus. H. JOSEPHUS CALASANCTIUS.

Komt, kinderen, hoort mij: de vrees
Introitus. Veníte, filii, audíte me: timórem
des Heeren zal ik leeren u. Zegenen zal ik den Heer
Dómini docébo vos. Ps. Benedícam Dóminum
ten allen tijde: altijd (zal zijn) de lof van hem in
in omni témpore: semper laus ejus in
den mond van mij.
ore meo.

Het verlangen der armen verhoorde
Offertorium. Desidérium paúperum exaudivit
de Heer: de goede bereiding van het hart van hen
Dóminus: praeparatiónem cordis eórum
hoorde het oor van u.
audivit auris tua.

Laat de kleinen komen tot mij en wilt niet
Communio. Sínite párvulos veníre ad me et ne
terughouden hen: derzulken is immers het rijk Gods.
prohibuéritis eos: tálum est enim regnum Dei.

29 Augustus. H. JOANNES ONTHOOFDING.

Ik sprak over de getuigenissen van u in
Introitus. Loquébar de testimóniis tuis in

*het aanschijn der koningen, en niet beschaamd werd ik: en
 conspéctu regum, et non confundébar: et
 ik dacht na over de bevelen van u, die ik beminde bovenmate.
 meditábar in mandátis tuis, quae diléxi nimis.*

*Goed is het te loven den Heer: en telofzingen den naam
 Ps. Bonum est confitéri Dómino: et psállere nómini
 van u, Allerhoogste.
 tuo, Altissime.*

H. ENGELBEWAARDERS.

Eerste Zondag van September.

Zegent den Heer alle Engelen van hem:
Intróitus. Benedícite Dóminum omnes Angeli ejus:
*machtigen in kracht, die doet het woord van hem, om
 poténtes virtúte, qui fácitis verbum ejus, ad
 te hooren de stem der geboden van hem. Zegen, ziel
 audiéndam vocem sermónum ejus. Ps. Bénedic ánima
 van mij, den Heer: en alles, dat in mij is,
 mea Dómino: et ómnia, quae intra me sunt,
 den heiligen naam van hem.
 nómini s a n c t o ejus.*

Aan de Engelen van hem heeft God bevolen
Graduale. Angelis suis Deus mandávit
*over u, dat zij bewaren u op alle wegen van u. Op
 de te, ut custódiánt te in ómnibus viis tuis. V. In
 de handen dragen zullen zij u, opdat gij nooit stoot aan
 mánibus portábunt te, ne umquam offéndas ad*

een steen den voet van u. Zegent den Heer alle
lápídem pedem tuum. V. Benedícite Dómino omnes
krachten van hem: dienaren van hem, die doet den wil
virtútes ejus: ministri ejus, qui fácitis voluntátem
van hem.
ejus.

Zegent den Heer alle Engelen
Offertorium. Benedícite Dóminum omnes Angeli
van hem: dienaren van hem, die doet het woord van hem,
ejus: ministri ejus, qui fácitis verbum ejus,
om te hooren de stem der geboden van hem.
ad audiéndam vocem sermónum ejus.

Zegent alle Engelen des Heeren
Communio. Benedícite omnes Angeli Dómini
den Heer: een lied moet gij zingen, en hoog verheffen hem
Dóminum: hymnum dicite, et superexaltáte eum
in eeuwigheid.
in saécula.

FEESTDAG DER ZEVEN SMARTEN.

Derde Zondag van September.

Daar stonden naast het kruis van Jesus
Introitus. Stabant juxta crucem Jesu
de moeder van hem, en de zuster der moeder van hem Maria
mater ejus, et soror matris ejus Maria
de vrouw van Cleophas, en Salome en Maria Magdalene
Cléophae, et Salóme et Maria Magdaléne.

Vrouw zie den zoon van u : zeide Jesus : tot den leerling
W. *Múlier ecce fílius tuus : dixit Jesus : ad discípulum*
vervolgens : zie de moeder van u.

autem : ecce mater tua.

Daar stond de Moeder smartvol naast
S e q u e n t i a. *Stabat Mater dolorósa juxta*
het kruis met schreiende oogen, terwijl eraan hing de Zoon.
crucem lacrymósa, dum pendébat Fílius.

Hare ziel zuchtende, bedroefd en lijdende,
Cujus ánimam geméntem, contristátam et doléntem,
doorbcorde een zwaard. O hoe treurig en terneergeslagen
pertransívit gládus. Oquam tristis et afflícta

was diegezegende Moeder des Eeniggeborenen. Hoe treurde
fuít illa benedícta Mater Unigéniti. Quae moerébat
en leed de teedere Moeder, toen zij zag van haar verhe-
et dolébat pia Mater, dum vidébat

ven kind het lijden. Wie is de mensch, die
nati poenas inclýti. Quis est homo, qui

niet zou schreien, de Moeder van Christus ziende
non fleret, Matrem Christi si vidéret

in zoo groote pijniging. Wie niet kunnen medetreurén,
in tanto supplicio. Quis non posset contristári,

Christus Moeder beschouwende, lijdende met haar Zoon ?
Christi matrem contemplári, doléntem cum Fílio ?

Voor de zonden zijns volks zag zij Jesus in folteringen en
Pro peccátis suae gentis vidit Jesum in tormentis et

aan geeseling ten prijs. Zij zag haar zoo dierbaar kind
flagéllis súbditum. Vidit suum dulcem natum
in het sterven verlaten, totdat het gaf den geest. Welaan
moriéndo desolátum, dum emísit spíritum. Eja
Moeder, bron van liefde, laat mij gevoelen de grootheid
Mater fons amóris, me sentíre vim
der smart, opdat ik met u treure. Maak dat brandt
dolóris fac, ut tecum lúgeam. Fac ut árdeat
het hart van mij in de liefde tot Christus, den God, om hem
cor meum in amándo Christum Deum, ut sibi
welbehagelijk te zijn. Heilige Moeder, doe dit,
compláceam. Sancta Mater, istud agas,
van den Gekruisigde druk de wonden in het hart van mij
Crucifíxi fige plagas cordi meo
krachtig. Van uw kind, zoo gewond, zoo
válide. Tui nati vulneráti, tam
zich gewaardigend voor mij te lijden, (laat) de smarten door mij
dignáti pro me pati, poenas mecum
deelen. Laat mij met u teeder weenen, met den Gekruisigde
dívide. Fac me tecum pie flere, Crucifixo
medelijden, zoolang ik leef. Naast het kruis met u
condolére, donec ego víxero. Juxta crucem tecum
te staan, en mij met u te vereenigen in het klagen verlang ik.
stare, et me tibi sociáre in planctu desídero.
Maagd, der maagden voortreffelijkste, wees voor mij thans
Virgo vírginum praeclára, mihi jam

niet hard: laat mij met u klagen. Maak dat
non sis amara: fac me tecum plângere. Fac ut
ik drage Christus dood, in zijn lijden, maak
portem Christi mortem, passiónis fac
dat ik daarin deele, en zijne wonden gedenke. Laat mij
consórtem, et plagas recólere. Fac me
door de wonden gewond worden, laat mij door het kruis
plagis vulnerári, fac me cruce
dronken worden en door het bloed uws Zoons. Door de vlammen
inebriári et cruóre Fílii. Flammis
worde ik niet verbrand en verteed, door u, o Maagd, worde ik
ne urar succensus, per te, Virgo, sim
beschermd op den dag des oordeels. Christus, wanneer ik moet
defensus in die judicii. Christe, cum sit
van hier weggaan, laat door uwe moeder mij komen tot
hinc exíre, da per matrem me veníre ad
den palm der overwinning. Wanneer mijn lichaam sterft,
palnam victóriae. Quando corpus moriétur,
maak dat aan mijne ziel geschonken worde van het paradijs
fac ut animae donétur paradísi
de glorie.
glória. Amen.

Gedenk, Maagdelijke Moeder Gods,
Offertorium. Recordáre, Virgo Mater Dei,
wanneer gij staat voor het aangezicht des Heeren, dat
dum stéteris in conspéctu Dómini, ut

hij spreekt voor ons ten goede, opdat ook hij afwende
 loquáris pro nobis bona, ut et avértat
zijne verontwaardiging van ons.
 indignatiónem suam a nobis.

Gelukkige zinnen van de heilige Maria
 Communio. Felíces sensus beátae Maríae
de Maagd, die zonder te sterven verdienden
 Virgínis, qui sine morte meruérunť
van het martelaarschap den palm onder het kruis des Heeren.
 martyrii palmam sub cruce Dómini.

14 September. H. KRUISVERHEFFING.

Bescherm, Heer, het volk van u door
 Offertorium. Prótege, Dómine, plebem tuam per
het teeken des heiligen kruises, tegen de listen aller vijanden:
 signum sanctae crucis, ab insídiis inimicórum
opdat u dankbaar door ons betoond worde
 omnium: ut tibi gratam exhibéamus
(onze) dienst, en aangenaam zij het offer van ons.
 servitútem, et acceptábile fiat sacrificium nostrum.

17 Septemb. WONDEN VAN DEN H. FRANCISCUS.

Van mij nu zij het verre te roemen, dan op
 Introitus. Mihi autem absit gloriári, nisi in
het kruis van den Heer van ons Jesus Christus: door wien
 cruce Dómini nostri Jesu Christi: per quem

niet hard: laat mij met u klagen. Maak dat
non sis amara: fac me tecum plângere. Fac ut
ik drage Christus dood, in zijn lijden, maak
portem Christi mortem, passiónis fac
dat ik daarin deele, en zijne wonden gedenke. Laat mij
consórtem, et plagas recólere. Fac me
door de wonden gewond worden, laat mij door het kruis
plagis vulnerári, fac me cruce
dronken worden en door het bloed uws Zoons. Door de vlammen
inebriári et cruóre Fílii. Flammis
worde ik niet verbrand en verteerd, door u, o Maagd, worde ik
ne urar succensus, per te, Virgo, sim
beschermd op den dag des oordeels. Christus, wanneer ik moet
defensus in die judícii. Christe, cum sit
van hier weggaan, laat door uwe moeder mij komen tot
hinc exíre, da per matrem me veníre ad
den palm der overwinning. Wanneer mijn lichaam sterft,
palnam victóriae. Quando corpus moriétur,
maak dat aan mijne ziel geschonken worde van het paradijs
fac ut ánimae donétur paradísi
de glorie.
glória. Amen.

Gedenk, Maagdelijke Moeder Gods,
Offertorium. Recordáre, Virgo Mater Dei,
wanneer gij staat voor het aangezicht des Heeren, dat
dum stéteris in conspéctu Dómini, ut

gij spreekt voor ons ten goede, opdat ook hij afwende
 loquáris pro nobis bona, ut et avértat

zijne verontwaardiging van ons.

indignatiónem suam a nobis.

Gelukkige zinnen van de heilige Maria

Communió. Felices sensus beátae Maríae

de Maagd, die zonder te sterven verdienden
 Vírginis, qui sine morte meruérunt

van het martelaarschap den palm onder het kruis des Heeren.

martyrii palmam sub cruce Dómini.

14 September. H. KRUISVERHEFFING.

Bescherm, Heer, het volk van u door

Offertorium. Prótege, Dómine, plebem tuam per

het teeken des heiligen kruises, tegen de listen aller vijanden:

signum sanctae crucis, ab insídiis inimicórum

opdat u dankbaar door ons betoond worde

ómnium: ut tibi gratam exhibéamus

(onze) dienst, en aangenaam zij het offer van ons.

servitútem, et acceptábile fiat sacrificium nostrum.

17 Septemb. WONDEN VAN DEN H. FRANCISCUS.

Van mij nu zij het verre te roemen, dan op

Introitus. Mihi autem absit gloriári, nisi in

het kruis van den Heer van ons Jesus Christus: door wien

cruce Dómini nostri Jesu Christi: per quem

mij de wereld gekruisigd is en ik der wereld
 mihi mundus crucifixus est et ego mundo.

Met de stem van mij tot den Heer geroepen heb ik.

Ps. Voce mea ad Dóminum clamávi:

met de stem van mij tot den Heer gesmeekt heb ik.

voce mea ad Dóminum deprecátus sum.

18 September. H. JOSEPHUS A CUPERTINO.

De liefde Gods (is) de eerwaardige wijsheid.

Introitus. Diléctio Dei honorábilis sapiéntia:

aan wie nu zij verschenen is in een gezicht, zij beminnen

quibus autem apparúerit in visu, díligunt

haar bij de aanschouwing en bij de erkenning der groote werken

eam in visióne, et in agnitióne magnálium

van haar. Hoe bemind (zijn) de woontenten van u,

suórum. **Ps.** Quam dilécta tabernácula tua,

Heer der heerkrachten, hakend en smachtend is

Dómine virtútum, concupiscit et déficit

de ziel van mij naar de voorhoven des Heeren.

ánima mea in átria Dómini.

Ik nu, als zij mij lastig waren,

Offertorium. Ego autem, cum mihi molésti essent,

bekleedde mij met een boetkleed. Ik vernederde met vasten

induébar cilício. Humiliábam in jejúni

de ziel van mij: en het gebed van mij in den boezem van mij

ánimam meam: et orátio mea in sinu meo

keerde het weder.

convertétur.

Ik ben arm en lijdende: het heil van u,
 Communio. Egosum pauper et dolens: salus tua,
o God, heeft opgenomen mij. Prijzen zal ik den naam Gods
 Deus, suscepit me. Laudábo nomen Dei
met gezang: en verheerlijken hem met lof.
 cum cántico: et magnificábo eum in laude.

21 September. H. MATTHAEUS.

Groot is de glorie van hem in het heil
 Communio. Magna est glória ejus in salutári
van u: glorie en grooten luister legdet gij op
 tuo: glóriam et magnum decórem impónes super
hem, Heer.
 eum, Dómine.

1 October. H. BAVO.

Van mij nu zij het verre te roemen,
 Offertorium. Mihi autem absit gloriári,
dan op het kruis van den Heer van mij Jesus Christus:
 nisi in cruce Dómini mei Jesu Christi:
door wien mij de wereld gekruisigd is, en ik der wereld.
 per quem mihi mundus crucifíxus est, et ego mundo.

Gij die verlaten hebt alles en gevolgd
 Communio. Vos qui reliquistis ómnia et secúti
zijt mij, honderdvoudig zult gij ontvangen, en het leven
 estis me, céntuplum accipiétis, et vitam
der eeuwigheid bezitten.
 aetérnam possidébitis.

20 October. H. JOANNES CANTIUS.

De barmhartigheid des menschen (is) jegens

Introitus. Miserátio hóminis circa

den naaste: de barmhartigheid echter van God over alle
próximam: misericórdia autem Dei super omnem*vleesch. Die barmhartigheid heeft, leert en onderwijst*
carnem. Qui misericórdiam habet, docet et érudit*als een herder de kudde van hem. Zalig de man, die*

quasi pastor gregem suum. Ps. Beátus vir, qui

niet ging in den raad der goddeloozen, en op den weg

non ábiit in consílio impiórum, et in via

der zondaren niet stond en op den zetel der pest niet zat.

peccatórum non stetit et in cáthedra pestiléntiae non sedit.

Met gerechtigheid bekleed ben ik en

Offertorium. Justítia indútus sum et

ik kleeedde mij, als met mantel en kroon,

vestívi me, sicut vestiménto et diadémate,

met de rechtvaardigheid van mij. Het oog was ik van den blinde,

judício meo. Oculus fui caeco,

en de voet van den kreupelen: de vader was ik der armen.

et pes claudó: pater eram paúperum.

Geeft en gegeven zal worden aan u:

Commúnio. Date et dábitur vobis:

een maat, een goede en neergedrukte en geschudde en

mensúram bonam, et confértam, et coagitátam, et

overlopende, zal men geven in den schoot van u.

supereffluéntem dabunt in sinum vestrum.

21 October. H. URSULA.

Men zal voeren tot den koning de maagden

Introitus. Adducéntur regi vírgines

achter haar : de gezellinnen van haar zal men brengen tot u
post eam : próximae ejus afferéntur tibi*in blijdschap en gejuich. Uitgebroken is het hart*
in laetitia et exsultatione. Ps. Eructávit cor*van mij in een woord van goedheid : ik wijd de werken*
meum verbum bonum : dico ego ópera*van mij den koning.*

mea regi.

Nu stonden op alle maagden daar, en
Offertorium. Surrexérunt omnes vírgines illae, et*bereidden de lampen van haar : en die gereed waren,*
ornavérunt lámpades suas : et quae paratae erant,*traden binnen met hem tot de bruiloft.*

intravérunt cum eo ad núptias.

Wijze maagden, maakt gereed uwe

Communio. Prudéntes vírgines aptáte vestras

lampen : zie de bruidegom komt, gaat te gemoet hem.

lámpades : ecce sponsus venit, exíte óbviám ei.

1 November. ALLERHEILIGEN.

Verheugen wij ons allen in den Heer,

Introitus. Gaudeámus omnes in Dómino,

den feestdag vierende ter eere van alle Heiligen:
 diem festum celebrántes sub honóre Sanctórum

over wier feestplechtigheid zich verheugen
 óm n i u m : de quorum solemnitáte gaudent

de Engelen, en prijzen den Zoon Gods. () Juicht*

Angeli, et collaúdant Fílium Dei. **Ps.** Exsultáte
rechtvaardigen in den Heer, den oprechten betaamt
 iusti in Dómino, rectos decet

het lofgezag.

collaudátio.

Der rechtvaardigen zielen, in de hand

Offertorium. Justórum ánimae in manu

Gods zijn zij, en niet aanraken zal hen de foltering
 Dei sunt, et non tanget illos torméntum

der boosheid: zij schenen in de oogen der dwazen te sterven,
 malítiae: visi sunt óculis insipiéntium mori,

zij echter zijn in vrede.

illi autem sunt in pace.

Zalig de zuiveren van hart, want zij,

Communio. Beáti mundo corde, quóniam ipsi

God zullen zij zien: zalig de vreedzamen, want kinderen

Deum vidébunt: beáti pacífici, quóniam filii

(*) In plaats van Sanctorum omnium de quorum solemnitáte zingt

van den heiligen Bavo Belijder, over wiens

men op H. Bavo: sancti Bavónis Confessóris, de cujus

feestplechtigheid.

solemnitáte.

*Gods zullen zij genoemd worden: zalig, die vervolging
 Dei vocabúntur: beáti, qui persecutiónem
 lijden om de rechtvaardigheid, want hunner is
 patiúntur propter justítiam, quóniam ipsórum est
 het rijk der hemelen.
 regnum coelórum.*

23 November. H. CLEMENS.

*(Aldus) spreekt de Heer: de woorden van mij,
 Introitus. Dicit Dóminus: sermónes mei,
 die ik gaf in den mond van u, niet wijken zullen zij uit
 quos dedi in os tuum, non deficient de
 den mond van u: en de geschenken van u, aangenaam
 ore tuo: et múnera tua accépta
 zullen zij zijn op het altaar van mij. Gelukkig de man,
 erunt super altáre meum. Ps. Beátus vir,
 die vreest den Heer: in de geboden van hem verheugt hij zich
 qui timet Dóminum: in mandátis ejus cupit
 bovenmate.
 nimis.*

Missen die aan verschillende Heiligen gemeen zijn.

EEN MARTELAAR DIE BISSCHOP IS.

Gesloten heeft met hem de Heer het verbond
 Introitus. Státuit ei Dóminus testaméntum

des vredes en tot vorst maakte hij hem : opdat zijn zou in hem
pacis et princípem fecit eum : ut sit illi
de priesterlijke waardigheid in eeuwigheid. Wees gedachtig
sacerdótii dignitas in aetérnum. Ps. Meménto

Heer aan David: en alle zachtmoedigheid van hem.
Dómine David: et omnis mansuetúdinis ejus.

Ik vond David den dienaar van mij, met de
Graduale. Invéni David servum meum,
heilige olie van mij zelfde ik hem: de hand
óleo sancto meo unxi eum: manus
immers van mij zal helpen hem, en de arm van mij
enim mea auxiliábitur ei, et bráchium meum
zal versterken hem. Niets vermogen zal de vijand op hem,
confortábit eum. V. Nihil proficiet inimícus in eo,
en de zoon der ongerechtigheid geen schade doen aan hem.
et filius iniquitátis non nocébit ei.

Gij zijt priester in eeuwigheid volgens de orde
V. Tu es sacérdos in aetérnum secúndum órđinem
van Melchisedech.

Melchísedech.

Den wensch der ziel van hem gaaft gij hem :
Tractus. Desidérium ánimae ejus tribuísti ei:
en in het verlangen der lippen van hem, niet teleurgesteld hebt
et voluntáte labiórum ejus non fraudásti
gij hem. Want gij voorkwaamt hem met zegeningen
eum. V. Quóniam praevenísti eum in benedictiónibus

der zoetheid. Gij zettet op het hoofd van hem een kroon
dulcédinis. V. Posuísti in cápite ejus corónam
van edelsteen.

de lápide pretiósó.

De waarheid van mij, en de barmhartigheid

Offertorium. Véritas mea, et misericórdia
van mij (zal zijn) met hem, en in den naam van mij
mea cum ipso, et in nómine meo

zal zich verheffen de hoorn van hem.

exaltábitur cornu ejus.

Eens heb ik gezworen bij de heiligheid

Communio. Semel jurávi in sancto
van mij: het zaad van hem, in eeuwigheid zal het blijven: en
meo: semen ejus in aetérnum manébit: et
de troon van hem (zal zijn) als de zon voor het aangezicht
sedes ejus sicut sol in conspéctu
van mij, en als de maan volkomen in eeuwigheid, en
meo, et sicut luna perfécta in aetérnum, et
de getuige aan den hemel (is) getrouw.
testis in coelo fidélis.

EEN ANDERE MIS.

Priesters Gods zegent den Heer: heiligen

Introitus. Sacerdótes Dei benedicite Dóminum: sancti
en nederigen van hart looft God. Zegent alle
et húmiles corde laudáte Deum. Ps. Benedícite ómnia

werken des Heeren den Heer : looft en verheft hem in
ópera Dómini Dómino: laudáte et superexaltáte eum in
eeuwigheid.
saécula.

Met glorie en eer kroondet gij hem.
Graduale. Glória et honóre coronásti eum.

En gij steldet hem over de werken der handen van u,
V. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum,
Heer. Dit is de priester, wien kroonde de Heer.
Dómine. V. Hic est sacerdos, quem coronávit Dóminus.

Gelukkig de man, die vreest den Heer: in
Tractus. Beátus vir, qui timet Dóminum: in
de geboden van hem verheugt hij zich bovenmate. Machtig
mandátis ejus cupit nimis. V. Potens
op aarde zal zijn het zaad van hem: het geslacht der gerechten
in terra erit semen ejus: generátio rectórum
zal gezegend worden. Glorie en rijkdom (zal zijn) in
benedicétur. V. Glória et divítiae in
het huis van hem: en de rechtvaardigheid van hem blijft in
domo ejus: et justítia ejus manet in
de eeuwen der eeuwen.
saéculum saéculi.

Ik vond David den dienaar van mij,
Offertorium. Invéni David servum meum,
met de heilige olie van mij zalfde ik hem: de hand
óleo sancto meo unxi eum: manus

*immers van mij zal helpen hem, en de arm van mij
enim mea auxiliábitur ei, et bráchium meum
zal versterken hem.
confortábit eum.*

Gij zettet Heer op het hoofd van hem
C o m m u n i o. Posuísti Dómine in cápite ejus
een kroon van edelsteen.
corónam de lápide pretiós.

EEN MARTELAAR DIE GEEN BISSCHOP IS.

In de kracht van u, Heer, verheugt zich
I n t r o i t u s. In virtúte tua, Dómine, laetábitur
de rechtvaardige: en over het heil van u juicht hij
justus: et super salutáre tuum exsultábit
bovenmate: den wensch der ziel van hem gaaft gij hem.
veheménter: desidérium ánimae ejus tribuísti ei.

Want gij voorkwaamt hem met zegeningen
P s. Quóniam praevenísti eum in benedictiónibus
der zoetheid: gij zettet op het hoofd van hem een kroon van
dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de
edelsteen.
lápide pretiós.

Gelukkig de man, die vreest den Heer: in
G r a d u a l e. Béatus vir, qui timet Dóminum: in
de geboden van hem verheugt hij zich bovenmate. Machtig
mandátis ejus cupit nimis V. Potens

op aarde zal zijn het zaad van hem : het geslacht der gerechten
in terra erit semen ejus : generatio rectórum

zal gezegend worden. Gij zettet Heer op het hoofd
benedicétur. V. Posuisti Dómine super caput

van hem een kroon van edelsteenen.

ejus corónam de lápide pretióso.

T r a c t u s. Desiderium animae. Zie bl. 170.

Met glorie en eer kroondet gij hem :

O f f e r t o r i u m. Glória et honóre coronásti eum :

en gij steldet hem over de werken der handen van u,
et constituísti eum super ópera mánuum tuárum,

Heer.

Dómine.

Die wil komen achter mij, hij verloochene

C o m m u n i o. Qui vult veníre post me, ábneget

zich zelven, en neme op het kruis van hem, en volge mij.
semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me.

EEN ANDERE MIS.

Verheugen zal zich de rechtvaardige in

I n t r o i t u s. Laetábitur justus in

den Heer, en hopen op hem : en geprezen zullen worden
Dómino, et sperábit in eo : et laudabúntur

alle oprechten van hart. Verhoor o God het gebed
omnes recti corde. Ps. Exaúdi Deus oratiónem

van mij wanneer ik bid : van de vrees des vijands bevrijd
 meam cum déprecor : a timóre inimíci éripe
de ziel van mij.
 ánimam meam.

De rechtvaardige, als hij valt, niet
 Graduate. Justus cum cecíderit, non
verbrijzeld wordt hij : want de Heer houdt onder (hem)
 collidétur : quia Dóminus supponit
de hand van hem. Geheel den dag ontfermt hij zich, en
 manum suam. V. Tota die miserétur, et
leent uit : en het zaad van hem, in zegening zal het zijn.
 cómmodat : et semen ejus in benedictióne erit.

Die volgt mij, niet wandelt hij in de duisternis :
 V. Qui séquitur me, non ámbulat in ténebris :
maar hij zal hebben het licht van het leven der eeuwigheid.
 sed habébit lumen vitæ aetérnae.

Tractus. Beatus vir. Zie bl. 172.

Gij zettet Heer op het hoofd van hem
 Offertorium. Posuísti Dómine in cápite ejus
een kroon van edelsteen : het leven begeerde hij van u,
 corónam de lápide pretiósó : vitam pétíit a te,
en gij gaaft het hem.
 et tribuísti ei.

Die mij dient, mij volg hij : en
 Communio. Qui mihi mínístrat, me sequátur : et
waar ik ben, daar ook zal de dienaar van mij zijn.
 ubi sum ego, illic et míníster meus erit.

Een of meer Martelaren in den Paaschtijd.

EEN MARTELAAR.

Gij beschermdet mij o God tegen de vergadering

Introitus. Protexísti me Deus a convéntu

der boosdoeners: tegen de menigte van die doen

malignántium: a multitudíne operántium

ongerechtigheid. Verhoor o God het gebed van mij

iniquitátem. **Ps.** Exaúdi Deus oratiónem meam

wanneer ik bid: van de vrees des vijands bevrijd de ziel

cum deprecór: a timóre inimíci éripe ánimam

van mij.

meam.

Prijzen zullen de hemelen

Na het Epistel. **V.** Confitebúntur coeli

de wonderen van u, Heer, en de waarheid van u in

mirábília tua, Dómine, étenim veritátem tuam in

de vergadering der heiligen. Gij zettet Heer op

ecclésia sanctórum. **V.** Posuísti Dómine super

het hoofd van hem een kroon van edelsteen.

caput ejus corónam de lápide pretiósó.

Prijzen zullen de hemelen de wonderen van u,

Offertorium. Confitebúntur coeli mirábília tua,

Heer, en de waarheid van u in de vergadering der heiligen.

Dómine, et veritátem tuam in ecclésia sanctórum.

Verheugen zal zich de rechtvaardige in
C o m m u n i o. **Laetábitur** **justus** **in**
den Heer, en hopen op hem en geprezen zullen worden
Dómino, etsperábitin eo et **laudabúntur**
alle oprechten van hart.
omnes recti **corde.**

MEER MARTELAREN.

De Heiligen van u, Heer, zegenen u:
I n t r o i t u s. **Sancti** **tui, Dómine, benedícent te:**
de glorie van het rijk van u verkondigen zij. Verheffen zal ik
glóriam regni tui dicent. Ps. Exaltábo
u, God mijn Koning, en zegenen den naam van u in
te, Deus meus Rex, et benedícam nómini tuo in
eeuwigheid en in de eeuwen der eeuwen.
saéculum et in saéculum saéculi.

De Heiligen van u, Heer,
N a h e t E p i s t e l. V. **Sancti** **tui Dómine**
zullen bloeien als een lelie: en als de geur van balsem
florébunt sicut lílium: et sicut odor bálsami
zullen zij zijn voor u. Kostbaar voor het aanschijn
erunt ante te. V. Pretiósa in conspéctu
des Heeren (is) de dood der Heiligen van hem.
Dómini mors Sanctórum ejus.

Verblijdt u in den Heer en juicht,
O f f e r t o r i u m. **Laetámini in Dómino et exsultáte**

rechtvaardigen : en roemt alle oprechten van hart.
justi: et gloriámini omnes recti corde.

Verheugt u rechtvaardigen in den Heer :
C o m m u n i o. *Gaudéte justi in Dómino :*

den oprechten betaamt het lofgezag.
rectos decet collaudátio.

MEER MARTELAREN BUITEN DEN PAASCHTIJD.

Dat kome voor het aangezicht van u, Heer,
I n t r o i t u s. *Intret in conspéctu tuo, Dómine,*
het zuchten der gevangenen: vergeld aan de naburen van ons
gémitus compeditórum: redde vicínis nostris

zevenvoudig in den boezem van hen: wreek het bloed
séptuplum in sinu eórum: vándica sánguinem

der Heiligen van u, dat vergoten is. God, gekomen zijn
Sanctórum tuórum, qui effúsus est. Ps. Deus, venérunt

de volken in het erfdeel van u, zij bezoedelden den heiligen
gentes in haereditátem tuam, polluérunt

ligen tempel van u: zij maakten Jerusalem
templum sanctum tuum: posuérunt Jerúsalem

tot een ooftbewaarpplaats.
in pomórum custódiam.

Heerlijk (is) God in het heiligdom van hem :
G r a d u a l e. *Gloriósus Deus in sanctis suis :*

wonderbaar in majesteit, doende wonderen. De rechterhand
mirábilis in majestáte, fáciens prodígia. V. Déxtera

van u, Heer, verheerlijkt werd zij in kracht: de rechter
 tua, Dómine, glorificáta est in virtúte: dextera
hand van u vernietigde de vijanden. De lichamen
 manus tua confrégit inimícos. **V.** Córpora
der Heiligen, in vrede begraven zijn zij, en de namen van hen
 Sanctórum in pace sepúlta sunt, et nómina eórum
zullen leven van geslacht tot geslacht.
 vivent in generatiónem et generatiónem.

er, Die zaaien met tranen, met vreugde
 ne, **Tractus.** Qui séminant in lácrymis, in gaúdio
ons zullen zij maaien. Weggaande gingen en weenden zij,
 tris metent. **V.** Eúntes ibant et flebant,
ed uitstrooiende het zaad van hen. Terugkomende echter
 em mitténtes sémina sua. **V.** Veniéntes autem
zijn kwamen zij met gejuich, dragende de garven van hen.
 at vénient cum exsultatióne, portántes manípulos suos.

ei- Wonderbaar (is) God in het heiligdom
Offertorium. Mirábilis Deus in sanctis
lem van hem: de God van Israel, hij zelf zal geven kracht en
 lem suis: Deus Israëel, ipse dabit virtútem, et
sterkte aan het volk van hem: gezegend (zij) God.
 fortitúdinem plebi suae: benedíctus Deus.

em: En ofschoon zij voor de menschen
 : **Communio.** Et si coram homínibus
and folteringen ondergaan hebben, God beproefde hen:
 torménta passi sunt, Deus tentávit eos:

als goud in den oven beproefde hij hen, en als
tamquam aurum in fornace probavit eos, et quasi
brandoffers ontving hij hen.
holocausta accepit eos.

EEN ANDERE MIS.

De wijsheid der Heiligen mogen verkondigen
 Introitus. Sapiéntiam Sanctórum narrent
de volken: en den lof van hen vermelden
pópuli: et laudes eórum nuntiet
de vergaderden: de namen immers van hen zullen leven
ecclesia: nómina autem eórum vivent
in de eeuwen der eeuwen. Juicht rechtvaardigen in
in saeculum saeculi. Ps. Exsultate justi in
den Heer: den oprechten betaamt het lofgezag.
 Dómino: rectos decet collaudátio.

De ziel van ons, als een vogel, ontkomen
 Graduale. Anima nostra, secut passer, erépta
is zij uit den strik der jagers. De strik, gebroken
est de láqueo venántium. V. Láqueus contritus
is hij, en wij, bevrijd zijn wij: de hulp van ons (is) in
est, et nos liberáti sumus: adjutórium nostrum in
den naam des Heeren, die maakte hemel en aarde.
 nómine Dómini, qui fecit coelum et terram.

De rechtvaardigen mogen feest houden, en juichen voor
 V. Justi epuléntur, et exsúltent in

het aangezicht Gods: en zich verheugen in blijdschap.
 conspéctu Dei: et delecténtur in laetítia.

Tractus. Qui seminant. Zie bl. 179.

Juichen zullen de Heiligen in de glorie,
 Offertorium. Exsultábunt Sancti in glória,
verblijden zullen zij zich in de rustplaatsen van hen:
 laetabúntur in cubílibus suis:
de lofverheffingen Gods (zullen zijn) in den mond van hen.
 exaltatiónes Dei in faúcibus eórum.

Ik zeg echter tot u, de vrienden van mij:
 Communio. Dico autem vobis amícis meis:
wilt niet vreezen voor hen, die u vervolgen.
 ne terreámini ab his, qui vos persecúntur.

EEN ANDERE MIS.

Het heil nu der rechtvaardigen (is) van
 Introitus. Salus autem justórum a
den Heer: en de beschermmer van hen is hij ten tijde
 Dómino: et protéctor eórum est in témpore
der kweiling. Wil niet afgunstig zijn op de boosdoeners:
 tribulatiónis. **Ps.** Noli aemulári in malignántibus:
en niet naijverig op die doen ongerechtigheid.
 neque zeláveris faciéntes iniquitátem.

Geroepen hebben de rechtvaardigen, en
 Graduale. Clamavérunt justí, et
de Heer verhoorde hen: en uit alle kweelingen
 Dóminus exaudivit eos: et ex ómnibus tribulatió nibus

van hen redde hij hen. *Nabij is de Heer aan hen,*
eórum liberávit eos. V. Juxta est Dóminus his,
die bedrukt zijn van hart: en de nederigen van geest
qui tribuláto sunt corde: et húmiles spíritu
redt hij. U looft der Martelaren schitterend
salvábit. V. Te Mártyrum candidátus lau dat
heir, o Heer.
exércitus, Dómine.

Tractus. Qui seminant. Zie bl. 179.

Der rechtvaardigen zielen, in de hand
 Offertorium. *Justórum ánimae in manu*
Gods zijn zij, en niet aanraken zal hen de foltering
Dei sunt, et non tanget illos torméntum
der boosheid: zij schenen in de oogen der dwazen te sterven,
malítiae: visi sunt óculis insipíentium mori,
zij echter zijn in vrede.
illi autem sunt in pace.

Wat ik zeg tot u in het duister, zegt dat
 Communio. *Quod dico vobis in ténebris, dícite*
in het licht, zegt de Heer: en wat gij in het oor hoort,
in lúmíne, dicit Dóminus: et quod in aure audítis,
predikt dat op de daken.
praedicáte super tecta.

EEN BELIJDER DIE BISSCHOP IS.

Introitus. Statuit ei Dominus. Zie bl. 169.

Zie den opperpriester, die in de dagen
Graduale. *Ecce sacerdos magnus, qui in diebus*
van hem behaagde aan God. Niemand is gevonden
suis plácuit Deo. V. Non est inventus
gelijk aan hem, die onderhield de wet des Allerhoogsten.
símilis illi, qui conserváret legem Excélsi.

Gij zijt priester in eeuwigheid, naar de orde
V. *Tu es sacerdos in aetérnum, secúndum ordinem*
van Melchisedech.

Melchisedech.

Tractus. *Beatus vir. Zie bl. 172.*

Van Paschen tot h. Drievuldigheidsdag zingt men :

Gij zijt priester in eeuwigheid, naar de orde
V. *Tu es sacerdos in aetérnum, secúndum ordinem*
van Melchisedech. Dit is de priester, wien kroonde
Melchisedech. V. Hic est sacerdos, quem coronávit
de Heer.

Dóminus.

Offertorium. *Inveni David. Zie bl. 172.*

Getrouw (is) de dienstknecht en voorzichtig,

Communio. *Fidélis servus et prudens,*
dien stelt de Heer over de huisgenooten van hem :
quem constituit Dóminus super famíliam suam :
om te geven aan hen ter rechter tijd van tarwe de maat.
ut det illis in témpore trítici mensúram.

EEN ANDERE MIS.

De priesters van u, Heer,
Introitus. *Sacerdótes tui, Dómine,*
mogen bekleed worden met gerechtigheid, en de Heiligen van u
índuant justítiam, et Sancti tui
juichen: om David den dienaar van u wil niet
exsúltent: propter David servum tuum non
afwenden het aangezicht van den Gezalfde van u.
avértas fáciem Christi tui.

Wees gedachtig Heer aan David, en aan alle
Ps. Meménto *Dómine David, et omnis*
zachtmoedigheid van hem.
mansuetúdinis ejus.

L'e priesters van hem zal ik bekleeden met heil:
Graduale. *Sacerdótes ejus índuam salutári:*
en de Heiligen van hem, van blijdschap zullen zij juichen.
et Sancti ejus exsultatióne exsultábunt.

Daar zal ik laten opkomen den hoorn van David:
V. Illuc *prodúcam cornu David:*
gereed maken een licht voor den Gezalfde van mij.
parávi lucérnam Christo meo.

Gezworen heeft de Heer en niet berouwen zal het
V. Jurávit *Dóminus et non poenitébit*
hem: Gij zijt priester in eeuwigheid, naar de orde
eum: Tu es sacérdos in aetérnum, secúndum órđinem
van Melchisedech.
Melchisedech.

Tractus. Beatus vir. Zie bl. 172.

Van Paschen tot h. Drievuldigheidsdag zingt men :

Gezwooren heeft de Heer en niet berouwen zal het hem :

V. Jurávit Dóminus et non poenitébit eum :

Gij zijt priester in eeuwigheid naar de orde

Tu es sacérdos in aetérnum secúndum órđinem

van Melchisedech. Bemind heeft hem de Heer en

Melchisedech. V. Amávit eum Dóminus et

versierd heeft hij hem : met het kleed der glorie bekleedde hij

ornávit eum : stolam glóriae índuit

hem.

eum.

Offertorium. Veritas mea. Zie bl. 171.

Zalig de dienstknecht, die, wanneer

Communio. Beátus servus, quem cum

komt de Heer, gevonden wordt wakende : voorwaar ik zeg

vénerit Dóminus, invénerit vigilántem : amen dico

u, over alle goederen van hem stellen zal hij hem.

vobis, super ómnia bona sua constituet eum.

KERKLEERAARS.

In het midden der Kerk opende hij den mond

Introitus. In médio Ecclésiae apéruit os

van hem : en vervuld heeft hem de Heer met den geest

ejus : et implévit eum Dóminus spíritu

der wijsheid, en des verstands : met het kleed der glorie
sapiéntiae, et intelléctus : stolam glóriae

bekleedde hij hem. Goed is het te prijzen den Heer :

índuit eum. Ps. Bonum est confitéri Dómino :

en te lofzingen den naam van u, Allerhoogste.

et psállere nómini tuo, Altissime.

De mond des rechtvaardigen verkondigt

Graduale. Os justi meditábitur

wijsheid, en de tong van hem spreekt rechtvaardigheid.

sapiéntiam, et língua ejus loquétur júdicium.

De wet van den God van hem (is) in het hart van hem :

V. Lex Dei ejus in corde ipsíus :

en niet wankelen zullen de treden van hem. Bemind heeft

et non supplantabúntur gressus ejus. V. Amávit

hem de Heer en versierd heeft hij hem : met het kleed

eum Dóminus et ornávit eum : stolam

der glorie bekleedde hij hem.

glóriae índuit eum.

T r a c t u s. Beatus vir. Zie bl. 172.

Van Paschen tot h. Drievuldigheidsdag zingt men :

Bemind heeft hem de Heer en versierd heeft hij hem :

V. Amávit eum Dóminus et ornávit eum :

met het kleed der glorie bekleedde hij hem. Derechtvaardige

stolam glóriae índuit eum. V. Justus

zal wassen als een lelie, en bloeien in eeuwigheid voor
germinábit sicut lílium, et florébit in aetérnum ante

den Heer.

Dóminum.

De rechtvaardige, als een palmboom

Offertorium. Justus ut palma

zal hij bloeien: als een ceder, die op den Libanon is,
florébit: sicut cedrus, quae in Líbano est,

zal hij toenemen.

multiplicábitur.

Communio. Fidelis servus. Zie bl. 183.

EEN BELIJDER DIE GEEN BISSCHOP IS.

De mond des rechtvaardigen verkondigt

Introitus. Os justi meditábitur

wijsheid, en de tong van hem spreekt rechtvaardigheid:
sapiéntiam, et língua ejus loquétur judícium:

de wet van den God van hem (is) in het hart van hem.

lex Dei ejus in corde ipsíus.

Wil niet afgunstig zijn op de boosdoeners: en niet

Ps. Noli aemulári in malignántibus: neque

naijverig op die doen ongerechtigheid.

zeláveris faciéntes iniquitátem.

De rechtvaardige, als een palmboom

Graduale. Justus ut palma

zal hij bloeien: als een ceder van den Libanon zal hij toenemen
florébit: sicut cedrus Líbani multiplicábitur

in het huis des Heeren. Om te vermelden
in domo Dómini. V. Ad annuntiándum
in den morgenstond de barmhartigheid van u, en de waarheid
mane misericórdiam tuam, et veritátem
van u des nachts. Gelukkig de man, die verdraagt
tuam per noctem. V. Beátus vir, qui suffert
de beproeving: want daar hij beproefd is geworden,
tentatiónem: quóniam cum probátus fúerit,
zal hij ontvangen de kroon des levens.
accípiet corónam vitae.

T r a c t u s. Beatus vir. Zie bl. 172.

Van Paschen tot h. Drievuldigheidsdag zingt men:
Gelukkig de man, die verdraagt de beproeving: want
V. Beátus vir, qui suffert tentatiónem: quóniam
daar hij beproefd is geworden, zal hij ontvangen de kroon
cum probátus fúerit, accípiet corónam
des levens. Bemind heeft hem de Heer en versierd heeft hij
vitae. V. Amávit eum Dóminus et ornávit
hem: met het kleed der glorie bekleedde hij hem.
eum: stolam glóriæ induit eum.

O f f e r t o r i u m. Veritas mea. Zie bl. 171.

C o m m u n i o. Beatus servus. Zie bl. 185.

EEN ANDERE MIS.

De rechtvaardige, als een palmboom
I n t r o i t u s. Justus ut palma

zal hij bloeien, als een ceder van den Libanon zal hij toenemen:
florébit, sicut cedrus Líbani multiplicábitur:

geplant in het huis des Heeren, in de voorhoven van het huis
plantátus in domo Dómini, in átriis domus

des Gods van ons. Goed is het te prijzen den Heer

Dei nostri. Ps. Bonum est confitéri Dómino

en te lofzingen den naam van u Allerhoogste.

et psállere nómini tuo Altíssime.

Graduale. Os justi... gressus ejus. Zie bl. 186.

Gelukkig de man, die vreest den Heer: in de geboden,

V. *Beátus vir, qui timet Dóminum: in mandátis*

van hem verheugt hij zich bovenmate.

ejus cupit nimis.

Tractus. Beatus vir. Zie bl. 172.

Van Paschen tot h. Drievuldigheidsdag zingt men:

Gelukkig de man, die vreest den Heer: in de geboden

V. *Beátus vir, qui timet Dóminum: in mandátis*

van hem verheugt hij zich bovenmate. De rechtvaardige

ejus cupit nimis. V. Justus

zal wassen als een lelie, en bloeien in eeuwigheid voor
germinábit sicut lílium et flórebit in aetérnum ante

den Heer.

Dóminum.

In de kracht van u, Heer, verheugt zich

Offertorium. In virtúte tua, Dómine, laetábitur

de rechtvaardige : en over het heil van u juicht hij
justus : et super salutáre tuum exsultábit
bovenmate : den wensch der ziel van hem gaaft gij hem.
veheménter : desidérium ánimae ejus tribuísti ei.

Voorwaar ik zeg u, dat gij die hebt verlaten
 Communio. Amen dico vobis, quod vos qui reliquistis
alles en gevolgd zijt mij, honderdvoudig
omnia, et secúti estis me, céntuplum
zult ontvangen, en het leven der eeuwigheid bezitten.
accipiétis, et vitam aetérnam possidébitis.

ABTEN.

Introitus. Os justi. Zie bl. 187.

Heer, gij voorkwaamt hem met zegeningen
 Graduale. Dómine, praevenísti eum in benedictiónibus
der zoetheid : gij zettet op het hoofd van hem een kroon van
dulcédinis : posuísti in cápite ejus corónam de
edelsteen. *Het leven begeerde hij van u, en gij gaaft*
lápide pretiósó. V. Vitam pétiit a te, et tribuísti
hem lengte van dagen in de eeuwen der eeuwen.
ei longitúdinem diérum in saéculum saéculi.

De rechtvaardige, als een palmboom zal hij bloeien, als
 V. Justus ut palma florébit, sicut
een ceder van den Libanon zal hij toenemen.
cedrus Líbani multiplicábitur.

Tractus. Beatus vir. Zie bl. 172.

Van Paschen tot h. Drievuldigheidsdag zingt men :

De rechtvaardige, als een palmboom zal hij bloeien, als

V. Justus ut palma florébit, sicut
 een ceder van den Libanon zal hij toenemen.
 cedrus Líbani multiplicábitur.

De rechtvaardige zal wassen als een lelie, en bloeien

V. Justus germinábit sicut lílium, et florébit
 in eeuwigheid voor den Heer.
 in aetérnum ante Dóminum.

Den wensch der ziel van hem gaaft gij

Offertorium. Desidérium ánimae ejus tribuísti
 hem, Heer, en in het verlangen der lippen van hem niet
 ei, Dómine, et voluntáte labiórum ejus non
 teleurgesteld hebt gij hem : gij zettet op het hoofd van hem
 fraudásti eum : posuísti in cápite ejus

een kroon van edelsteenen.

corónam de lápide pretiósó.

Communio. Fidelis servus. Zie bl. 183.

Maagden.

EEN MAAGD DIE MARTELARES IS.

Ik sprak over de getuigenissen van u in

Introitus. Loquébar de testimóniis tuis in
 het aanschijn van koningen, en niet beschaamd werd ik : en
 conspéctu regum, et non confundébar : et

ik dacht na over de bevelen van u, die ik beminde bovenmate.
 meditábar in mandátis tuis, quae diléxi nimis.

Zalig de onbevleekten op den weg : die wandelen in de wet
Ps. Beáti immaculáti in via : qui ámbulant in lege
des Heeren.

Dómini:

Gij hebt bemind de rechtvaardigheid, en gehaat
Graduale. Delexísti justítiam, et odísti
de ongerechtigheid. Daarom zalfde u God, de God
 iniquitátem. **V.** Proptérea unxit te Deus, Deus
van u, met de olie der vreugde. Geleid zullen worden
 tuus, óleo laetítiae. **V.** Adducéntur
tot den koning de maagden achter haar : de gezellinnen
 regi vírgines post eam : próximae
van haar zullen gebracht worden tot u in vreugde.
 ejus afferéntur tibi in laetítia.

Kom bruid van Christus, ontvang de kroon
Tractus. Veni sponsa Christi, áccipe corónam,
welke u de Heer bereid heeft in eeuwigheid : voor wiens
 quam tibi Dóminus praeparávit in aetérnum : pro cujus
liefde gij uw bloed vergoten hebt. Gij hebt bemind
 amóre ságuinem fudísti. **V.** Dilexísti
de rechtvaardigheid, en gehaat de ongerechtigheid : daarom
 justítiam, et odísti iniquitátem : proptérea
zalfde u God, de God van u, met de olie der vreugde boven
 unxit te Deus, Deus tuus, óleo laetítiae praë

*de medegenooten van u. Met den luister van u, en
consórtibus tuis. V. Spécie tua, et
de schoonheid van u trek uit, treed voorspoedig voort en
pulchritúdine tua inténde, prospere procéde et
regeer.
regna.*

*Van Paschen tot h. Drievuldigheidsdag zingt men :
Geleid zullen worden tot den koning de maagden achter
V. Adducéntur regi vírgines post
haar : de gezellinnen van haar zullen gebracht worden tot u in
eam : próximae ejus afferéntur tibi in
vreugde. Met den luister van u, en de schoonheid van u
laetítia. V. Spécie tua, et pulchritúdine tua
trek uit, treed voorspoedig voort en regeer.
inténde, prospere procéde et regna.*

*Gebracht zullen worden tot den koning
Offertorium. Afferéntur regi
de maagden achter haar : de gezellinnen van haar
vírgines post eam : próximae ejus
zullen gebracht worden tot u in vreugde, en gejuich :
afferéntur tibi in laetítia, et exsultatióne:
geleid zullen zij worden in den tempel tot den koning,
adducéntur in templum regi
den Heer.
Dómino.*

*Dat beschaamd worden de hoovaardigen,
Communio. Confundántur superbí,*

omdat zij onrechtvaardig ongerechtigheid hebben gedaan tegen
 quia injúste iniquitátem fecérunt in
mij: ik echter, in de bevelen van u zal ik mij oefenen,
 me: ego autem in mandátis tuis exercébor,
in uwe rechtvaardigmakingen, opdat ik niet beschaamd worde.
 in tuis justificatióibus, ut non confúndar.

EEN ANDERE MIS.

Mij hebben opgewacht de zondaars, om
 Introitus. Me expectavérunt peccatóres, ut
teverderren mij: de getuigenissen van u, Heer, heb ik verstaan:
 pérderent me: testimónia tua, Dómine, intelléxi:
van alle voleinding zag ik het einde: uitgestrekt (is)
 omnis consummationis vidi finem: latum
het bevel van u bovenmate. Zalig de onbevleken op
 mandátum tuum nimis. Ps. Beáti immaculáti in
den weg, die wandelen in de wet des Heeren.
 via, qui ámbulant in lege Dómini.

Helpen zal haar God met het gelaat van hem.
 Graduale. Adjuvábít eam Deus vultu suo:
God (is) in het midden van haar, niet geschokt zal zij worden.
 Deus in médio ejus, non commovébitur.

Des vloods geweld verblijdt de stad Gods:
 V. Flúminis ímpetus laetíficat civitátem Dei:
geheiligd heeft de woontent van hem de Allerhoogste.
 sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Dit is een maagd, een wijze en een van het getal
 in **V.** Haec est virgo sápiens et una de número
 en, der voorzichtigen.
 prudentum.

Tractus. Veni sponsa. Zie bl. 192.

Van Paschen tot h. Drievuldigheidsdag zingt men :

Dit is een maagd, een wijze en een van het getal
 om **V.** Haec est virgo sápiens et una de número
 uit der voorzichtigen. O hoe schoon is een kuisch geslacht
 prudentum. **V.** O quam pulchra est casta generatio
 an: met den luister (zijner deugden).
 ki: eum claritáte.
 (is)

Uitgestort is de liefelijkheid op de lippen
 Offertorium. Diffúsa est grátia in lábiis
 op van u : daarom zegende u God in eeuwigheid, en in
 in tuis: proptérea benedíxit te Deus in aetérnum, et in
 de eeuwen der eeuwen.
 saéculum saéculi.

Ik deed recht en gerechtigheid,
 o : **C o m m u n i o.** Feci judícium et justitiam,
 den. Heer, niet lasteren mogen mij de hoovaardigen : naar
 Dómine, non calumniéntur mihi supérbi : ad
 ods: alle bevelen van u richtte ik mij, allen weg
 Dei: ómnia mandáta tua dirigébar, omnem viam
 gste. der ongerechtigheid haatte ik.
 s. iniquitátis ódio hábui.

EEN MAAGD DIE GEEN MARTELARES IS.

Gij hebt bemind de rechtvaardigheid, en gehaat
Introitus. Dilexísti justítiam, et odísti
de ongerechtigheid: daarom zalfde u God, de God van u,
 iniquitátem: proptérea unxit te Deus, Deus tuus,
met de olie der vreugde boven de medegenooten van u.
 óleo laetítiae prae consórtibus tuis.

Uitgebroken is het hart van mij in een woord van goedheid,
Ps. Eructávit cor meum verbum bonum,
ik wijd de werken van mij den koning.
 dico ego ópera mea regi.

Met den luister van u, en de schoonheid van u
Graduale. Spécie tua, et pulchritúdine tua
trek uit, treed voorspoedig voort en regeer. Om
 inténde, prospere procéde et regna. **V.** Propter
de waarheid en de zachtmoedigheid en de rechtvaardigheid
 veritátem et mansuetúdinem, et justítiam:
en geleiden zal u wonderbaar de rechterhand van u.
 et dedúcet te mirábiliter dextera tua.

Hoor dochter en zie, en neig het oor
Tractus. Audi filia et vide, et inclína aurem
van u: want begeerd heeft de koning de schoonheid van u.
 tuam: quia concupívit rex spéciem tuam.

Het aangezicht van u zullen smeecken alle rijken
V. Vultum tuum deprecabúntur omnes dívites

des volks: de dochters der koningen (u verlustigen) in de eer
 plebis: filiae regum in honóre

van u. Geleid zullen worden tot den koning de maagden
 tuo. V. Adducéntur regi vírgines

achter haar: de gezellinnen van haar zullen gebracht worden
 post eam: próximae ejus afferéntur

tot u. Gebracht zullen zij worden in vreugde en gejuich:
 tibi. V. Afferéntur in laetítia et exsultatíone:

geleid zullen zij worden in den tempel des konings.

adducéntur in templum regis.

De dochters der koningen (zullen u verlus-

Offertorium. Filiae regum

tigen) in de eer van u, staan zal de koningin aan
 in honóre tuo, ádstitit regína a

de rechterhand van u in een gewaad van goud, omhangen
 dextris tuis in vestítu deauráto, circúmdata

met menigerlei sieraad.

varietáte.

De vijf wijze maagden namen

Communio. Quinque prudéntes vírgines accepérunt

olie in de vaten van haar bij (hare) lampen:
 óleum in vasis suis cum lampádibus:

in het midden nu van den nacht een geroep ontstaan is er:
 média autem nocte clamor factus est:

zie de bruidegom komt: gaat uit te gemoet Christus den Heer.

ecce sponsus venit: exíte óbviám Christo Dómino.

EEN ANDERE MIS.

Het aangezicht van u zullen smeeke alle
Introitus. Vultum tuum deprecabúntur omnes
rijken des volks: geleid zullen worden tot den koning
 dívites plebis: adducéntur regi
de maagden achter haar: de gezellinnen van haar
 vírgines post eam: próxímae ejus
zullen gebracht worden tot u in vreugde en gejuich.
 adducéntur tibi in laetítia et exsultatióne.

Uitgebroken is het hart van mij in een woord van goedheid:
Ps. Eructávit cor meum verbum bonum:
ik wijd de werken van mij den koning.
 dico ópera mea regi.

Begeerd heeft de koning de schoonheid van u,
Graduale. Concupívit rex decórem tuum,
want hij is de Heer de God van u. Hoor dochter
 quóniam ipse est Dóminus Deus tuus. **V.** Audi fília
en zie, en neig het oor van u. Dit is een maagd,
 et vide, et inclína aurem tuam. **V.** Haec est virgo
een wijze en een van het getal der voorzichtigen.
 sápiens et una de número prudéntum.

Tractus. Audi filia. Zie bl. 196.

Offertorium. Afferentur regi. Zie bl. 193.

Gelijk is het rijk der hemelen aan een koop-
Communio. Símile est regnum coelórum hómini

man, zoekende goede paarden: gevonden hebbende
 negotiátóri, quaerénti bonas margarítas: invénta
 nu één kostbare parel, gaf hij al het zijne,
 autem una pretiósá margaríta, dedit ómnia sua,
 en kocht haar.
 et comparávit eam.

EEN MARTELARES DIE GEEN MAAGD IS.

Introitus. Me expectaverunt. Zie bl. 194.

Graduale. Dilexisti... laetitiae. Zie bl. 192.

Met den luister van u, en de schoonheid van u trek uit,
V. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde,
treed voorspoedig voort en regeer.

prósperere procéde et regna.

Tractus. Veni sponsa. Zie bl. 192.

Van Paschen tot h. Drievuldigheidsdag zingt men:

Met den luister van u, en de schoonheid van u trek uit,
V. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde
treed voorspoedig voort en regeer. Om de waarheid

prósperere procéde et regna. **V.** Propter veritátem
en de zachtmoedigheid en de rechtvaardigheid: en geleiden zal
 et mansuetúdinem et justítiam: et dedúcet
u wonderbaar de rechterhand van u.

te mirábiliter dextera tua.

Offertorium. Diffusa est gratia. Zie bl. 195.

De vorsten vervolgden mij zonder reden,

Communio. Principes persecúti sunt me gratis,

en voor de woorden van u was beducht het hart van mij:
 et a verbis tuis formidavit cor meum:
verblijd zijn zal ik over de uitspraken van u, gelijk hij die
 laetabor ego super elóquia tua, quasi qui
vindt een buit van waarde.
 invénit spólia multa.

EEN VROUW DIE NOCH MAAGD NOCH MARTELARES IS.

Ik heb begrepen Heer, dat gerechtigheid
 Introitus. Cognóvi Dómine, quia aéquitas
(zijn) de oordeelen van u, en in de waarheid van u
 judícia tua, et in veritate tua
vernederdet gij mij: doorsteek met de vrees van u het vleesch
 humiliásti me: confige timóre tuo carnes
van mij, voor de bevelen van u ben ik beducht. Zalig
 meas, a mandátis tuis tímui. **Ps.** Beáti
de onbevleken op den weg: die wandelen in de wet
 immaculáti in via: qui ámbulant in lege
des Heeren.

Dómini.

Uitgestort is de liefelijkheid op de lippen
 Graduale. Diffúsa est grátia in lábiis
van u: daarom zegende u God in eeuwigheid. Om
 tuis: proptérea benedíxit te Deus in aetérnum. **V.** Propter
de waarheid en de zachtmoedigheid en de rechtvaardigheid:
 veritátem et mansuetúdinem et justítiam:
en geleiden zal u wonderbaar de rechterhand van u.
 et dedúcet te mirabíliter délixtera tua.

Met den luister van u en de schoonheid van u trek uit,
V. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde,
treed voorspoedig voort en regeer.
 prósperé procéde et regna.

Tractus. Veni sponsa. Zie bl. 192.

Offertorium. Diffusa est. Zie bl. 195.

Gij hebt bemind de rechtvaardigheid, en
Communio. Dilexísti justítiam, et
gehaat de ongerechtigheid: daarom zalfde u God, de God
 odísti iniquitátem: proptérea unxit te Deus, Deus
van u, met de olie der vreugde boven de medegenooten van u.
 tuus, óleo laetítiae prae consórtibus tuis.

KERKWIJDINGSFEEST.

Ontzagwekkend is de plaats hier: hier
Introitus. Terríbilis est locus iste: hic
het huis Gods is er, en de poort des hemels: en heeten zal't
 domus Dei est, et porta coeli: et vocábitur
hof van God. Hoe bemind (zijn) de woontenten
 aula Dei. **Ps.** Quam dilécta tabernácula
van u, Heer der heerkrachten! hakend en smachtend is
 tua, Dómine virtútum! concupíscit et déficit
de ziel van mij naar de voorhoven des Heeren.
 ánima mea in átria Dómini.

De plaats hier, door God gemaakt is zij,
Graduale. Locus iste a Deo factus est

een onschatbaar geheim, onberispelijk is zij.
 inaestimabile sacraméntum, irreprehensibilis est.

God, om wien staat der Engelen koor, verhoor
V. Deus, cui adstat Angelórum chorus, exaúdi
de gebeden der dienaren van u. Ik zal aanbidden naar
 preces servórum tuórum. **V. Adorábo** ad
den tempel toegeheiligd aan u, en belijden den naam van u.
 templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

T r a c t u s. Qui confidunt. Zie bl. 49.

Van Paschen tot h. Drievuldigheidsdag zingt men :

V. Adorabo, gelijk boven.

Goed gegrondvest is het huis des Heeren op
V. Bene fundata est domus Dómini super
een vaste steenrots.
 firmam petram.

Heer God, in den eenvoud des harten
Offertorium. Dómine Deus, in simplicitáte cordis
van mij, blijde offerde ik alles : en het volk van u, dat
 mei, laetus óbtuli univérſa : et pópulum tuum, qui
(hier) gevonden wordt, zag ik met groote vreugde: God
 repértus est, vidi cum ingénti gaúdio : Deus
van Israel, bewaar deze gezindheid.

Israël, custódi hanc voluntátem.

Het huis van mij, een huis des gebeds
Communio. Domus mea, domus oratiónis
zal het genoemd worden, zegt de Heer: in hetzelfde ieder
 vocábitur, dicit Dóminus : in ea omnis

die vraagt, ontvangt: en die zoekt, vindt, en
 qui petit, accipit: et qui quaerit, invenit, et
 voor den kloppende zal opengedaan worden.
 pulsánti aperiétur.

TE DEUM.

U God loven wij: u Heer belijden wij. U eeuwige
Te Deum laudámus: te Dóminum confitémur. Te aetérnum
Vader: de gansche aarde vereert u. U alle Engelen,
Patrem: omnis terra venerátur. Tibi omnes Angeli,
u de hemelen en alle machten. U de Cherubijnen
tibi coeli et unívrsae potestátes. Tibi Chérubim
en Serafijnen, met onophoudelijke stem roepen zij toe: Heilig,
et Séraphim, incessábili voce proclámant: Sanctus,
Heilig, Heilig de Heer de God der legerscharen. Vol
Sanctus, Sanctus Dóminus Deus Sábaoth. Pleni
zijn de hemelen en de aarde van de majesteit der glorie
sunt coeli et terra majestátis glóriae
van u. U looft het glorierijke Apostelen koor. U
tuae. Te gloriósus Apostolórum chorus. Te
der Profeten lofwaardige schaar. U der Martelaren
Prophetárum laudábilis númerus. Te Mártyrum
schitterend heir. U belijdt over den bodem
candidátus laudat exércitus. Te per orbem
der aarde de heilige Kerk. Den Vader
terrárum sancta confitétur Ecclésia. Patrem
van onmetelijke majesteit. U wen aanbiddelijken
imménsae majestátis. Venerándum tuum

waarachtigen en eenigen Zoon. Ook den heiligen
verum et únicum Filium. Sanctum

Trooster, den Geest. Gij zijt de Koning
quoque Paráclitum Spíritum. Tu Rex

der glorie, Christus. Gij des Vaders eeuwige Zoon.
glóriae Christe. Tu Patris sempitérnus es Filius.

Gij voor de verlossing zullende aannemen de menschheid,
Tu ad liberándum susceptúrus hóminem,

niet geschroomd hebt gij den maagdelijken schoot. Gij,
non horruísti Vírginis úterum. Tu,

overwonnen hebbende des doods prikkel, hebt geopend
devícto mortis acúleo, aperuísti

voor degeloovigen het rijk der hemelen. Gij, aan de rechterhand
credéntibus regna coelórum. Tu ad dexteram

Gods zit gij, in de glorie des Vaders. Als rechter
Dei sedes, in glória Patris. Judex

wordt gij geloofd te zullen komen. U dan bidden wij,
créderis esse ventúrus. Te ergo quaésumus,

uwe dienaren te helpen die gij door uw dierbaar bloed
tuis fámulis súbveni, quos pretióso sáanguine

hebt vrijgekocht. In eeuwigheid mogen zij met de Heiligen
redemísti. Aetérna fac cum Sanctis

van u in de glorie geteld worden. Behoud het volk
tuis in glória numerári. Salvum fac pópulum

van u, Heer: en zegen het erfdeel van u. En heersch
tuum, Dómine: et bédedic haereditáti tuae. Et rege

over hen: en verhef hen tot in eeuwigheid. Iederen
 eos: et extólle illos usque in aetérnum. Per singulos
dag zegenen wij u. En wij loven den naam van u in
 dies benedícimus te. Et laudámus nomen tuum in
eeuwigheid en in eeuwigheid der eeuwigheden. Gelief, Heer,
 saéculum et in saéculum saéculi. Dignáre, Dómine,
dezen dag zonder zonde ons te bewaren. Ontferm u
 die isto sine peccáto nos custodíre. Miserére
onzer, Heer ontferm u onzer. Kome de barmhartigheid
 nostri, Domine: miserére nostri. Fiat misericórdia
van u, Heer, over ons, gelijk wij gehoopt hebben
 tua, Dómine, super nos, quemádmodum sperávimus
op u. Op u, Heer, heb ik gehoopt: niet
 in te. In te, Dómine, sperávi: non
beschaamd worden zal ik in eeuwigheid.
 confúndar in aetérnum.

Zegenen wij den Vader en den Zoon met den heiligen
V. Benedícimus Patrem et Fílium cum sancto
Geest.
Spiritu.

Loven en verheffen wij hem in eeuwigheid.
R. Laudémus et superexaltémus eum in saécula.

Gezegend zijt gij Heer, in het uitspansel des hemels.
V. Benedictus es Dómine, in firmaménto coeli.

En lofwaardig, en glorierijk, en hoogverheven in
R. Et laudábilis, et gloriósus, et superexaltátus in
eeuwigheid.
 saécula.

Heer, verhoor het gebed van mij.

V. Dómine, exáudi oratiónem meam.

En het geroep van mij, tot u kome het.

R. Et clamor meus ad te véniat.

De Heer (zij) met u.

V. Dóminus vóbiscum.

En met den geest van u.

R. Et cum spíritu tuo.

De Mis van het H. Sakrament,

GELIJK DE PRIESTER DIE DOOR HET JAAR
AAN HET ALTAAR LEEST.

De Priester aan den voet des Altaars.

PR. In den naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes. Amen. Ik zal ingaan tot het altaar Gods.

DE DIENAAR IN NAAM DES VOLKS: Tot God, die mijne jeugd verblijdt.

PR. Oordeel mij, God, en onderscheid mijne zaak van het onheilige volk; verlos mij van den ongerechten en bedriegelijken mensch.

DR. Want Gij, o God, zijt mijne sterkte: waarom hebt Gij mij verstooten? en waarom treed ik droevig voort, terwijl de vijand mij verdrukt?

PR. Zend uw licht en uwe waarheid uit: zij hebben mij geleid en voortgeleid naar uwen heiligen berg, en naar uwe woontenten.

DR. En ik zal ingaan tot het altaar Gods: tot God die mijne jeugd verblijdt.

PR. Ik zal U op de citer loven, God, mijn God: waarom zijt gij bedroefd, mijne ziel? en waarom ontstelt gij mij?

DR. Hoop op God, want ik zal Hem nog lofprijzen, het heil van mijn aanschijn, en mijn God.

PR. Glorie zij den Vader, en den Zoon, en den H. Geest.

DR. Gelijk het was in den beginne, en nu, en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

PR. Ik zal ingaan tot het altaar Gods.

DR. Tot God, die mijne jeugd verblijdt.

PR. Onze hulp is in den naam des Heeren.

DR. Die hemel en aarde gemaakt heeft.

PR. Ik belijde voor den almachtigen God, voor de zalige Maria altijd Maagd, voor den zaligen Michaël Aartsengel, voor den zaligen Joannes den Dooper, voor de heilige Apostelen Petrus en Paulus, voor alle Heiligen en voor u, broeders: dat ik zeer gezondigd heb met gedachten, woorden, en werken; door mijne schuld, mijne schuld, mijne allergrootste schuld. Daarom bid ik de zalige Maria altijd Maagd, den zaligen Michaël Aartsengel, den zaligen Joannes den Dooper, de heilige Apostelen Petrus en Paulus, alle Heiligen en u, broeders, tot den Heer onzen God voor mij te bidden.

DR. De almogende God ontferme zich over u, vergeve u uwe zonden, en geleide u ten eeuwigen leven.

PR. Amen.

DR. Ik belijd enz.; maar voor: broeders, zegt hij: Vader.

PR. De almogende God ontferme zich over u, vergeve u uwe zonden en geleide u ten eeuwigen leven.

DR. Amen.

PR. Kwijtschelding, ontbinding en vergiffenis van

onze zonden, verleene ons de almachtige en barmhartige Heer.

DR. Amen.

PR. Wend U tot ons, o God, en Gij zult ons levend maken.

DR. En uw volk zal zich in U verblijden.

PR. Toon ons, Heer, uwe barmhartigheid.

DR. En geef ons uw heil.

PR. Heer, verhoor mijn gebed.

DR. En mijn geroep kome tot U.

PR. De Heer zij met u.

DR. En met uwen geest.

De Priester bij het opgaan naar het Altaar:

Neem, Heer, bidden wij U, onze ongerechtigheden van ons weg: opdat wij met zuivere harten tot het heilige der heiligen mogen ingaan. Door Christus, onzen Heer. Amen.

De Priester buigt zich in het midden des
Altaars en zegt:

Wij bidden U, Heer, door de verdiensten van uwe Heiligen, wier overblijfselen hier rusten, en van alle Heiligen, dat Gij mij al mijne zonden wilt vergeven. Amen.

De Priester aan de Epistelzijde.

Hij heeft hen gespijsd met het merg der tarwe: en uit de steenrots heeft Hij hen met honig verzaad. Juicht voor God onzen helper: jubelt voor den God van Jakob.

Glorie zij den Vader, en den Zoon, en den H. Geest.

Gelijk het was in den beginne, en nu, en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Hij heeft hen gespijsd met het merg der tarwe: en uit de steenrots heeft Hij hen met honig verzaad.

De Priester in het midden des Altaars.

PR. Heer, ontferm U onzer.

DR. Heer, ontferm U onzer.

PR. Heer, ontferm U onzer.

DR. Christus, ontferm U onzer.

PR. Christus, ontferm U onzer.

DR. Christus, ontferm U onzer.

PR. Heer, ontferm U onzer.

DR. Heer, ontferm U onzer.

PR. Heer, ontferm U onzer.

Gloria.

Glorie aan God in den allerhoogste, en vrede op aarde den menschen van goeden wil. Wij loven U; wij zegenen U; wij aanbidden U; wij verheerlijken U; wij danken U voor uwe groote glorie. Heer God, hemelsche Koning. God, almachtige Vader. Heer Jesus Christus, ééniggeboren Zoon. Heer God, Lam Gods, Zoon des Vaders. Die de zonden der wereld wegneemt, ontferm U onzer. Die de zonden der wereld wegneemt, neem onze smeeking aan. Die aan de rechterhand des Vaders gezeten zijt, ontferm U onzer. Want Gij alleen zijt de Heilige, Gij alleen de Heer, Gij alleen de Allerhoogste, Jesus Christus, met den H. Geest in de glorie van God den Vader. Amen.

PR. De Heer zij met u.

DR. En met uwen geest.

en

Laat ons bidden.

God, die ons onder het wonderbare Sakrament de gedachtenis van uw lijden hebt nagelaten: verleen ons, bidden wij U, de heilige geheimen van uw lichaam en bloed zóó te vereeren, dat wij de vrucht uwer verlossing gedurig in ons mogen gevoelen. Die leeft en regeert met God den Vader in de eenheid des H. Geestes, God, door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Les uit den Eersten Brief van den H. Apostel Paulus
aan de Corinthiërs.

Broeders, ik heb het immers van den Heer ontvangen, wat ik u ook heb overgeleverd, dat de Heer Jesus in den nacht waarin Hij geleverd werd, brood nam, en dankende, het brak, en zeide: Neemt, en eet: dit is mijn lichaam, dat voor u zal geleverd worden, doet dit tot mijne gedachtenis. Desgelijks ook den kelk, nadat Hij het avondmaal gehouden had, zeggende: Deze kelk is het Nieuwe Testament in mijn bloed: doet dit, zoo dikwerf gij dien zult drinken, tot mijne gedachtenis. Want zoo dikwerf gij dit brood zult eten, en den kelk drinken: zult gij den dood des Heeren verkondigen, totdat Hij kome. Derhalve, alwie onwaardig dit brood zal gegeten, of den kelk des Heeren gedronken hebben: hij zal schuldig zijn aan het lichaam en het bloed des Heeren. Doch de mensch beproeve zich zelve: en zóó ete hij van het brood, en drinke hij van den kelk. Want die onwaardig eet en drinkt, eet en drinkt zich het oordeel, omdat hij het lichaam des Heeren niet onderscheidt.

DR. God zij dank.

PR. Aller oogen hopen op U, Heer: en Gij geeft hun spijs ten bekwamen tijde.

V. Gij opent uwe hand, en vervult alle schepsel met zegening. Alleluja, alleluja.

V. Mijn vleesch is waarlijk spijs, en mijn bloed is waarlijk drank: die mijn vleesch eet en mijn bloed drinkt, blijft in Mij, en Ik in hem. Alleluja.

Na Septuagesima laat men Alleluja en het volgende vers weg en zegt men:

Van den opgang der zon tot haren ondergang is mijn naam groot onder de heidenen.

V. En op alle plaats wordt eene offerande gebracht, en een zuiver offer opgedragen aan mijn naam: want groot is mijn naam onder de heidenen.

V. Komt, eet mijn brood: en drinkt den wijn, dien Ik u gemengd heb.

In den Paaschtijd laat men: Aller oogen hopen enz. weg, en zegt men aldus:

Alleluja, alleluja. V. De leerlingen kenden den Heer Jesus in het breken des broods. Alleluja.

V. Mijn vleesch is waarlijk spijs, en mijn bloed is waarlijk drank: die mijn vleesch eet en mijn bloed drinkt, blijft in Mij, en Ik in hem. Alleluja.

PR. De Heer zij met u.

DR. En met uwen geest.

PR. Vervolg van het H. Evangelie naar Joannes.
II. VI.

In dien tijde, zeide Jesus tot de scharen der Joden :
 Mijne vleesch is waarlijk spijs, en mijn bloed is waarlijk
 drank. Die mijn vleesch eet, en mijn bloed drinkt, blijft
 in Mij, en Ik in hem. Gelijk de levende Vader mij gezon-
 den heeft en Ik leef om den Vader : zoo zal ook hij die
 Mij eet om Mij leven. Dit is het brood, dat uit den he-
 mel is nedergedaald. Niet gelijk uwe vaderen het manna
 gegeten hebben, en gestorven zijn. Wie dit brood eet, zal
 in eeuwigheid leven.

DR. Lof zij U, Christus.

Credo (als het gelezen wordt).

Ik geloof in één God, den almachtigen Vader, Schepper
 van hemel en aarde, van alle zichtbare en onzichtbare
 dingen. En in één Heer Jesus Christus, Gods éénigge-
 boren Zoon, en uit den Vader vóór alle eeuwen geboren ;
 God van God, licht van licht, waarachtig God van waar-
 achtig God ; voortgebracht, niet gemaakt, medezelfstan-
 dig met den Vader : door wien alles gemaakt is. Die om
 ons menschen, en om onze zaligheid is nedergedaald van
 de hemelen. *En is vleesch geworden door den H. Geest uit*
de Maagd Maria, en is mensch geworden. Hij is ook ge-
 kruist voor ons : onder Pontius Pilatus heeft Hij gele-
 den, en is begraven ; en Hij is ten derden dage, volgens
 de Schriften, verrezen. En Hij is opgeklommen ten hemel,
 zit aan de rechterhand des Vaders. En weder zal Hij ko-
 men in glorie, om te oordeelen de levenden en de dooden ;
 aan wiens rijk geen einde zal zijn. En in den H. Geest, den
 Heer en levendmakende, die uit den Vader en den Zoon
 voortkomt ; die met den Vader en den Zoon te zamen aan-

gebeden en medeverheerlijkt wordt; die door de Profeten gesproken heeft. En in ééne Heilige Katholieke en Apostolische Kerk. Ik belijd één doopsel tot vergeving der zonden. En ik verwacht de verrijzenis der dooden, en het leven der toekomstige eeuw. Amen.

De offerande.

PR. De Heer zij met u.

DR. En met uwen geest.

PR. Laat ons bidden.

De priesters des Heeren dragen aan God wierook en brood op: en daarom zullen zij heilig zijn voor hun God, en zijnen naam niet bezoedelen.

Bij het offeren van het brood.

Neem, Heilige Vader, almachtige eeuwige God, dit onbevleete offer aan, hetwelk ik, uw onwaardige dienaar, U, mijn levenden en waarachtigen God, opdraag voor mijne ontelbare zonden en beledigingen en nalatigheden; en voor alle omstanders; maar ook voor alle Christen geloovigen, levenden en overledenen, opdat het mij en hun tot heil verstrekke ten eeuwigen leven. Amen.

Bij het vermengen van het water met den wijn.

God, die de waardigheid der menschelijke natuur wonderbaar geschapen, en nog wonderbaarder vernieuwd hebt: geef ons door het geheim dezes waters en wijns, deelgenoot te worden in de godheid van Hem, die zich verwaardigd heeft, in onze menschheid te deelen, Jesus Christus,

uw Zoon, onze Heer, die met U leeft en regeert in de eenheid des Heiligen Geestes, God, door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Bij het offeren van den kelk.

Wij offeren U, Heer, den kelk des heils en smeeken uwe goedertierenheid, dat dit offer voor het aanschijn uwer goddelijke Majesteit tot ons heil en het heil der gansche wereld met een geur van zoetheid opstijge. Amen.

(Met gebogen hoofd) Gelief, Heer, ons die in een geest van ootmoedigheid en met een verbrijzeld hart tot U komen, aan te nemen: en zóó worde heden ons offer voor uw aanschijn gebracht, dat het U behage, Heer God! Kom, heiligmakende, almachtige, eeuwige God, en zegen dit offer, aan uwen heiligen naam bereid.

Bij het wasschen der handen.

Ik zal onder de onschuldigen mijne handen wasschen, en uw altaar omgeven, Heer.

Opdat ik de stem van lof hoore, en al uwe wonderheden verhole.

Heer, ik heb den luister van uw huis bemind, en de woonplaats uwer glorie.

Verderf, o God, mijne ziel niet met de goddeloozen, noch mijn leven met de mannen des bloeds.

In wier handen ongerechtigheden zijn, wier rechterhand vervuld is van giften.

Doch ik wandelde in mijne onschuld: verlos mij, en ontferm U mijner.

Mijn voet bleef op den rechten weg staan: in de vergaderingen wil ik U zegenen, Heer.

Glorie zij den Vader, en den Zoon, en den H. Geest.

Gelijk het was in den beginne, en nu, en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

De Priester in het midden des Altaars.

Neem, H. Drievuldigheid, dit offer aan, hetwelk wij U opdragen ter gedachtenis van het lijden, de verrijzenis en de hemelvaart onzes Heeren Jesus Christus: en ter eere van de zalige Maria altijd Maagd, en van den zaligen Joannes den Dooper, en de heilige Apostelen Petrus en Paulus, en van deze, en van alle Heiligen: opdat het hun strekke tot eer en ons tot heil, en zij in den hemel voor ons gelieven te bidden, wier gedachtenis wij houden op aarde. Door denzelfden Christus, onzen Heer, Amen.

De Priester wendt zich tot het volk en zegt:

Bidt, broeders, opdat mijne en uwe offerande welgevallig zij aan God den almachtigen Vader.

DR. De Heer neme de offerande uit uwe handen aan tot lof en glorie van zijn naam, alsook tot nut van ons en van zijne gansche H. Kerk.

PR. Amen.

De stille gebeden.

Verleen, bidden wij U, Heer, aan uwe Kerk genadig de gaven van eenheid en vrede, die door deze offerande geestelijker wijze beteekend worden. Door onzen Heer Jesus Christus, uwen Zoon, die met U leeft en regeert in

de eenheid des H. Geestes, God door alle eeuwen der eeuwen.

DR. Amen.

PR. De Heer zij met u.

DR. En met uwen geest.

PR. Harten omhoog.

DR. Wij hebben ze tot den Heer.

PR. Danken wij den Heer onzen God.

DR. Dat is waardig en rechtvaardig.

PR. Waarlijk, het is waardig en rechtvaardig, billijk en heilrijk, dat wij U altijd en overal danken: Heilige Heer, almachtige Vader, eeuwige God. Wilt door het geheim van het vleeschgeworden Woord een nieuw licht uwer heerlijkheid de oogen onzes geestes heeft beschenen: opdat wij, terwijl wij God op zichtbare wijze kennen, door Hem tot de liefde van het onzichtbare vervoerd worden. En daarom is het, dat wij met de Engelen en Aartsengelen, met de Troonen en Heerschappijen, en met geheel de hemelsche Heerschare, den lofzang uwer glorie zingen en zonder einde zeggen:

Heilig, Heilig, Heilig is de Heer God der heerscharen. Vol zijn de hemelen en de aarde van uwe glorie. Hosanna in den hooge. Gezegend Hij die komt in den naam des Heeren, Hosanna in den hooge.

U dan, goedertierenste Vader, bidden en smeeken wij ootmoedig door Jesus Christus, uwen Zoon onzen Heer: dat Gij deze gaven, deze geschenken, deze heilige, onbevleete offeranden goedgunstig wilt aannemen en zegenen; inzonderheid die welke wij U opdragen voor uwe heilige Katholieke Kerk; gelief haar over den ganschen

aardbodem in vrede te bewaren, te behoeden te vereenigen en te besturen, te zamen met uwen dienaar onzen Paus..., en onzen Bisschop..., en alle rechtgelooovigen, en vereerders van het Katholieke en Apostolische geloof.

Gedachtenis der levenden.

Gedenk, Heer, uwe dienaren en dienaressen... en alle omstanders, wier geloof U bekend en wier godsvrucht U niet verborgen is: voor wie wij, of die U deze offerande van lof opdragen voor zich en al de hunnen, tot verlossing hunner zielen, tot hoop van hun heil en behoud, en die hunne geloften brengen aan U, den eeuwigen, levenden en waarachtigen God.

Gedachtenis der Heiligen.

[En dit doen wij,] in gemeenschap en de gedachtenis vierende, inzonderheid van de glorierijke Maria, altijd Maagd, de Moeder van onzen God en Heer Jesus Christus; maar ook van uwe gelukzalige Apostelen en Martelaren, Petrus en Paulus, Andreas, Jacobus, Joannes, Thomas, Jacobus, Philippus, Bartholomaeus, Simon en Thaddeus, Linus, Cletus, Clemens, Xystus, Cornelius, Cyprianus, Laurentius, Chrysogonus, Joannes en Paulus, Cosmas en Damianus en van al uwe Heiligen: wil om hunne verdiensten en voorbeden verleenen, dat wij in alles door de hulp uwer bescherming beveiligd worden. Door denzelfden Christus, onzen Heer. Amen.

Vóór de Consecratie.

Neem dan, bidden wij U, Heer, dit offer der dienstbaarheid van ons, maar ook van uw gansch gezin, in genade aan, en beschik onze dagen in uwen vrede, en laat ons aan de eeuwige verwerping ontruikt en onder de schare uwer uitverkorenen geteld worden. Door Christus, onzen Heer. Amen.

Gelief Gij, bidden wij U, o God, dit offer in alles gezegend, aangenomen, bekrachtigd, redelijk en welbehagelijk te maken: opdat het voor ons het Lichaam en Bloed worde van uwen allergeliefdsten Zoon, onzen Heer Jesus Christus.

Gebed bij de opheffing der H. Hostie.

Heer, Gij zijt de Christus, de Zoon van den levenden God, Gij zelf zijt hier waarachtig tegenwoordig. Ik aanbid U met den diepsten eerbied en in alle ootmoedigheid. Gij, mijne toevlucht, mijne hoop, mijne liefde! Gij zijt mijn God en mijn Al! Aan U draag ik mijn hart op; moge ik van nu af geheel voor U leven. Amen.

Bij de opheffing van den kelk.

O waarachtig en levend Bloed van Jesus Christus! Ik aanbid U met alle Engelen en Heiligen. Gij werdt tot mijn heil en tot verzoening vergoten. Wasch de menigte mijner zonden af, reinig en versterk mijne ziel tot het eeuwige leven. Amen.

Na de Consecratie.

Daarom dan ook, Heer, zijn wij, uwe dienaren, alsmede uw heilig volk, het zalig lijden, en de verrijzenis uit het graf en de glorierijke tenhemelopklimming van denzelfden Christus, uwen Zoon, onzen Heer, gedachtig, en brengen aan uwe verhevene Majesteit van uwe gaven en geschenken een zuiver offer, een heilig offer, een onbevlekt offer, het heilig brood des eeuwigen levens en den kelk van het altijddurend heil.

Wil op dit offer met een genadig en gunstig aanschijn nederzien, en laat het U welgevallig zijn, gelijk Gij eenmaal welgevallen wildet nemen in de geschenken van uwen rechtvaardigen dienaar Abel, en in de heilige offerande, het onbevleete offer, door uwen hoogepriester Melchisedech aan U opgedragen.

Ootmoedig smeeke wij U, almachtige God, laat dit offer door de handen van uwen heiligen Engel op uw verheven altaar, voor het aanschijn uwer goddelijke Majesteit, worden gebracht; opdat zoovelen wij, door deze deelneming aan het altaar, het hoogheilig Lichaam en Bloed van uwen Zoon zullen ontvangen, met alle hemelsche zegening en genade mogen vervuld worden. Door denzelfden Christus, onzen Heer. Amen.

Gedachtenis der Overledenen.

Gedenk ook, Heer, uwe dienaren en dienaressen welke ons met het teeken des geloofs zijn voorgegaan, en in den slaap des vredes rusten. Verleen hun en allen die

in Christus rusten, de plaats der verkwikking, des lights en des vredes. Door denzelfden Christus, onzen Heer. Amen.

Ook ons, zondaars, uwen dienaren, die op de menigte uwer ontfermingen hopen, wil ook ons eenig deel en gezelschap schenken met uwe heilige Apostelen en Martelaren : met Joannes, Stephanus, Mathias, Barnabas, Ignatius, Alexander, Marcellinus, Petrus, Felicitas, Perpetua, Agatha, Lucia, Agnes, Caecilia, Anastasia, en al uwe Heiligen. Neem ons, bidden wij U, in hunne gemeenschap op, niet met onze verdiensten te schatten, maar met kwijtschelding te verleenen. Door Christus, onzen Heer. Door wien Gij dit alles, Heer altijd voor ons goed schept, heiligt, levend maakt, zegent, en aan ons verleent. Door Hem, en met Hem en in Hem, is U, God, den Almachtigen Vader, in de eenheid des H. Geestes, alle eer en glorie. Door alle eeuwen der eeuwen.

DR. Amen.

PR. Laat ons bidden. Door heilrijke voorschriften vermaand, en door goddelijke onderrichting geleerd, durven wij zeggen :

Onze Vader, *enz.*

En leid ons niet in bekoring.

DR. Maar verlos ons van den kwade.

PR. Amen.

Verlos ons, bidden wij U, Heer, van alle verleden, tegenwoordig en toekomstig kwaad; en geef ons, op de voorspraak van de gelukzalige en glorieijke Moeder Gods Maria, altijd Maagd, en van uwe gelukzalige

Apostelen Petrus en Paulus, en Andreas, en van alle Heiligen, genadiglijk vrede in onze dagen: opdat wij door uwe barmhartigheid geholpen, altijd vrij mogen zijn van zonde en veilig voor alle ontsteltenis. Door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer, uwen Zoon, die met U leeft en regeert in de eenheid des H. Geestes, God, door alle eeuwen der eeuwen.

DR. Amen.

PR. De vrede des Heeren zij altijd met u.

DR. En met uwen geest.

De Priester laat een gedeelte der H. Hostie
in den kelk vallen en zegt:

Deze vermenging en tenofferwijding van het Lichaam en Bloed onzes Heeren Jesus Christus worde ons bij het ontvangen ten eeuwigen leven. Amen.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm U onzer.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm U onzer.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, geef ons vrede.

Vóór de II. Communie.

Heer Jesus Christus, die tot uwe Apostelen gezegd hebt: Ik laat u den vrede, mijnen vrede geef Ik u: zie niet op mijne zonden, maar op het geloof uwer Kerk, en gelief haar volgens uwen wil vrede en eenheid te geven. Die leeft en regeert, God, door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Heer Jesus Christus, Zoon van den levenden God, die naar den wil uws Vaders met medewerking des Heiligen Geestes, door uwen dood de wereld hebt levend gemaakt: verlos mij, door dit uw Hoogheilig Lichaam en Bloed, van al mijne ongerechtigheden en van alle kwaad; en doe mij altijd uwe geboden naleven, en laat niet toe, dat ik ooit van U gescheiden worde. Die met denzelfden God den Vader en den H. Geest leeft en regeert, God, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Laat, Heer Jesus Christus, het ontvangen van uw Lichaam, hetwelk ik onwaardige mij vermeet te nuttigen, mij niet tot veroordeeling en verwerping wezen; maar naar uwe goedertierenheid, diene het mij tot beveiliging van ziel en lichaam en tot middel van heil. Die leeft en regeert met God den Vader in de eenheid des H. Geestes, God, door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Communie.

Ik zal het hemelsch brood ontvangen en den naam des Heeren aanroepen.

De Priester zegt driemaal:

Heer, ik ben niet waardig, dat Gij ingaat onder mijn dak, maar spreek slechts een woord en mijne ziel zal gezond worden.

Het Lichaam onzes Heeren Jesus Christus beware mijne ziel ten eeuwigen leven. Amen.

Wat zal ik den Heer wedergeven voor al hetgeen Hij

mij bewezen heeft? Ik zal den kelk des heils nemen, en den naam des Heeren aanroepen. Lofprijzend zal ik den Heer aanroepen, en ik zal van mijne vijanden verlost zijn.

Het Bloed onzes Heeren Jesus Christus beware mijne ziel ten eeuwigen leven. Amen.

Na de H. Communie.

Laat ons, Heer, wat wij met den mond nuttigden met een rein hart bewaren, en van eene tijdelijke gave worde het ons een altijddurend middel van heil.

Uw Lichaam, Heer, dat ik genuttigd heb, en uw Bloed, dat ik gedronken heb, blijve in mijn binnenste; en geef, dat in mij, nu ik met de zuivere en heilige Sakramenten verkwikt ben, geen vlek van misdaden overblijve. Die leeft en regeert in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Zoo dikwerf gij dit brood zult eten, en den kelk drinken, zult gij den dood des Heeren verkondigen, totdat Hij kome: derhalve, alwie onwaardig dit brood zal gegeten, of den kelk des Heeren gedronken hebben, hij zal schuldig zijn aan het Lichaam en Bloed des Heeren.

PR. De Heer zij met u.

DR. En met uwen geest.

Laat ons bidden.

Geef, bidden wij U, Heer, dat wij door het altijddurend genot van uwe Godheid vervuld worden, gelijk het

door het tijdelijk ontvangen van uw kostbaar Lichaam en Bloed wordt afgebeeld. Die leeft en regeert met God den Vader in de eenheid des H. Geestes, God, door alle eeuwen der eeuwen.

DR. Amen.

PR. De Heer zij met u.

DR. En met uwen geest.

PR. Gaat, het offer is volbracht.

DR. God zij dank.

PR. Laat U, H. Drievuldigheid, de hulde mijner dienstbaarheid behagen, en verleen, dat het offer, hetwelk ik, onwaardige, voor de oogen uwer Majesteit heb opgedragen, U welgevallig en mij en allen, voor wie ik het opgedragen heb, door uwe erbarming, tot verzoening zij. Door Christus, onzen Heer. Amen.

De zegen.

PR. Zegene u de almachtige God, de Vader, en de Zoon, en de H. Geest.

DR. Amen.

PR. De Heer zij met u.

DR. En met uwen geest.

PR. Begin van het Evangelie naar Joannes.

DR. Glorie zij U, Heer.

PR. In den beginne was het Woord, en het Woord was bij God, en het Woord was God. Alles is door het Woord

gemaakt ; en zonder Hem is niets gemaakt, wat gemaakt is ; in Hem was het leven, en het leven was het licht der menschen : en het licht schijnt in de duisternissen, en de duisternissen hebben het niet aangenomen. Er was een mensch van God gezonden, wiens naam was Joannes. Deze kwam tot getuigenis, om getuigenis te geven van het licht, opdat allen door hem gelooven zouden. Hij was het licht niet, maar om getuigenis te geven van het licht. Het ware licht was dat allen mensch verlicht, die in deze wereld komt. Hij was in de wereld, en de wereld is door Hem gemaakt, en de wereld heeft Hem niet gekend. In zijn eigendom kwam Hij, en de zijnen namen Hem niet aan. Doch zoovelen Hem aannamen, hun gaf Hij macht om kinderen Gods te worden, hun die in zijnen naam gelooven, die niet uit den bloede, noch uit den wil des vleesches, noch uit den wil des mans, maar uit God geboren zijn. En het Woord is vleesch geworden, en Het heeft onder ons gewoond, en wij hebben zijne glorie gezien, eene glorie als des Eéniggeborenen van den Vader, vol genade en waarheid.

DR. God zij dank.

kt
ht
n,
Er
as
te
en
te
eh
d,
eft
de
n-
r-
en
en
t
ft
n,
ol

